

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ
NÁRODNÍ ORGÁN PRO KOORDINACI

**METODICKÁ PŘÍRUČKA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ
PRO PROGRAMY SPOLUFINANCOVANÉ
ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ
A FONDU SOUDRŽNOSTI
NA PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007–2013**

DOPORUČUJÍCÍ VÝKLAD PRAVIDEL ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ

AKTUALIZOVANÁ VERZE K 1. ÚNORU 2012

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ
Odbor řízení a koordinace NSRR
Odbor rozpočtu
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1

E-mail: nok@mmr.cz

Obsah

1	Úvod	6
2	Pravidla způsobilosti výdajů	8
2.1	Základní principy způsobilosti výdajů	9
2.2	Zjednodušené vykazování nákladů	10
2.2.1.1	Paušální vykazování nepřímých nákladů	12
2.2.1.2	Paušální náklady vypočtené na základě standardní stupnice jednotkových nákladů	13
2.2.1.3	Jednorázové částky	14
2.3	Způsobilost dle umístění projektů	15
2.4	Zpětné financování již ukončených projektů	16
2.5	Křížové financování	16
2.6	Veřejná podpora	17
2.7	Technická pomoc	18
2.8	Projekty vytvářející příjmy	20
2.9	Nákup pozemků	21
2.10	Nákup staveb	22
2.11	Nákup použitého zařízení	23
2.12	Leasing	24
2.13	Odpisy, režijní náklady a věcné příspěvky	26
2.14	Osobní náklady	27
2.15	Finanční výdaje, služby a poplatky	28
2.16	DPH a jiné daně	30
2.17	Bydlení	31
3	Výklad k pravidlům	32
3.1	Výklad k obecným pravidlům	32
3.1.1	Základní principy způsobilosti	32
3.1.2	Způsobilost dle umístění projektů	36
3.1.3	Zpětné financování již ukončených projektů	37
3.1.4	Křížové financování	38
3.1.5	Veřejná podpora	38
3.1.6	Technická pomoc	40

3.2	Výklad k pravidlům dle druhu	43
3.2.1	Majetek	43
3.2.1.1	Vymezení základních pojmů	43
3.2.1.2	Oceňování	48
3.2.1.3	Výdajové skupiny	51
	3.2.1.3.1 Pořízení majetku – koupě	51
	3.2.1.3.2 Pořízení majetku – leasing	57
	3.2.1.3.3 Odpisy majetku	59
3.2.2	Materiál a zásoby	63
3.2.2.1	Vymezení základních pojmů	63
3.2.2.2	Oceňování	65
3.2.3	Osobní náklady a cestovní náhrady	66
3.2.3.1	Vymezení osobních nákladů	66
3.2.3.2	Odměňování za práci	68
	3.2.3.2.1 Mzdové náklady a základní podmínky způsobilosti	68
	3.2.3.2.2 Dovolena	71
	3.2.3.2.3 Nemocenská	72
	3.2.3.2.4 Zákonné odvody na sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem za zaměstnance	72
	3.2.3.2.5 Ostatní zákonné výdaje zaměstnavatele na zaměstnance	73
3.2.3.3	Neplacená dobrovolná práce	74
3.2.3.4	Cestovní náhrady	76
	3.2.3.4.1 Vymezení základních pojmů	76
	3.2.3.4.2 Stanovení výše náhrad	77
	3.2.3.4.3 Výdajové skupiny	77
3.2.4	Služby	79
3.2.5	Režijní náklady	80
3.2.6	Daně	83
3.2.6.1	Vymezení základních pojmů	83
3.2.6.2	DPH	85
3.2.7	Finanční výdaje a poplatky	89
4	Dokladování a účetní zpracování dokladů	92
4.1	Obecná pravidla dokladování a zpracování dokladů	92
4.1.1	Povinnost doložení způsobilého výdaje	92
4.1.2	Vedení účetnictví pro daný projekt	94
4.1.3	Vznik a úhrada způsobilého výdaje – obecné podmínky	95
4.1.4	Náležitosti účetních dokladů a jejich kontrola	96
4.2	Dokladování způsobilých výdajů dle jejich povahy	97
4.2.1	Daňové doklady pro přijatá plnění	97
4.2.1.1	Faktura – běžný daňový doklad	97
4.2.1.2	Zálohová faktura vystavená dodavatelem pro příjemce	101
4.2.1.3	Zjednodušený daňový doklad - paragon	101
4.2.1.4	Ostatní daňové doklady	102
4.2.2	Pořízení majetku, leasing, odpisování	102
4.2.3	Osobní náklady a jejich dokladování	105
4.2.4	Dokladování režijních nákladů	109
4.2.5	Dokladování věcných příspěvků	109
4.2.6	Dokladování ostatních výdajů	110
4.2.6.1	Cestovní náhrady	110
4.2.6.2	Výdaje na audit, posudky, bankovní poplatky	110
4.2.6.3	Výdaje na publicitu a marketing	110
4.2.6.4	Výdaje na konference a semináře, výdaje na poradenskou činnost, konzultační služby, překlady a tlumočení	110

4.2.7	Uchovávání podpůrných dokumentů	111
4.2.8	Udržitelnost operací	111
5	Relevantní právní předpisy	112
5.1	Předpisy EU	112
5.2	Předpisy ČR	113
6	Zkratky a výklad pojmů	117
6.1	Zkratky	117
6.2	Výklad pojmů	118

1 Úvod

„Metodická příručka způsobilých výdajů pro programy spolufinancované ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti na programové období 2007-2013“ (dále jen „příručka“) je doporučujícím a vysvětlujícím výkladovým materiálem k dokumentu „Pravidla způsobilých výdajů pro programy spolufinancované ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti na programové období 2007-2013“ (dále jen „pravidla“), která stanovují podmínky způsobilosti výdajů a jsou závazná pro příjemce i poskytovatele pomoci v souladu s usnesením vlády ČR č. 61, ze dne 24. ledna 2007.

V programovém období 2007-2013 je možno problematiku posuzování způsobilých výdajů označit za stěžejní oblast z pohledu čerpání finančních prostředků Fondů EU. Hlavním rozdílem od období 2004-06 je skutečnost, že dle čl. 56 odst. 4 Obecného nařízení č. 1083/2006 se pravidla pro způsobilost výdajů stanoví na národní úrovni s výhradou výjimek stanovených ve zvláštních nařízeních pro každý z fondů.

Na řízení programů politiky soudržnosti se podílí Komise i členské státy. Proto jsou pravidla a podmínky užívání Fondů stanovena částečně v nařízeních Společenství a částečně v národních právních předpisech a správních ustanoveních. Platí zásada, že národní ustanovení se uplatňují v případě absence pravidel Společenství, a pokud jsou národní ustanovení přísnější než pravidla ES.

Pravidla způsobilosti stanovená na národní úrovni jsou stejně závazná jako pravidla ES, a jejich nedodržování má stejné důsledky spočívající v tom, že se příslušný výdaj stane nezpůsobilým.

„Národní úrovní“ se rozumí příslušná úroveň členského státu, tj. může to být jak úroveň centrální vlády pro celou zemi, tak regionální nebo místní úroveň státní správy nebo zvláštní úroveň pro určitý program, pokud jsou v souladu s veškerými příslušnými právními předpisy Společenství a národními právními předpisy.

Řídící orgán zajistí v souladu s článkem 13 nařízení Komise (ES) 1828/2006, že příjemci budou informováni o konkrétních podmínkách týkajících se produktů nebo služeb, jež mají být dodány v rámci určitého

projektu, a zároveň se ujistí o tom, že příjemce má příslušné kapacity pro dodržení těchto podmínek. Řídící orgán musí poskytnout potenciálním příjemcům jasné a podrobné informace o podmínkách způsobilosti, jež musí být splněny, aby bylo možno považovat výdaje projektu za způsobilé v daném operačním programu.

Hlavními cíli příručky jsou:

- výklad pravidel v souladu s předpisy EU a ČR,
- harmonizace přístupů jednotlivých ŘO,
- praktické užití relevantních právních předpisů ČR (základní vymezení typologie způsobilých výdajů příjemcům s uvedením ilustrativních příkladů).

Pro koho je určena příručka:

- 1) Pro řídicí orgány a ostatní subjekty zapojené do implementace Fondů EU. Příručka vymezuje obecný rámec pro tvorbu metodik způsobilých výdajů na úrovni OP.
- 2) Pro příjemce pomoci, neboť rozvádí postupy při oceňování a dokladování způsobilých výdajů.

Řídící orgány vzhledem ke specifčnosti jednotlivých operačních programů jsou povinny dále rozpracovat a konkretizovat podmínky způsobilých výdajů pro jednotlivé operační programy podle prioritních os a oblastí podpory.

Vzhledem ke specifčnosti jednotlivých operačních programů mohou řídicí orgány omezit způsobilost výdajů podle prioritních os a oblastí podpor, a tak může docházet k odlišným přístupům.

Řídící orgány mohou zúžit věcnou způsobilost výdajů, omezit časovou způsobilost, stanovit max. finanční limity způsobilosti (např. na projektovou dokumentaci, výdaje na správce stavby, apod.), atp.

Příručka není dokumentem poskytujícím výklad všech typů výdajů pro všechny OP a nemůže dát definitivní odpovědi ve vztahu ke konkrétním projektům. Příručka stanovuje společné **podmínky ZV** pro vybrané typy výdajů napříč OP, vysvětluje principy a stanovuje modelové postupy (systémový přístup) pro ŘO, na jejichž základě pak budou moci postupovat.

2 Pravidla způsobilosti výdajů

Kapitola obsahuje pravidla¹ z dokumentu „Pravidla způsobilých výdajů pro programy spolufinancované ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti na programové období 2007-2013“. Text pravidel je doplněn tabulkovým odkazem² na výkladovou část pravidel.

Spolufinancování z Fondů EU se vztahuje pouze na způsobilé výdaje. Podmínky pro způsobilost výdajů³ stanovují níže uvedená pravidla a pokud není uvedeno jinak, vztahují se na všechny tři Fondy EU (ERDF, ESF a FS).

V případech, že existují různá pravidla způsobilosti výdajů v různých členských státech účastnících se operačního programu v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“, použijí se, v souladu se čl. 13 Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, pro program nejširší pravidla způsobilosti.

¹ Citace pravidel je uvedena za účelem snadného využití příručky bez nutnosti vyhledání pravidel v samostatném dokumentu.

Pravidla pro způsobilost výdajů v rámci finančního inženýrství a výdajů na bydlení, nejsou zatím řešena v rámci právních předpisů ČR. Finanční inženýrství je obecně upraveno v čl. 44 Obecného nařízení č. 1083/2006 a čl. 43 až 46 Implementačního nařízení č. 1828/2006. Výdaje na bydlení jsou obecně upraveny v čl. 7 v Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, čl. 47 Implementačního nařízení č. 1828/2006 a čl. 3 Nařízení č. 1084/2006 o FS.

² Tento tabulkový odkaz, který není součástí textu pravidel, umožňuje snadné vyhledávání ve výkladové části metodické příručky.

³ Pravidla pro způsobilost výdajů v rámci finančního inženýrství a výdajů na bydlení, nejsou zatím řešena v rámci právních předpisů ČR. Finanční inženýrství je obecně upraveno v čl. 44 Obecného nařízení č. 1083/2006 a čl. 43 až 46 Implementačního nařízení č. 1828/2006. Výdaje na bydlení jsou obecně upraveny v čl. 7 v Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, čl. 47 Implementačního nařízení č. 1828/2006 a čl. 3 Nařízení č. 1084/2006 o FS.

2.1 Základní principy způsobilosti výdajů

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Obecné nařízení č. 1083/2006, čl. 1, 56 a 78,
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech,
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů.

Základními pravidly způsobilosti výdajů pro období 2007-13 jsou obecně platné principy, které lze rozdělit do 3 kategorií.

A. Obecné vymezení způsobilosti výdajů

Z globálního kontextu poskytování podpory z Fondů EU vyplývají následující obecná pravidla:

- (a) soulad s evropskou a českou legislativou a s operačními programy vč. navazujících dokumentů,
- (b) výdaje musí být přiměřené (musí odpovídat cenám v místě a čase obvyklým) a být vynaloženy v souladu s následujícími principy:
 - hospodárnosti (minimalizace výdajů při respektování cílů projektu),
 - účelnosti (přímá vazba na projekt a nezbytnost pro realizaci projektu) a
 - efektivnosti (maximalizace poměru mezi výstupy a vstupy projektu).

B. Časová způsobilost a okamžik vzniku výdaje

Výdaje jsou způsobilé pro příspěvek z fondů, jestliže vznikly a byly příjemcem skutečně uhrazeny mezi dnem předložení operačních programů Komisi nebo 1. lednem 2007, podle toho, co nastane dříve, a 31. prosincem 2015. Operace nesmějí být dokončeny před počátečním dnem způsobilosti.

Řídící orgány mohou stanovit užší kritéria pro počáteční a koncové datum způsobilosti výdajů. Obecně platí, že výdaje musí být vzniklé v průběhu realizace projektu a uhrazené po počátečním datu způsobilosti výdajů. Výjimkami z uvedeného pravidla jsou odpisy, režijní náklady, věcné příspěvky a výdaje na projektovou dokumentaci.

C. Dokladování a zaplacení výdaje

Výdaje musí být identifikovatelné a prokazatelné a musí být doložitelné přijatými účetními doklady, tzn. musí být definitivní a zachycené odpovídajícím způsobem a v souladu s požadavky legislativy v účetnictví nebo daňové evidenci příjemce pomoci. Výdaje musí být zaplacený a zaplacení musí být doloženo před jejich certifikací a proplacením z Fondů EU (s výjimkou odpisů, režijních nákladů a věcných příspěvků). Další výjimku tvoří výdaje, které spadají pod režim daný možnostmi zjednodušeného vykazování výdajů, kde není zapotřebí výdaje dokládat účetními doklady. U způsobilých výdajů vykazovaných zjednodušenou formou se budou dokládat podklady, které budou nezbytné pro ověření, že činnosti nebo výstupy, které jsou uvedeny v právním aktu o poskytnutí dotace, byly skutečně provedeny a bylo dosaženo stanoveného výsledku.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- výdaje bez přímého vztahu k projektu,
- výdaje nespĺňující principy hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti,
- výdaje vzniklé před počátečním datem způsobilosti výdajů, který stanoví Obecné nařízení č. 1083/2006.

Název související kapitoly výkladu	Číslo kapitoly
Základní principy způsobilosti	3.1.1
Obecná pravidla dokladování a zpracování dokladů	4.1
Vznik a úhrada způsobilého výdaje – obecné podmínky	4.1.3
Faktura – běžný daňový doklad	4.2.1.1
Odpisy, režijní náklady a věcné příspěvky	2.13

2.2 Zjednodušené vykazování nákladů

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Nařízení 396/2009,
- Nařízení 397/2009,
- Informační nota pro COCOF 09/0025/04 ze dne 28.1.2010

Zjednodušené vykazování výdajů pomocí paušálních plateb nebo jednorázových částek znamená odklon od zásady úhrady „skutečných nákladů“ k úhradě hrubého odhadu skutečných nákladů operace na základě například průměrných nákladů a průzkumů historických údajů či tržních cen.

V reakci na finanční krizi vydala Evropská komise nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES)⁴, kterým se mění čl. 11 nařízení 1081/2006 a čl. 7 nařízení 1080/2006 týkající se rozšíření a využití **paušálních nákladů**, které má za cíl urychlit a zjednodušit implementaci, snížit administrativní zátěž zejména v oblasti dokladování nepřímých nákladů a umožnit tak větší transparentnost a flexibilitu programu.

Zjednodušené vykazování nákladů se týká pouze operací a projektů, které jsou realizovány ve formě grantů. Zjednodušené vykazování nákladů nelze tedy využít pro operace nebo projekty, které podléhají pravidlům o zadávání veřejných zakázek.

Možnosti zjednodušeného vykazování lze uplatnit v rámci ESF i ERDF. Doposud bylo v rámci ESF možnost využívat nepřímé náklady vykazované paušálně až do výše 20 % přímých nákladů projektu. Ustanovení čl. 1 nařízení EP a Rady (ES) č. 396/2009 rozšiřuje další dvě formy paušálních nákladů pro operace financované prostřednictvím grantu ESF, a to jednorázové částky a financování na základě standardní stupnice jednotkových nákladů. Tato změna čl. 11 nařízení EP a Rady (ES) 1081/2006 působí zpětně od 1. srpna 2006, tedy ode dne vstupu nařízení (ES) č. 1081/2006 v platnost.

Obdobně u operací financovaných prostřednictvím grantu z ERDF se nařízením EP a Rady (ES) č. 397/2009 rozšiřují způsobilé výdaje o tři další formy, a to nepřímé náklady (až do výše 20 % přímých nákladů operace), jednorázové částky (maximálně do výše 50 000 EUR) a paušální financování na základě standardní stupnice jednotkových nákladů.

Platí přitom, že výše uvedené náklady jsou způsobilé pro příspěvek z ESF či ERDF pouze za předpokladu, že byly použity v souladu s vnitrostátními pravidly, včetně účetních pravidel a za předpokladu, že pro jejich výpočet byla řídicím orgánem schválena odpovídající, vyvážená a ověřitelná metoda výpočtu.

Podmínky paušálních plateb

Použití zjednodušeného vykazování výdajů je možné za podmínky, že jeho zavedení umožňuje vnitrostátní pravidla. Na národní úrovni umožňuje využití zjednodušeného vykazování výdajů u projektů financovaných prostřednictvím grantů v ESF a ERDF programech novela zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Zjednodušené vykazování výdajů je dále vázáno podmínkami danými příslušnými články nařízení EP a Rady (ES) č. 1080

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 397/2009 ze dne 6.května 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 1080/2006

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2009 ze dne 6.května 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 1081/2006

a č. 1081 v novelizovaném znění. Metodika výpočtu paušálních plateb tak musí být stanovena:

- předem (musí být uvedena v právním aktu o poskytnutí dotace, nelze ji měnit v průběhu nebo po realizaci projektu)
- řádně (výpočty musí být přiměřené tj. reálné, nesmí být extrémní, řídicí orgán musí být schopen odůvodnit na základě čeho k dané sazbě dospěl)
- vyváženě (sazby musí být spravedlivé vůči příjemcům tzn. nejsou upřednostňování žádní příjemci ani operace tj. rovné zacházení)
- ověřitelně (vypočtené sazby jsou součástí auditu a musí vycházet z podkladů, které lze ověřit,)

2.2.1.1 Paušální vykazování nepřímých nákladů

Vykazování nepřímých nákladů paušálně tzn. bez doložení skutečných nákladů, až do výše 20 % přímých nákladů operace. Řídicí orgán by měl přesně určit (ve výzvě), jakou výši sazby používá (kdy je možné použít sazbu 20 % přímých nákladů a kdy je sazba nižší než 20 % a zda se sazba liší podle typu operace, příjemce, velikosti subjektu nebo typu grantu).

Obecné zásady

V rozhodnutí o poskytnutí dotace musí být jednoznačně definovány přímé náklady (musí být náležitě doloženy zaplacenými fakturami), které jsou základem pro určení paušální sazby u nepřímých nákladů. Poté může být požádáno o odsouhlasenou paušální sazbu pro vykazování a doložení nepřímých nákladů bez dalších dokladů. Aby mohlo dojít ke zjednodušenému dokladování nepřímých nákladů, musí být nejprve ověřeny vykázané přímé náklady v souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace a to z důvodu, že skutečně vynaložené přímé náklady slouží jako základ pro výpočet nepřímých nákladů.

Důležité je, že v rámci jedné operace je možné buď: vykázat nepřímé náklady na základě skutečných výdajů, které musí být doloženy všemi odpovídajícími doklady do výše vykazované částky anebo je vykázat paušálně a to bez dokladování nákladů, v rámci limitu stanoveného v právním aktu o poskytnutí dotace.

Kontrola a nesrovnalosti

V případě, že byla metoda výpočtu schválena a přijata příslušným Generálním ředitelstvím, bude případná kontrola ze strany auditních orgánů EK zkoumat metodu výpočtu a to, zda je přijatý systém řádně uplatňován. Kontroly se dále zaměří na ověřování přímých nákladů, neboť ty jsou základem pro odvození paušální sazby. V případě nepřímých nákladů nebudou komise ani národní orgány kontrolovat účetní doklady z hlediska způsobilosti. Ověřování metody výpočtu se bude provádět na úrovni řídicích orgánů/zprostředkujících subjektů a kontrola uplatnění paušální sazby na úrovni příjemce.

Kontrola ze strany českých kontrolních orgánů bude zaměřena na kontrolu u příjemců na místě. Auditři budou zkoumat správnou klasifikaci nákladů,

metodu výpočtu a to, aby nedocházelo k dvojímu financování (tzn. aby se některé náklady nevykazovaly dvakrát jako přímé i nepřímé).

Nesrovnalosti:

- sazba nebyla stanovena v souladu s výsledky metody výpočtu
- příjemce nerespektoval stanovené sazby nebo vykázal část nezpůsobilých přímých nákladů, jež nespádají do kategorie způsobilých přímých nákladů stanovených řídicím orgánem
- nepřímé náklady vykázané jak na základě skutečných nákladů, tak paušálně. Ta část, která byla vykázána dvakrát, bude považována za nezpůsobilou

V případě nesrovnalostí v přímých nákladech projektu, dojde k poměrnému snížení nepřímých nákladů.

2.2.1.2 Paušální náklady vypočtené na základě standardní stupnice jednotkových nákladů

Standardní stupnice jednotkových nákladů může být jako základ pro výpočet paušálních nákladů vhodnou metodou pro operace, u kterých lze snadno kvantifikovat činnosti, výstupy nebo výsledky. Tuto možnost lze využít v případech, kdy je možné vyčíslit určitou činnost (např. počet hodin nebo dnů školení, počet získaných osvědčení, počet odpracovaných hodin, počet nocí v hotelu, počet jídel, atd.) a lze stanovit standardní stupnici jednotkových nákladů.

Obecné zásady

Konečná dotace je vyplacena pouze na základě fyzického pokroku a ukončení operace řádně potvrzeného příjemcem a ověřeného řídicím orgánem. Příjemce nemusí dokládat své skutečné náklady (neodkazuje se na konkrétní finanční doklady). Standardní stupnice jednotkových nákladů slouží k získání přibližné hodnoty skutečných nákladů operace.

Vzhledem k tomu, že se platby budou vypočítávat na základě množství, musí příjemce vykázané množství ověřit, zdůvodnit a archivovat pro účely možné budoucí kontroly. Řídicí orgány budou při ověřování kontrolovat podklady dokládající množství, která příjemce vykázal, tj. potvrzení, že uvedené činnosti nebo výstupy byly opravdu uskutečněny. Za těchto podmínek se dotace vypočtená na základě standardní stupnice jednotkových nákladů považuje za prokázané výdaje jako skutečné náklady doložené účetními doklady.

Kontrola a nesrovnalosti

Národní orgány ani Komise nebudou u nákladů financovaných na základě standardní stupnice jednotkových nákladů kontrolovat účetní doklady. Audity se zaměří na metodu výpočtu standardní stupnice jednotkových nákladů a správnost jejího použití u individuálních projektů. Metoda výpočtu se bude ověřovat na úrovni ŘO, správnost použití sazby na úrovni příjemců.

Nesrovnalost:

Nerespektování výsledků metody výpočtu nebo podmínek pro proplacení nákladů stanovených v právním aktu o poskytnutí dotace. Například pokud standardní sazba, kterou je možné účtovat, činí 500 Kč za hodinu školení a je vykázána vyšší částka za hodinu, bude provedena finanční oprava.

Nedostatečné podklady pro doložení výstupů nebo výstupy, které byly doloženy jen částečně, ale byla za ně inkasována plná částka. Například pokud je účtováno 100 000 hodin × počet účastníků školení, ale podklady dokládají pouze 85 700 hodin, bude rozdíl příslušně opraven.

2.2.1.3 Jednorázové částky

V případě jednorázových částek jsou všechny způsobilé výdaje operace nebo jejich část proplaceny na základě předem stanovené jednorázové částky. V případě zkombinování několika jednorázových částek pokrývajících různé kategorie způsobilých nákladů různých projektů v rámci stejné operace nesmí celková hodnota jednorázových částek pro danou operaci přesáhnout 50 000 EUR.

**Doložení
jednorázové
částky**

Ve smlouvě o poskytnutí dotace musí být stanoveno na jakém základě budou platby prováděny (řídící orgán bude vyžadovat návrh rozpočtu), jak budou sníženy v případě nesplnění cílů a dále by ve smlouvě měly být uvedeny podklady, které jsou nezbytné pro ověření správného výpočtu jednorázové částky. Jedinými doklady, které je třeba před vyplacením grantu předložit (a poté archivovat pro účely kontrol), je potvrzení (prezenční listina, foto a sborník ze semináře), že činnosti, které jsou uvedeny ve smlouvě o poskytnutí dotace, se uskutečnily a byly splněny všechny náležitosti. Konečný grant je vyplacen pouze na základě ukončení realizace operace řádně potvrzeného příjemcem a ověřeného řídicím orgánem nebo zprostředkujícím subjektem. Příjemce tak nemusí dokládat své skutečné náklady. Za těchto podmínek se grant vypočtený a proplacený na základě jednorázové částky považuje za prokázané výdaje stejně jako skutečné náklady doložené fakturami.

**Kontrola a
nesrovnalosti**

Národní orgány ani Komise nebudou u nákladů financovaných jednorázovou částkou kontrolovat finanční doklady. Audity se zaměří na metodu výpočtu jednorázových částek pro jednotlivé výstupy a na správnost jejího použití u individuálních projektů. Metoda výpočtu se bude ověřovat na úrovni řídicích orgánů a správnost použití jednorázové částky na úrovni příjemců.

Stejně jako u standardní stupnice jednotkových nákladů bude hlavním záměrem auditu ověřit, zda bylo dosaženo výstupu, který byl stanoven jako podmínka pro vyplacení jednorázové částky. Podmínkou pro proplacení jednorázových částek je tedy realizace projektu.

Nesrovnalost:

Nedodání výrobků nebo neposkytnutí služeb v plném rozsahu tak, jak bylo stanoveno ve právním aktu o poskytnutí dotace. V takovém případě je nutné provést úplnou opravu vyplacené a vykázané jednorázové částky.

2.3 Způsobilost dle umístění projektů

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Obecné nařízení č. 1083/2006, čl. 4, 5, 6 a 7,
- Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, čl. 21.

Rozhodnutí Komise, která určují způsobilé členské státy a regiony

- Konvergence – Rozhodnutí Komise č. 2006/595/EC ze dne 4. srpna 2006, OJ L 243 ze dne 6. 9. 2006, str. 44;
- Fond soudržnosti – Rozhodnutí Komise č. 2006/596/EC ze dne 4. srpna 2006, ve kterém je uveden seznam členských států způsobilých pro Fond soudržnosti, OJ L 243 ze dne 6. 9. 2006, str. 47;
- Rozhodnutí Komise č. 2006/769/EC ze dne 31. října 2006, ve kterém je uveden seznam regionů a oblastí způsobilých na základě cíle Evropská územní spolupráce, OJ L 312 ze dne 11. 11. 2006, str. 47.

Činnosti spolufinancované z Fondů EU musí mít příčinnou vazbu na region, na který se vztahuje daná podpora. Rozhodujícím kritériem pro posouzení způsobilosti jsou dopady projektu s přihlédnutím k povaze a smyslu projektu. Region, na který se vztahuje daná podpora, musí mít z realizace projektu prokazatelně úplný nebo převažující prospěch.

Tímto pravidlem nejsou dotčeny zvláštní podmínky způsobilosti dle umístění pro operační programy v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“ dle čl. 21 Nařízení č. 1080/2006 o ERDF.

Výdaje na projekty s celkovým či převažujícím dopadem mimo cílový region nejsou způsobilými výdaji.

Název související kapitoly výkladu	Číslo kapitoly
Způsobilost dle umístění projektů	3.1.2

2.4 Zpětné financování již ukončených projektů

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Obecné nařízení č. 1083/2006, čl. 56.

Aniž je dotčeno pravidlo „časové způsobilosti výdajů“ mohou řídicí orgány stanovit podmínky způsobilosti projektů dokončených před podáním žádosti o podporu z Fondů EU. Toto pravidlo se vztahuje pouze na projekty dokončené v průběhu období 2007-13.

Projekty dokončené před podáním žádosti o podporu z Fondů EU musí být v souladu s platnými předpisy EU a ČR, mimo jiné s pravidly řídicích a kontrolních systémů, způsobilosti, poskytování informací a publicity a také s pravidly zadávání veřejných zakázek, hospodářské soutěže a environmentálními pravidly.

Totéž platí v případě projektů, u kterých byla před podáním žádosti o podporu z fondů EU a vydáním právního aktu o poskytnutí dotace realizována pouze část způsobilých výdajů.

Název související kapitoly výkladu	Číslo kapitoly
Zpětné financování již ukončených projektů	3.1.3

2.5 Křížové financování

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Obecného nařízení č. 1083/2006, čl. 34,
- Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, čl. 7,
- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 3.

Křížové financování dává možnost doplňkovým způsobem v rámci limitu 10 % na každou prioritní osu operačního programu zafinancovat opatření (aktivity) spadající do oblasti pomoci z druhého fondu (pro ERDF z ESF a naopak), pokud jsou taková opatření nezbytná pro uspokojivé provádění projektu a přímo s ním souvisí.

Tento limit 10 % na prioritní osu neplatí pro programy přeshraniční spolupráce na základě cíle Územní spolupráce. V rámci těchto programů mohou být určité aktivity, jež by byly běžně považovány za typ ESF, financovány bez omezení z ERDF. Příslušnými aktivitami jsou opatření týkající se podpory právní a správní spolupráce, integrace přeshraničních trhů práce, místní iniciativy zaměřené na zaměstnanost, rovnost pohlaví

a rovné příležitosti, školení a sociální zařazení a sdílení lidských zdrojů a zařízení pro R&TD (výzkum a vývoj technologií).

Tento 10% limit však platí pro programy nadnárodní a meziregionální spolupráce a rovněž pro opatření typu ESF v rámci programu přeshraniční spolupráce, jež se týkají jiných témat než shora uvedená témata.

Pro oblast sociálního začlenění dle čl. 3 Nařízení č. 1081/2006 o ESF a oblast udržitelného rozvoje měst dle čl. 8 Nařízení č. 1080/2006 o ERDF v rámci cíle „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“ platí limit 15 % na prioritní osu.

Aktivity spolufinancované křížovým financováním musí být v souladu s veřejnou podporou, jelikož veřejná podpora je principem nadřazeným principům způsobilých výdajů.

Název související kapitoly výkladu	Číslo kapitoly
Křížové financování	3.1.4

2.6 Veřejná podpora

Vazba na základní legislativní předpisy (indikativní seznam):

- Smlouva o fungování EU, čl. 107-109,
- Obecné nařízení č. 1083/2006, čl. 54,
- Pokyny k regionální podpoře 2007-2013 (2006/C 54/08),
- Zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory,
- Zákon č. 109/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 215/2004 Sb.,

Žádný projekt spolufinancovaný z veřejných zdrojů nesmí v sobě zahrnovat zakázanou veřejnou podporu. Tato podmínka je absolutní a znamená nejvyšší možné omezení pro poskytnutí jakékoliv podpory.

Platí, že míra podpory udělená z programů spolufinancovaných z Fondů EU musí být stejná nebo nižší než povolená míra veřejné podpory vyplývající z právních předpisů EU (ať již se jedná o nařízení o blokových výjimkách či ostatní pravidla a zásady o poskytování veřejné podpory).

Způsobilým výdajem může být jen takový *náklad projektu*, který nezakládá zakázanou veřejnou podporu. *Náklad projektu*, který nezakládá zakázanou veřejnou podporu, nemusí být způsobilým výdajem. Poskytovatel podpory má právo užít množinu způsobilých výdajů nezakládajících veřejnou podporu v souladu se svou intervenční (výdajovou) politikou.

Projekty spolufinancované ze zdrojů EU nesmí zakládat veřejnou podporu nebo, pokud ji zakládají, musí být povolené na základě aplikace výjimek ze zákazu veřejné podpory a nesmí překračovat horní meze výše podpory uvedené v příslušné výjimce. Ve všech ostatních případech nelze žádnou podporu projektům spolufinancovaných ze zdrojů EU poskytnout.

Název související kapitoly výkladu	Číslo kapitoly
Veřejná podpora	3.1.5

2.7 Technická pomoc

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Obecné nařízení č. 1083/2006, čl. 46, 69,
- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 9.

Pravidlo pokrývá výdaje na aktivity v oblasti přípravy, řízení, monitorování, hodnocení, realizace, informování a kontroly implementace programů spolufinancovaných z prostředků Fondů EU a rovněž na činnosti zaměřené na posílení absorpční kapacity a administrativní kapacity ŘO/ZS, včetně kapacity obslužného charakteru, nezbytné pro provádění pomoci z Fondů EU.

Základní rámec činností, které je možné financovat z prostředků technické pomoci v rámci operačních programů, stanovuje Obecné nařízení. Z prostředků technické pomoci mohou být financovány a tedy považovány za způsobilé zejména níže uvedené výdaje:

- (a) výdaje spojené s přípravou a realizací věcného a finančního řízení operačních programů;
- (b) výdaje spojené s hodnocením a monitorováním realizace projektů a operačních programů;
- (c) výdaje spojené s jednáním monitorovacích výborů a podvýborů operačních programů, včetně výdajů na externí odborníky účastnící se těchto výborů;
- (d) výdaje spojené s poskytováním informací a propagací operačních programů, šíření povědomí o programech, vytváření sítí kontaktních míst a informačních kanálů;
- (e) výdaje spojené s prováděním auditů a kontroly realizace projektů a programů (tj. výdaje spojené s prováděnými kontrolami na místě, výdaje spojené s kontrolou dokladů a výdaje na přípravu a koordinaci systému zabezpečení kontrol);

**METODICKÁ PŘÍRUČKA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ
PRO PROGRAMY SPOLUFINANCOVANÉ ZE SF A FS
NA PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007-2013**

- (f) výdaje spojené s instalací, provozem a propojením počítačových systémů a pořízením elektronického vybavení pro řízení, monitorování, kontrolu a hodnocení;
- (g) výdaje spojené s činností zaměřenou na posílení správní (administrativní) kapacity pro provádění pomoci z Fondů EU, tj. podpora interního a externího vzdělávání zaměstnanců zapojených do implementace Fondů EU, organizace a technická podpora jednání pracovních skupin a komisí, zabezpečování odborného poradenství pro implementační struktury, zajištění zpracování studií, analýz, metodik a metodických příruček;
- (h) výdaje spojené s posilováním absorpční kapacity, tj. zabezpečování metodického a odborného poradenství, podpora činností na pomoc žadatelům, podpora projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru, zabezpečování školení a seminářů pro výměnu zkušeností a šíření příkladů osvědčené praxe, podpora partnerství a vzájemné spolupráce při přípravě a realizaci projektů, zajišťování aktivit pro sledování a vyhodnocování absorpční kapacity;
- (i) výdaje na hrubou mzdu včetně zákonných odvodů zaměstnavatele na sociální a zdravotní pojištění a případných dalších odvodů, k nimž je zaměstnavatel povinen na základě právních předpisů (např. FKSP u příspěvkových organizací aj.) za ty zaměstnance, kteří byli příslušným orgánem veřejné správy určeni k vykonávání aktivit uvedených v předchozích bodech.

Název související kapitoly výkladu	Číslo kapitoly
Technická pomoc	3.1.6
Jedná se o pravidlo průřezového charakteru, které má vazby zejména na následující části Metodické příručky:	
• Majetek	3.2.1
• Osobní náklady a cestovní náhrady	3.2.3
• Režijní náklady	3.2.5
• Pořízení majetku, leasing, odpisování	4.2.2
• Osobní náklady a jejich dokladování	4.2.3
• Dokladování režijních nákladů	4.2.4
• Dokladování ostatních výdajů	4.2.5

2.8 Projekty vytvářející příjmy

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Obecné nařízení č. 1083/2006, čl. 55,
- Nařízení Rady (ES) č. 1341/2008, kterým se mění nařízení (ES) č. 1083/2006, pokud jde o některé projekty vytvářející příjmy,
- Nařízení Rady (ES) č. 539/2010, kterým se mění nařízení (ES) č. 1083/2006, pokud jde o některé projekty vytvářející příjmy,
- Pracovní dokument Evropské komise č. 4 „Metodické pokyny pro provedení analýzy nákladů a přínosů“ ze srpna 2006, Evropská komise, Generální ředitelství pro regionální politiku,
- Informační nota pro COCOF k pokynům k čl. 55 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, Projekty vytvářející příjmy, COCOF 07/0074/03 ze dne 18. června 2008, Evropská komise, Generální ředitelství pro regionální politiku.
- Revidované metodické sdělení k článku 55 pro ERDF a FS Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006: Projekty vytvářející příjmy, COCOF 07/0074/09-CZ ze dne 30. listopadu 2010, Evropská komise, Generální ředitelství pro regionální politiku;

Projektem vytvářejícím příjmy se rozumí jakýkoliv projekt zahrnující investici do infrastruktury, za jejíž používání se účtují poplatky hrazené přímo uživateli, nebo jakýkoliv projekt zahrnující prodej nebo pronájem pozemků či budov nebo jakékoli jiné poskytování služeb za úplatu.

Způsobilé výdaje na projekty vytvářející příjmy nepřevyší současnou hodnotu nákladů, po odečtení současné hodnoty čistého příjmu z investice za konkrétní referenční období, na investice do infrastruktury nebo jiné projekty, u kterých lze příjmy předem objektivně odhadnout. Pokud nejsou pro spolufinancování způsobilé veškeré investiční náklady, přiděluje se čistý příjem v poměrné výši na způsobilé a nezpůsobilé části investičních nákladů.

Pokud není objektivně možné odhadnout příjmy předem, odečtou se příjmy vytvořené do pěti let od ukončení projektu od výdajů vykázaných Komisí. Pokud se nejpozději do finálního uzavření operačního programu zjistí, že určitý projekt vytvořil příjmy, které nebyly odpovídajícím způsobem zohledněny, jsou tyto příjmy vráceny do souhrnného rozpočtu Evropské unie v poměru k příspěvku z fondů.

Nařízením Rady (ES) č. 1341/2008 ze dne 18. 12. 2008 byla platnost čl. 55 nařízení (ES) č. 1083/2006 omezena pouze na operace spolufinancované ERDF či FS, jejichž celkové náklady přesahují 1 000 000 EUR. Základní rámec pro aplikaci čl. 55 představuje „Metodická příručka MMR pro projekty vytvářející příjmy“.⁵

⁵ <http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Dokumenty/Metodiky-a-manualy>

Pravidlo „Projekty vytvářející příjmy“ se neaplikuje na projekty podléhající pravidlům o veřejné podpoře ve smyslu článku 107 Smlouvy o fungování EU.

2.9 Nákup pozemků

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, čl. 7,
- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 11,
- Nařízení č. 1084/2006 o FS, čl. 3,
- Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů.

Náklady na nákup pozemku jsou způsobilé výdaje v případě, že jsou splněny následující podmínky:

- pořizovací cena pozemku může být započtena maximálně do výše 10 % celkových způsobilých výdajů na projekt,
- pozemek bude oceněn znaleckým posudkem (nesmí být starší než 6 měsíců před datem registrace žádosti o podporu z Fondů EU) vyhotoveným znalcem dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů,
- způsobilým výdajem je pořizovací cena maximálně však do výše ceny zjištěné znaleckým posudkem,
- současný či některý z předcházejících vlastníků pozemku neobdržel v posledních pěti letech před registrací žádosti o podporu z Fondů EU dotaci z veřejných zdrojů na nákup daného pozemku, což by v případě spolufinancování nákupu ze strany Fondů EU vedlo k duplicitě podpory.

U ERDF ve výjimečných a náležitě odůvodněných případech může řídicí orgán povolit vyšší procentuální sazbu dle bodu (a) pro projekty týkající se ochrany životního prostředí.

U ESF není možno spolufinancovat nákup pozemků. Tímto není dotčena možnost nákupu pozemků u ESF pomocí křížového financování.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- ta část pořizovací ceny pozemku, která je vyšší než 10 % celkových způsobilých výdajů na projekt,
- ta část pořizovací ceny, která je vyšší než cena zjištěná znaleckým posudkem.

Název související kapitoly výkladu	Číslo kapitoly
Pořízení majetku – koupě, část „Pořízení pozemků“	3.2.1.3.1
Pořízení majetku, leasing, odpisování	4.2.2

2.10 Nákup staveb

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 11,
- Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů,
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, § 2.

Náklady na nákup postavených staveb, jsou způsobilé výdaje za těchto podmínek:

1. stavba bude oceněna znaleckým posudkem (nesmí být starší než 6 měsíců před datem registrace žádosti o podporu z Fondů EU) vyhotoveným znalcem dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů,
2. způsobilým výdajem je pořizovací cena maximálně však do výše ceny zjištěné znaleckým posudkem,
3. stavba vyhovuje všem zákonným předpisům, především stavebním, hygienickým, bezpečnostním, a zejména ustanovením stavebního zákona⁶ a prováděcích vyhlášek,⁷
4. je vydán kolaudační souhlas nebo rozhodnutí o předčasném užití stavby nebo rozhodnutí o prozatímním užívání ke zkušebnímu provozu a jsou odstraněny veškeré případné nedostatky, na které upozornil stavební úřad při vydání kolaudačního rozhodnutí,⁸
5. současný či některý z předcházejících vlastníků stavby neobdržel v posledních pěti letech před registrací žádosti o podporu z Fondů EU dotaci z veřejných zdrojů na nákup dané stavby, což by v případě spolufinancování nákupu ze strany Fondů EU vedlo k duplicitě podpory.

⁶ Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů.

⁷ Odrážka se nevztahuje na stavby, které budou v rámci projektu příjemcem uvedeny do souladu s příslušnými požadavky právních předpisů.

⁸ Odrážka platí pouze na ty stavby, na které se tyto náležitosti (kolaudační rozhodnutí, atd.) vztahují ze zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů.

Řídící orgán může ve výjimečných a řádně odůvodněných případech povolit nákup staveb, které jsou pro účely projektu určeny k demolici. V tomto případě se aplikují podmínky (a) a (b).

U ESF není možno spolufinancovat nákup staveb. Tímto není dotčena možnost pořízení staveb u ESF pomocí křížového financování.

Výdaj, který není způsobilým výdajem, je zejména ta část pořizovací ceny, která je vyšší než cena zjištěná znaleckým posudkem.

Název související kapitoly výkladu	Číslo kapitoly
Pořízení majetku – koupě, část „Pořízení staveb“	3.2.1.3.1
Pořízení majetku, leasing, odpisování	4.2.2

2.11 Nákup použitého zařízení

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů,
- Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů.

Nákup použitého zařízení (majetku)⁹ může být považován za způsobilý výdaj za předpokladu splnění následujících podmínek:

- pořizovací cena použitého zařízení je nižší než výdaje na obdobné nové zařízení,
- zařízení bude oceněno znaleckým posudkem (nesmí být starší než 6 měsíců před datem registrace žádosti o podporu z Fondů EU) vyhotoveným znalcem dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů,
- způsobilým výdajem je pořizovací cena maximálně však do výše ceny zjištěné znaleckým posudkem,
- současný či některý z předcházejících vlastníků zařízení neobdržel v posledních pěti letech před registrací žádosti o podporu z Fondů EU dotaci z veřejných zdrojů na nákup daného použitého zařízení,

⁹ Jedná se o samostatné movité věci, popřípadě soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením, jejichž vstupní cena je vyšší než 40 000 Kč a mají provozně technické funkce delší než 1 rok. (viz § 26, odst. 2, písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů).

což by v případě spolufinancování nákupu ze strany Fondů EU vedlo k duplicitě podpory.

V ostatních případech¹⁰ je nutno splnit pouze body (a) a (d).

Výdaj, který není způsobilým výdajem, je zejména ta část pořizovací ceny, která je vyšší než cena zjištěná znaleckým posudkem.

Název související kapitoly výkladu	Číslo kapitoly
Pořízení majetku – koupě, část „Pořízení samostatných movitých věcí“	3.2.1.3.1
Pořízení majetku, leasing, odpisování	4.2.2

2.12 Leasing

Vazba na základní legislativní předpisy (analogické uplatnění):

- Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, čl. 7,
- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 11,
- Nařízení č. 1084/2006 o FS, čl. 3.

Leasing je způsob financování spočívající v pronájmu předmětu na předem stanovenou dobu za dohodnutou odměnu, který je v případě finančního leasingu spojený s právem či povinností převodu vlastnictví předmětu leasingu na nájemce. Rozlišujeme dva základní druhy leasingu:

- finanční leasing - pronájem movité nebo nemovité věci, po jehož skončení přechází předmět leasingu za dohodnutou kupní cenu do vlastnictví nájemce;
- operativní leasing - pronájem movité nebo nemovité věci, po jehož skončení se předmět leasingu zpravidla vrací pronajímateli.

Finanční leasing

Základní pravidlo pro oblast finančního leasingu stanoví, že finanční leasing je způsobilým výdajem pouze v případě, pokud je způsobilý pro spolufinancování z Fondů EU také předmět tohoto leasingu.

¹⁰ Jedná se o věci, které nesplňují definiční § 26, odst. 2., písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

U leasingových smluv s doložkou o odkupu (nebo u smluv stanovujících minimální leasingové období o délce odpovídající životnosti investice, která je předmětem smlouvy) nesmí částka způsobilá ke spolufinancování z Fondů EU a národních veřejných zdrojů přesáhnout tržní hodnotu investice, která je předmětem leasingu. Daně¹¹ a finanční činnost pronajímatele související s leasingovou smlouvou nejsou způsobilými výdaji. Způsobilým výdajem jsou pouze splátky vztahující se k období realizace projektu.

Operativní leasing

Operativní leasing je způsobilým výdajem i v případě, že předmět tohoto leasingu není způsobilý pro spolufinancování z Fondů EU. V tomto případě je nutné prokázat, že předmět leasingu je nezbytný pro realizaci projektu. Řídící orgán může upřesnit, které předměty lze financovat formou operativního leasingu.

U leasingových smluv bez doložky o odkupu, jejichž délka trvání je nižší než životnost investice, která je předmětem smlouvy, jsou způsobilé pouze splátky, které se vztahují k období realizace projektu a současně k období, po které byl předmět leasingu pro daný projekt využíván. Pokud není předmět leasingu využíván pouze pro účely projektu, je způsobilá pouze alikvotní část leasingových splátek za příslušné období. U tohoto typu leasingových smluv musí být nájemce schopen prokázat, že smlouva byla nejhospodárnější metodou k získání zařízení, tj. využití operativního leasingu musí být finančně nejvýhodnějším řešením pro projekt. Z tohoto důvodu není způsobilým výdajem na leasing ta část výdajů, o kterou přesahují výdaje na leasing výši výdajů, které by představoval běžný pronájem stejného předmětu v daném čase a místě.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- splátky finančního leasingu, kdy předmět finančního leasingu není sám způsobilým výdajem,
- daně a finanční činnost pronajímatele související s leasingovou smlouvou u finančního leasingu,
- splátky finančního i operativního leasingu, které se nevztahují k době realizace projektu.

Název související kapitoly výkladu	Číslo kapitoly
Pořízení majetku – leasing	3.2.1.3.2
Pořízení majetku, leasing, odpisování (dokladování)	4.2.2

¹¹ DPH vztahující se k předmětu finančního leasingu je způsobilým výdajem, pokud jsou splněny podmínky definované v pravidle „DPH a jiné daně“.

2.13 Odpisy, režijní náklady a věcné příspěvky

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Obecné nařízení č. 1083/2006, čl. 56
- Nařízení Rady (ES) č. 284/2009, čl. 1, odst. 3
- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 11
- Nařízení EP a Rady (ES) č. 396/2009, čl. 1
- Nařízení EP a Rady (ES) č. 397/2009, čl. 1
- Implementační nařízení č. 1828/2006, čl. 51, 52 a 53
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví,
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

A. Odpisy

Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku používaného pro účely projektu jsou způsobilým výdajem za dobu trvání projektu za předpokladu, že nákup takového majetku není součástí způsobilých výdajů na projekt.

Pro účely posuzování způsobilosti výdajů se za způsobilý výdaj považuje daňový odpis (vypočtený ze způsobilé vstupní ceny majetku) maximálně do výše poměrné části ročních odpisů stanovené s přesností na měsíce či dny připadající na dobu realizace projektu. Pokud se majetek využívá pro realizaci projektu pouze z části, uvedené odpisy se zahrnou do způsobilých výdajů pouze v alikvotní části.

Pro výpočet způsobilých odpisů bude vstupní cena majetku snížena tak, že obsahuje pouze způsobilé výdaje.

B. Režijní náklady

Režijní náklady jsou způsobilými výdaji za předpokladu, že jejich základem jsou skutečné výdaje související s implementací projektů a jsou přiřazeny k danému projektu poměrným způsobem podle řádně odůvodněné, spravedlivé a nestranné metody.

C. Věcné příspěvky

Věcné příspěvky jsou způsobilým výdajem za předpokladu, že splňují následující podmínky:

- jedná se o poskytnutí pozemku,¹² staveb,¹³ zařízení nebo surovin,¹⁴ poskytnutí výzkumné/odborné činnosti nebo neplacené dobrovolné práce bez nároku na odměnu,

¹² Pro poskytnutí pozemku platí podmínky dle pravidla „Nákup pozemků“.

- hodnota může být nezávisle vyhodnocena a zkontrolována,
- spolufinancování z Fondů EU nepřevyšší celkové způsobilé výdaje po odečtení hodnoty těchto příspěvků.

V případě poskytnutí neplacené dobrovolné práce (nebo výzkumné/odborné činnosti) se hodnota této práce určuje na základě vynaloženého času a obvyklé hodinové a denní sazby za provedenou práci v místě realizace projektu.

Nařízení Rady (ES) č. 284/2009 mění znění čl. 56 nařízení Rady (ES) 1083/2006 tak, že umožní se zpětnou účinností od 1. srpna 2006 považovat věcné příspěvky v případě nástrojů finančního inženýrství ve smyslu čl. 78 odst. 6 za výdaj na vytvoření takových fondů nebo za příspěvky do takových fondů.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- režijní náklady, které se týkají všeobecného provozu organizace bez příčinné vazby na projekt,
- výdaje odpovídající svým vymezením účetní kategorií mimořádných nákladů (jedná se např. o opravu nákladů minulých účetních období, vyúčtování nároku zaměstnanců na odstupné při reorganizaci, odškodnění při pracovních úrazech, výdaje, kterými nájemce podle smlouvy uvádí po skončení nájmu najatou věc do předešlého stavu, atd.).

Název související kapitoly výkladu	Číslo kapitoly
Odpisy majetku	3.2.1.3.3
Pořízení majetku, leasing, odpisování (dokladování)	4.2.2
Režijní náklady	3.2.5
Dokladování režijních nákladů (dokladování)	4.2.4
Neplacená dobrovolná práce	3.2.3.3
Dokladování věcných příspěvků (dokladování)	4.2.5

2.14 Osobní náklady

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 11
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, související právní předpisy

¹³ Pro poskytnutí staveb platí podmínky dle pravidla „Nákup staveb“.

¹⁴ Pro poskytnutí zařízení/surovin platí podmínky dle pravidla „Nákup použitého zařízení“.

Základním způsobilým výdajem v oblasti osobních nákladů jsou mzdové náklady – hrubá mzda, plat nebo odměna z dohod¹⁵ zaměstnanců pracujících na projektu (popř. její alikvotní část odpovídající počtu hodin odpracovaných na projektu) včetně zákonných náhrad/příplatků např. za práci přesčas, práci ve svátek, pokud zaměstnanec vykonával v tomto časovém období práce přímo s projektem související, odměn a prémie, apod. Dále jsou způsobilým výdajem zákonem stanovené obligatorní výdaje zaměstnavatele za zaměstnance pracujícího na daném projektu, popř. jejich alikvotní část odpovídající pracovnímu vytížení zaměstnance na daném projektu, za předpokladu, že splňují základní principy způsobilosti výdajů, jsou placeny v souladu s platnými právními předpisy a představují pro příjemce skutečný výdaj na daný projekt. Osobní náklady nesmí přesáhnout obvyklou výši v daném oboru, čase a místě.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- mzdové náklady zaměstnanců, kteří se na realizaci projektu nepodílí,
- u zaměstnanců, kteří se na realizaci projektu podílí, alikvotní část osobních nákladů, která neodpovídá pracovnímu vytížení zaměstnance na daném projektu,
- ostatní výdaje na zaměstnance, ke kterým nejsou zaměstnavatelé povinni dle zvláštních právních předpisů (např. příspěvky na penzijní připojištění, dary, apod.).

Název související kapitoly výkladu	Číslo kapitoly
Osobní náklady a cestovní náhrady	3.2.3
Osobní náklady a jejich dokladování	4.2.3

2.15 Finanční výdaje, služby a poplatky

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, čl. 7
- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 11
- Nařízení č. 1084/2006 o FS, čl. 3
- Implementační nařízení č. 1828/2006, čl. 49
- Zákon č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích
- Zákon č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích

Obecnou podmínkou způsobilosti finančních výdajů a poplatků je jejich nevyhnutelnost a přímá vazba na projekt, resp. požadavek řídicího orgánu na jejich vynaložení v souvislosti s projektem. Tato podmínka se vztahuje i na pojištění majetku a na správní a místní poplatky, jako jsou např. poplatky za zápis do katastru nemovitostí, výpis z obchodního rejstříku, vydání stavebního

¹⁵ Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr (dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti).

**METODICKÁ PŘÍRUČKA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ
PRO PROGRAMY SPOLUFINANCOVANÉ ZE SF A FS
NA PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007-2013**

povolení, výpis z rejstříku trestů, odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, notářské poplatky, atd. Konkrétní poplatky, které budou u jednotlivých operačních programů považovány za způsobilé výdaje, může specifikovat řídicí orgán dle charakteru operačního programu. Kromě pojištění majetku a správních a místních poplatků s přímou vazbou na projekt jsou způsobilými výdaji také:

- bankovní poplatky za mezinárodní finanční transakce,
- výdaje za zřízení a vedení účtu nebo účtů a za finanční transakce na tomto účtu, pokud je pro realizaci projektu vyžadováno zřízení a vedení zvláštního účtu nebo účtů; v opačném případě je úprava způsobilosti těchto výdajů v kompetenci řídicích orgánů,
- výdaje na právní poradenství, technické a finanční odborné posudky a výdaje na publicitu, pokud musely být vynaloženy v přímé souvislosti s projektem,
- výdaje spojené s vedením účetnictví projektu a výdaje na provedení auditu, pokud tak stanoví řídicí orgán,
- výdaje na bankovní záruky nebo záruky poskytnuté jinými finančními institucemi v rozsahu stanoveném právními předpisy ČR nebo právními předpisy EU.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- správní a místní poplatky, které nemají přímou vazbu na projekt, resp. jejichž nezpůsobilost byla stanovena řídicím orgánem,
- výdaje na právní spory,
- sankční poplatky, pokuty a penále, případně další sankční výdaje, ať už sjednané ve smlouvách nebo vznikající z jiných příčin,
- úroky z úvěrů a půjček, pokud se nejedná o schválenou formu podpory z Fondů EU (např. dotaci na úhradu úroků).

Název související kapitoly výkladu	Číslo kapitoly
Služby	3.2.4
Finanční výdaje a poplatky	3.2.7
Dokladování ostatních výdajů	4.2.6

2.16 DPH a jiné daně

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, čl. 7,
- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 11,
- Nařízení č. 1084/2006 o FS, čl. 3,
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, zejména §5, §6, §51, §72, § 75, § 76,
- Zákon č. 302/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

Daně jsou obecně nezpůsobilým výdajem. Za nezpůsobilé výdaje z titulu daně jsou považovány zejména přímé daně,¹⁶ daň z nemovitostí, daň z převodu nemovitostí, daň dědická a darovací, silniční daň a clo. Z tohoto pravidla existuje výjimka pro daň z přidané hodnoty, která je definována níže.

Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty je nezpůsobilým výdajem pokud příjemce plnění má nárok na odpočet daně na vstupu. Nárok na odpočet daně z přidané hodnoty je vymezen zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

- Plátce DPH

Pro osoby, které jsou plátcí daně z přidané hodnoty (osobami registrovanými k DPH), je daň z přidané hodnoty způsobilým výdajem v případě, že nemají nárok na odpočet DPH u daného přijatého plnění v souladu se zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

- Neplátce DPH

Pro osoby neregistrované k DPH je daň z přidané hodnoty způsobilým výdajem, neboť tyto osoby si nemohou nárokovat odpočet daně z přidané hodnoty na vstupu.

Způsobilá daň z přidané hodnoty se vztahuje pouze k plněním, která musí být sama považována za způsobilá. V případě, že je plnění způsobilé pouze z alikvotní části, pak je daň z přidané hodnoty vztahující se k tomuto plnění způsobilá ze stejné alikvotní části.

Novela zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, platná od 1. dubna 2011, zavedla institut přenesení daňové povinnosti, který se vztahuje s účinností od 1. 1. 2012 také na stavební nebo montážních práce.

Účelem tohoto režimu je přenesení povinnosti plátce (poskytovatele plnění) přiznat a zaplatit daň na výstupu za uskutečněné zdanitelné plnění s místem plnění v tuzemsku v zákonem stanovených případech na plátce, který toto zdanitelné plnění přijal (příjemce plnění). Tento režim se použije pouze tehdy,

¹⁶ Tímto není dotčeno pravidlo „Osobní náklady“.

když je příjemce plnění plátce daně z přidané hodnoty (DPH). Poskytovatel zdanitelného plnění je v tomto případě povinen, po uskutečnění zdanitelného plnění, vystavit daňový doklad, který ale oproti běžnému daňovému dokladu neobsahuje výši daně, ale pouze sazbu daně a sdělení, že výši daně je povinen doplnit a přiznat příjemce plnění.

Zavedení režimu přenesení daňové povinnosti na příjemce zdanitelného plnění nemá přímý dopad na způsobilost DPH, i když se změní způsob vykazování a ověřování tohoto typu výdaje. Příjemce plnění, který bude v pozici plátce DPH a zároveň příjemce dotace z evropských fondů, odvede částku odpovídající podílu DPH ve svém daňovém přiznání. V případě, že příjemce nemá nárok na odpočet DPH na vstupu, je částka připadající na DPH způsobilá pro proplacení ze zdrojů příslušného operačního programu, v rámci kterého je daný projekt realizován.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- daň z přidané hodnoty nebo její část, pokud existuje zákonný nárok na její odpočet,
- přímé daně, daň z nemovitostí, daň z převodu nemovitostí, daň dědická a darovací, silniční daň,
- clo.

Název související kapitoly výkladu	Číslo kapitoly
Daně	3.2.6
Daňové doklady pro přijatá plnění	4.2.1

2.17 Bydlení

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Článek 7(2) Nařízení (ES) č. 1080/2006
- Článek 47 Nařízení (ES) č. 1828/2006
- Článek 13 (třetí odstavec) Nařízení (ES) č. 1080/2006
- Článek 3(c) Nařízení (ES) č. 1084/2006
- Poznámka ke směrnici pro COCOF (Výbor pro koordinaci fondů) o způsobilosti intervencí zaměřených na energetickou účinnost a energii z obnovitelných zdrojů v rámci ERDF a Fondu soudržnosti (2007-2013) v sektoru stavebnictví, včetně bydlení. COCOF 08/0034/04
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č.397/2009 ze dne 6. května 2009, kterým

Výdaje na bydlení jsou způsobilé pouze v členských státech, které přistoupily k EU k 1. květnu 2004 či později a to pouze za určitých podmínek (viz čl. 7(2) Nařízení (ES) č. 1080/2006). Nařízením č. 397/2009 byla rozšířena způsobilost výdajů na případy, kdy se jedná o výdaje na zlepšení energetické účinnosti a na využití obnovitelné energie ve stávajících budovách. Tyto výdaje jsou způsobilé ve všech státech EU až do výše 4 % celkové alokace ERDF členského státu.

3 Výklad k pravidlům

Pravidla způsobilých výdajů¹⁷ jsou pro období 2007-13 vymezena v druhé kapitole. Tato pravidla jsou sestavena v souladu s nařízeními EU pro období 2007-13 a respektují výjimky stanovené ve zvláštních nařízeních pro každý z Fondů EU. Dále uvedený výklad k pravidlům, pokud není uvedeno jinak, se vztahuje na všechny tři nástroje politiky soudržnosti (ERDF, ESF a FS).

Vzhledem k širokému spektru činností, které jsou uvažovány pro podporu z Fondů EU, je následující výklad pravidel způsobilosti výdajů rozveden v obecné rovině bez přihlídnutí k odlišnostem plynoucím z rozdílné povahy jednotlivých operačních programů..

Tato kapitola je členěna na *výklad obecných pravidel* (v členění na jednotlivá pravidla) a na *výklad pravidel dle druhu* (v členění na majetek, materiál a zásoby, osobní náklady a cestovní náhrady, služby, režijní náklady, daně).

3.1 Výklad k obecným pravidlům

3.1.1 Základní principy způsobilosti

Výdaje musí být v souladu s evropskou a českou legislativou, zejména s Obecným nařízením č. 1083/2006, zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů. Všechny citované normy jsou ve znění pozdějších předpisů.

Východiskem při posuzování výdajů je princip příčinné vazby výdaje na projekt.¹⁸ Tento výdaj musí být pro realizaci projektu nezbytný, hospodárný (minimalizace výdajů při respektování cílů projektu), účelný (přímá vazba na

¹⁷ Pravidla, která stanovují podmínky způsobilosti výdajů, jsou závazná jak pro příjemce, tak pro poskytovatele pomoci. Vzhledem k tomu, že v pravidlech nelze zohlednit veškerá specifika jednotlivých programů, je možné, že v některých specifických případech se budou aplikovat pravidla způsobilých výdajů, která stanoví řídicí orgán. Tato pravidla na úrovni řídicích orgánů nesmí být v rozporu s pravidly v tomto dokumentu a musí přiměřeně respektovat specifika operačních programů.

¹⁸ Specifickými druhy výdajů při posuzování příčinné souvislosti jsou tzv. „více náklady“ a „vyvolané investice“. Vymezení těchto pojmů je uvedeno v kapitole 6.2 Výklad pojmů.

projekt a nezbytnost pro realizaci projektu) a vynaložen v souladu s principem efektivity (maximalizace poměru mezi výstupy a vstupy projektu). Tyto principy je nutno vždy posuzovat na úrovni OP (projektů) s ohledem na celkový kontext.

**Omezení
z hlediska
subjektu, který
výdaje učinil**

Pravidla vyžadují, aby výdaje, jež jsou deklarovány Komisi za účelem jejich úhrady, byly vynaloženy na úrovni příjemce.¹⁹ Existuje řada výjimek z požadavku, aby výdaje byly vynakládány samotným příjemcem. Za prvé, v rámci Evropského sociálního fondu jsou způsobilé příspěvky nebo platy vyplacené třetí osobou ve prospěch účastníků projektu a doložené příjemci.

Za druhé, existují výjimky pro zálohy a platby na nástroje finančního řízení. V rámci omezení způsobilosti nákladů hrazených příjemcem je třeba rovněž odkázat na „Metodickou příručku pro projekty vytvářející příjmy dle čl. 55 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006“, kde je mimo jiné uveden způsob výpočtu finanční mezery u projektů, které vytvářejí příjem²⁰.

Vazba na základní legislativní předpisy:

Úroveň nebo vznik výdajů:

- Články 56(1) a 78(1) Nařízení (ES) č. 1083/2006
- Článek 2(4) Nařízení (ES) č. 1083/2006
- Článek 2(3) Nařízení (ES) č. 1083/2006

Výjimky:

- Článek 11(3)(a) Nařízení (ES) č. 1081/2006
- Článek 78(2) Nařízení (ES) č. 1083/2006

Odpočet výnosů:

- Článek 55 Nařízení (ES) č. 1083/2006
- Poznámka ke směrnici pro COCOF týkající se článku 55 Nařízení (ES) č. 1083/2006: projekty vytvářející výnosy, COCOF/07/0074/09

**Omezení pro
nástroje
finančního
inženýrství**

Pokud jde o nástroje finančního inženýrství (rizikový kapitál, úvěrové a garanční fondy a rovněž fondy rozvoje měst a fondy pro energetickou účinnost), mohou výkazy výdajů zahrnovat celkové výdaje uhrazené z operačního programu při ustanovování nebo přispívání do těchto fondů nebo holdingového fondu. Při ukončení programu jsou ale jako výdaje uznány pouze platby vyplacené holdingovým fondem nebo nástrojem finančního inženýrství na konkrétní investice ve prospěch konečných příjemců nebo platby za poskytnuté záruky včetně částek svěřených jako záruky. Náklady nebo poplatky na řízení jsou také způsobilým výdajem v rámci omezení stanovených legislativou.

Rovněž náklady na řízení nástrojů finančního inženýrství ať již na úrovni holdingového fondu, nebo vlastního nástroje například, fondu rozvoje měst, fondu pro energetickou účinnost, záručního fondu, seed fondu, či jiného

¹⁹ definice příjemce kapitola 6.2

²⁰ <http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Dokumenty/Metodiky-a-manualy>

specializovaného fondu nesmí v ročním průměru překročit žádný z prahů uvedených v článku č. 43, bodě č. 4 nařízení komise (ES) č. 1828/2006.

**Způsobilost
pro nástroje
finančního
inženýrství**

Obecně platí, že výdaje na operace a finanční zdroje, které vedle fondů EU tyto operace financují, musí být zdokumentovány ve výkazech výdajů sloužících jako podklad pro provedení plateb. V případě nástrojů finančního inženýrství jsou výdaje vymezeny poněkud jinak, než je tomu u poskytování dotací, a jsou posuzovány odlišně ve dvou fázích:

a) Výdaje dočasně způsobilé

V první fázi jsou způsobilými výdaji všechny výdaje vynaložené na vytvoření nástrojů finančního inženýrství (HF/FRM) či na příspěvky do nich. Výkaz výdajů tak v první fázi obsahuje všechny tyto výdaje.

b) Výdaje finálně způsobilé

V druhé fázi, při částečném nebo konečném uzavření daného operačního programu, se však výkaz výdajů opraví, aby zahrnoval pouze součet všech plateb uskutečněných z holdingových fondů, fondů rozvoje měst či jiných specializovaných fondů za účelem konkrétní investice ve prospěch konečného uživatele (tj. malých a středních podniků, projektů rozvoje měst, energetické účinnosti a využití obnovitelné energie v budovách), nebo výše záruk, včetně částek vázaných coby záruky (což odpovídá souvisejícím poskytnutým a vyplaceným úvěrům).

Realizace investiční činnosti přitom může pokračovat i po 31. prosinci 2015 (viz. Metodické sdělení k nástrojům finančního inženýrství podle čl. 44 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, a to zejména v části 9).

Úroky a jiné výnosy z plateb z operačních programů do nástrojů finančního inženýrství na podporu návratných investic pro určité typy akcí a konečných uživatelů musí být využity ve prospěch akcí téhož typu.

Podrobněji je tato problematika řešena v článku č. 5, zejména pak bodě č. 5.1. Metodického sdělení k nástrojům finančního inženýrství podle čl. 44 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006.

Vazba na základní legislativní předpisy:

Finanční inženýrství:

- Článek 78(6) Nařízení (ES) č. 1083/2006
- Článek 43(4) Nařízení (ES) č. 1828/2006 (manažer. náklady)
- Metodické sdělení k nástrojům finančního inženýrství podle čl. 44 Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 – COCOF_10-0014-04
- Nařízení Rady č. 284/2009 ze dne 7. dubna 2009, kterým se mění nařízení rady (ES) č. 1083/2006
- Pro oblast způsobilosti výdajů vynaložených na nástroje finančního inženýrství platí obecná pravidla pro způsobilost výdajů operačních programů uvedená v článku č. 56 Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006

Časové omezení plynoucí z Obecného nařízení č. 1083/2006, čl. 56 Výdaje, včetně výdajů na velké projekty, jsou způsobilé pro příspěvek z Fondů EU, jestliže vznikly a byly skutečně uhrazeny konečným příjemcem mezi dnem předložení operačních programů Komisi nebo 1. lednem 2007, podle toho, co nastane dříve, a 31. prosincem 2015. Operace nesmějí být dokončeny před počátečním dnem způsobilosti. Jedná se o celkový a nepřekročitelný rámec daný legislativou, který se v první řadě aplikuje na OP a ŘO ho nemůže rozšířit, pouze zúžit (viz dále).

Dle čl. 56, odst. 2 Obecného nařízení č. 1083/2006 jsou věcné příspěvky, odpisy a režijní náklady považovány za výdaje vzniklé a uhrazené příjemci při provádění projektů za podmínky, že tyto výdaje jsou způsobilé podle národních pravidel způsobilosti a výše výdajů je řádně odůvodněna podpůrnými dokumenty mající stejnou důkazní hodnotu jako faktury, aniž jsou dotčena ustanovení konkrétních nařízení.²¹ Za těchto podmínek mohou být také věcné příspěvky v případě nástrojů finančního inženýrství ve smyslu čl. 78 odst. 6 prvního pododstavce považovány za výdaj na vytvoření takových fondů nebo na příspěvky do takových fondů či podílových fondů.

Výdaje jsou obecně způsobilé pro příspěvek z fondů, jestliže vznikly při operacích, o nichž bylo rozhodnuto řídicím orgánem daného operačního programu nebo z jeho pověření v souladu s kritérii stanovenými monitorovacím výborem.

Nové výdaje, dodatečně vzniklé v okamžiku revize operačního programu podle čl. 33 nařízení Rady (ES) 1083/2006, jsou způsobilé ode dne podání žádosti o revizi operačního programu Komisi.

Časové omezení plynoucí z rozhodnutí ŘO Řídicí orgány mohou dále stanovit užší kritéria pro počáteční a koncové datum způsobilosti výdajů. Pokud tak ŘO nestanoví, platí časové rozmezí pro způsobilost výdajů z Obecného nařízení č. 1083/2006, které je rozhodující při posouzení vzniku a zaplacení výdaje. Obecně platí, že výdaje musí být vzniklé v průběhu realizace projektu a uhrazené po počátečním datu způsobilosti výdajů.²² (více k časovému testu viz kapitola 4.1.3 Vznik a úhrada způsobilého výdaje – obecné podmínky). Výjimkami mohou být zejména odpisy, režijní náklady, věcné příspěvky a výdaje na projektovou dokumentaci.²³ Řídicí orgán upřesní druhy výdajů, které jsou způsobilé i před realizací projektu.

²¹ nařízení Rady (ES) 284/2009 ze dne 7.4.2009, kterým se mění nařízení (ES) 1083/2006

²² Výdaje musí být uhrazeny po počátečním datu způsobilosti výdajů, nikoli nutně bez výjimky v průběhu realizace projektu. Některé typy výdajů (např. osobní náklady) jsou hrazeny v určených termínech/cyklech, a tyto termíny nejsou shodné s koncovým datem realizace projektu.

²³ Pokud ŘO stanoví užší kritéria pro počáteční a koncové datum způsobilosti výdajů a stanoví druhy výdajů jako výjimku z časového rámce vzniku výdaje před registrací žádosti o podporu z Fondů EU, nesmí být porušen základní časový rámec plynoucí z čl. 56 Obecného nařízení č. 1083/2006.

Z hlediska způsobilosti výdaje je vždy nutné rozlišit prokázání okamžiku vzniku výdaje (zásadní pro posouzení časové způsobilosti výdaje) od prokázání skutečného zaplacení výdaje příjemcem.

Zaplacení výdaje Výdaje musí být zaplacený a zaplacení musí být doloženo před jejich certifikací a proplacením z Fondů EU – tímto je umožněn systém průběžného financování projektů. Výjimkami z uvedeného pravidla mohou být odpisy, režijní náklady, věcné příspěvky.²⁴

Doložení doklady Výdaje musí být doložitelné účetními doklady, tzn. musí být definitivní a zachycené odpovídajícím způsobem a v souladu s požadavky legislativy v účetnictví nebo daňové evidenci příjemce pomoci. Výjimku tvoří výdaje, které spadají pod režim daný možnostmi zjednodušeného vykazování výdajů, ve kterém nejsou pro ověřování způsobilosti požadovány účetní doklady.

Za účelem ověření vzniku, skutečného zaplacení a doložení výdaje řídicí orgán vytváří takové kontrolní mechanismy řízení a provádění operačního programu, které zajistí, že spolufinancované produkty/služby byly skutečně poskytnuty a vykázané výdaje na projekty byly příjemci skutečně vynaloženy a jsou v souladu s předpisy ES a ČR. Ověření zahrnuje také postupy, které zamezí dvojímu financování výdajů z jiných režimů podpor Společenství nebo vnitrostátních režimů podpor a za jiná programová období.²⁵

Ke vzniku, zaplacení a doložení viz kapitola 4 Dokladování a účetní zpracování dokladů, zejména 4.1.3 Vznik a úhrada způsobilého výdaje – obecné podmínky.

3.1.2 Způsobilost dle umístění projektu

Činnosti spolufinancované z Fondů EU musí mít příčinnou vazbu na region, na který se vztahuje daná podpora. Rozhodujícím kritériem pro posouzení způsobilosti jsou dopady projektu s přihlédnutím k povaze a smyslu projektu. Region, na který se vztahuje daná podpora, musí mít z realizace projektu prokazatelně úplný nebo převažující prospěch. Z díkce Obecného nařízení č. 1083/2006 (čl. 5, 6, 7 a 8) plyne, že:

- Výdaje OP v rámci cílů „Konvergence“ a „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“ jsou způsobilé na příslušné úrovni NUTS 2,
- Výdaje OP (vybrané prioritní osy OP Doprava a OP Životní prostředí) spolufinancované z Fondu soudržnosti jsou způsobilé na celém území ČR,

²⁴ Odpisy a věcné příspěvky se reálně neplatí. K režijním nákladům viz 3.2.5 Režijní náklady. Ke všem výjimkám viz kapitola 2.13 Odpisy, režijní náklady a věcné příspěvky.

²⁵ Více viz čl. 60 Obecného nařízení č. 1083/2006 a čl. 13 Implementačního nařízení č. 1828/2006. Dále viz 4.1.2 Vedení účetnictví pro daný projekt.

- Výdaje OP v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“ jsou definovány a programovány na příslušné úrovni NUTS 3.

Územní přesahy projektů v rámci jednoho cíle jsou nepřípustné, až na výjimky stanovené ŘO.

Územní přesahy projektů mezi více cíli jsou nepřípustné bez výjimky. Zrcadlové projekty²⁶ jsou nástrojem řešení zamezení vzniku územních přesahů mezi více cíli. Na úrovni OP mohou být také vytvořeny tzv. více cílové prioritní osy, které umožní realizaci projektů ve více cílech najednou.

Pro Cíl „Evropská územní spolupráce“ jsou dále vymezeny zvláštní podmínky pro umístění projektů v čl. 21 Nařízení č. 1080/2006 o ERDF:

V rámci přeshraniční spolupráce lze v řádně odůvodněných případech z Evropského fondu pro regionální rozvoj financovat výdaje vynaložené při provádění operací nebo částí operací až do výše 20 % jeho příspěvku na dotyčný operační program v oblastech úrovně NUTS 3, které přiléhají k oblastem způsobilým pro tento program uvedeným v čl. 7 odst. 1 nařízení (ES) č. 1083/2006 nebo které jsou obklopeny takovými přilehlými oblastmi. Ve výjimečných případech, na nichž se dohodnou Komise a členské státy, se tato pružnost může rozšířit na oblasti úrovně NUTS 2, v nichž se nacházejí oblasti uvedené v čl. 7 odst. 1 nařízení (ES) č. 1083/2006.

3.1.3 Zpětné financování již ukončených projektů

Toto pravidlo je možno aplikovat pouze ve zcela výjimečných případech a vztahuje se na projekty dokončené v průběhu období 2007-2013.

Projekty dokončené před podáním žádosti o podporu z Fondů EU musí být v souladu s platnými předpisy EU a ČR, mimo jiné s pravidly řídicích a kontrolních systémů, způsobilosti, poskytování informací a publicity a také s pravidly zadávání veřejných zakázek, hospodářské soutěže a environmentálních pravidel.

Nutno pamatovat, že výdaje jsou vždy způsobilé pro příspěvek z fondů, jestliže vznikly a byly skutečně uhrazeny mezi dnem předložení operačních programů Komisi nebo 1. lednem 2007, podle toho, co nastane dříve, a 31. prosincem 2015. Projekty

²⁶ Zrcadlový projekt je projekt, jehož aktivity se uskutečňují ve dvou cílech a vykazují stejný stupeň soudržnosti (tj. v obsahu, v partnerství a v dopadech). Zrcadlové projekty mají shodný obsah a cíle a jsou realizovány stejnými partnery. Zrcadlové projekty musí být společně plánovány, připravovány a realizovány. Každý příjemce předkládá vlastní žádost o podporu z Fondů EU, která je posuzována jednotlivě s přihlédnutím k tomu, že se jedná o zrcadlový projekt.

nesmějí být dokončeny před tímto počátečním dnem způsobilosti. Jedná se o nepřekročitelný rámec, vč. případu financování již ukončených projektů.

3.1.4 Křížové financování

Operační programy jsou financovány pouze z jednoho fondu (viz čl. 34 nařízení ES 1083/2006 – Specialita fondů). Křížovým financováním se rozumí uplatnění výjimky z nezpůsobilosti výdajů vzniklých financováním opatření spadajících do oblasti pomoci jiného fondu, než je ten, ze kterého čerpá daný operační program. Princip křížového financování je využíván doplňkovým způsobem (pouze do výše 10 % financování Společenství na každou prioritní osu operačního programu).

V některých případech je možno limit 10 % zvýšit na 15 %. Jedná se konkrétně o oblast sociálního začlenění dle čl. 3, odst. 7 Nařízení č. 1081/2006 o ESF a oblasti udržitelného rozvoje měst dle čl. 8 Nařízení č. 1080/2006 o ERDF v rámci cíle „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“.

Veřejná podpora je princip nadřazený principům způsobilých výdajů a je vždy závazný a neporušitelný. Aktivity spolufinancované křížovým financováním musí být také v souladu s veřejnou podporou.

Ministerstvo pro místní rozvoj vypracovalo „*Pokyny pro křížové financování na programové období 2007-2013*“ (dále jen „*Pokyny*“)²⁷ v souladu s bodem III (5) usnesení vlády České republiky č. 1302/2006 za účelem vytvoření základního rámce pro aplikaci doplňkového způsobu financování prioritních os operačních programů při provádění ERDF a ESF. Pokyny jsou určeny řídicím orgánům operačních programů, Platebnímu a certifikačnímu orgánu a dalším subjektům zapojeným do implementace evropských fondů a vymezují závazné podmínky pro uplatnění křížového financování v operačních programech, jejichž cílem je minimalizovat nebezpečí nedodržení příslušných ustanovení evropské legislativy.

3.1.5 Veřejná podpora

Žádný projekt spolufinancovaný z veřejných zdrojů nesmí v sobě zahrnovat zakázanou veřejnou podporu.²⁸ Tato podmínka je absolutní a znamená nejvyšší možné omezení pro poskytnutí jakékoliv podpory.

²⁷ Pokyny jsou k dispozici na <http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Dokumenty/Metodiky-a-manualy/Pokyny-pro-krizove-financovani-na-obdobi-2007-2013>

²⁸ Předmětem této části příručky je stručné vysvětlení základních rysů problematiky veřejné podpory a její provázání s tématem způsobilých výdajů. Důvodem zařazení problematiky veřejné podpory je skutečnost, že vedle pravidel způsobilosti výdajů se jedná o další oblast, která podléhá regulaci a lze ji pojmově jako další složku vymezující právní rámec pravidel způsobilosti výdajů na centrální úrovni.

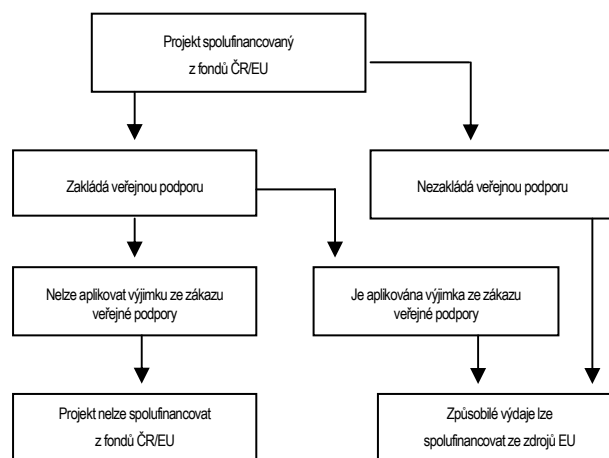
Veřejná podpora je neslučitelná s existencí vnitřního trhu EU. Nicméně článek 107 Smlouvy o fungování EU připouští existenci výjimek ze zákazu veřejné podpory. Platí, že projekty spolufinancované ze zdrojů EU nesmí zakládat veřejnou podporu nebo, pokud ji zakládají, musí být povolené na základě aplikace výjimek ze zákazu veřejné podpory.²⁹ Ve všech ostatních případech nelze žádnou podporu projektům spolufinancovaným ze zdrojů EU poskytnout.

Míra podpory udělená z Fondů EU musí být stejná nebo nižší než povolená míra veřejné podpory vyplývající z právních předpisů EU (ať již nařízení o blokových výjimkách či ostatních pravidel a zásad o poskytování veřejné podpory).

Veškerá pravidla upravující konkrétní podmínky čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU (a tedy i těch, která se váží k tématu způsobilých výdajů) jsou v důsledku toho upřesňujícími pravidly, která jen dále zachovávají nebo zpřísňují omezení pro poskytování podpor.

Způsobilým výdajem může být jen takový *náklad projektu*, který nezakládá zakázanou veřejnou podporu. *Náklad projektu*, který nezakládá zakázanou veřejnou podporu, nicméně nemusí být způsobilým výdajem.

Schéma vztahu veřejné podpory a způsobilých výdajů

Výjimky ze zákazu veřejné podpory stanoví jen úzce omezenou množinu přípustných podpor.³⁰ Aplikace výjimek proto vyžaduje jasný informační rámec pro věcné vymezení povolené veřejné podpory: účel podpory; kategorie příjemců, prahy vyjádřené buď jako výše podpory v poměru k souhrnu nákladů, které je možné zahrnout, nebo v podobě maximální výše podpory; podmínky pro kumulaci podpor; vyjímání určitá odvětví ze své působnosti; apod.

Stanovení maximální míry jako nepřekročitelné hranice podpory musí být vztaheno ke konkrétním nákladům, tj. jsou definovány způsobilé výdaje. Každý

²⁹ Výjimky definují konkrétní typy podpor, které jsou slučitelné s vnitřním trhem EU.

³⁰ Množina výjimek zahrnuje například oblasti vědy a výzkumu, životního prostředí, regionální podpory, apod. Konkrétní výčet zde není uveden, protože jde o problematiku, která svým rozsahem překračuje rámec tohoto dokumentu.

typ povolené veřejné podpory má přesně vymezené způsobilé výdaje a pouze na ně je uplatňována míra podpory (nemůže být vztažena na jiné náklady).³¹

Poskytnutí podpory, která je klasifikována jako zakládající veřejnou podporu, není možné bez získání souhlasu (notifikace) s tímto aktem od příslušného správního orgánu – Evropské komise. Odpovědnost za tento akt, stejně jako obecnou povinnost zajištění souladu s pravidly pro oblast veřejné podpory, má poskytovatel podpory.

Notifikace není nezbytná pouze pokud se nové schéma podpory dá podřítit režimu už existujícího schváleného schématu podpory.

Specifický režim platí při poskytování podpory de minimis. Podpory, respektive schémata podpory poskytovaná v souladu s tímto pravidlem nemusí být Evropské komisi oznamovány. Podpory de minimis svojí podstatou sice připomínají blokové výjimky, nicméně v jejich případě se nejedná o veřejnou podporu (není naplněna podmínka poškození hospodářské soutěže).

Ministerstvo pro místní rozvoj k této problematice vydalo studii „Veřejná podpora v oblasti strukturálních fondů v letech 2007-2013“.³²

3.1.6 Technická pomoc

Pravidla pro oblast technické pomoci jsou pro programovém období 2007-13 v nařízeních ES vymezena jen velmi obecně. Ustanovení upravující využití technické pomoci jsou v příslušných nařízeních obsažena na několika místech, avšak jejich dikce poskytuje pouze značně široký, obecný rámec. Základní úprava je obsažena v článku 46, odst. 1 Obecného nařízení č. 1083/2006, který stanoví:

„Fondy mohou z podnětu členského státu financovat činnosti operačních programů v oblasti přípravy, řízení, monitorování, hodnocení, informování a kontroly spolu s činnostmi zaměřenými na posílení správní kapacity pro provádění pomoci z fondů v rámci těchto limitů.“

³¹ Význam či výklad termínu „způsobilé výdaje“ se zde nijak nemění, i když jeho věcný rámec může působit jako proměnlivý. V pojetí terminologie veřejné podpory mají „způsobilé výdaje“ zajistit nenarušování hospodářské soutěže. V pojetí programových schémat (financování z národních zdrojů a zdrojů EU) mají „způsobilé výdaje“ pomoci upřesnit relevanci konkrétních nákladů vůči konkrétním projektům. Pro žadatele o podporu z fondů EU zůstává dopad obou výkladů stejný. Může být příjemcem jen podpor, které nezakládají zakázanou veřejnou podporu (nepřekračují míru stanovenou pro způsobilé výdaje) a které jsou přípustné (jako způsobilé výdaje) z pohledu poskytovatele podpor.

³² <http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Dokumenty/Studie-a-analyzy/Studie-verejna-podpora-v-oblasti-SF-2007-2013>

- 4 % celkové částky přidělené v rámci cílů „Konvergence“ a „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“;
- 6 % celkové částky přidělené v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“.

Článek 46 v odst. 2 umožňuje provádět opatření technické pomoci nejen v rámci jednotlivých OP, ale také prostřednictvím samostatného operačního programu:

„Pro každý ze tří cílů se opatření technické pomoci, v rámci limitů stanovených v odstavci 1, provádějí v zásadě v rámci každého operačního programu. Doplňkovým způsobem však mohou být tato opatření prováděna částečně a v rámci celkových limitů pro technickou pomoc stanovených v odstavci 1 v podobě zvláštního operačního programu.“

Česká republika tuto možnost využila a vytvořila samostatný Operační program Technická pomoc. Musí být zajištěno, že celková výše výdajů na všechna opatření technické pomoci nesmí překročit stanovené limity, jak je uvedeno v článku 46, odst. 3:

„Pokud se členský stát rozhodne provádět opatření technické pomoci, nepřekročí v rámci každého operačního programu podíl celkové výše výdajů na technickou pomoc u jednotlivých operačních programů limity stanovené v odstavci 1.“

V tomto případě, jsou-li opatření technické pomoci rovněž prováděna v podobě zvláštního operačního programu, nesmí vést celková výše výdajů na technickou pomoc v rámci takového zvláštního programu k tomu, že celkový podíl finančních prostředků přidělených na technickou pomoc překročí limity stanovené v odstavci 1.“

V článku 69 Obecného nařízení č. 1083/2006 je pak obsažena úprava poskytování informací a propagace, tj. aktivit financovaných z prostředků technické pomoci. Z nařízení k jednotlivým Fondům EU je ustanovení k technické pomoci obsaženo pouze v článku 9 Nařízení o ESF č. 1081/2006.

Odlišně od ostatních pravidel, která jsou zaměřena na úpravu způsobilosti výdajů vynaložených příjemci pomoci, upravuje toto pravidlo především výdaje řídicích orgánů, platebního a certifikačního orgánu, auditního orgánu a dalších implementačních orgánů na nižších stupních implementačních struktur. Z hlediska věcného zaměření je jeho záběr širší, protože upravuje způsobilost výdajů na zabezpečení celého systému administrace podpor z Fondů EU a bude tak v sobě zahrnovat řadu různých druhů výdajů. Výdaje realizované v rámci technické pomoci tak musí splňovat podmínky způsobilosti stanovené v dalších pravidlech ve vazbě na charakter konkrétního výdaje.

Konkrétní aktivity, které budou financovány z technické pomoci, se budou do jisté míry odlišovat podle charakteru a potřeb jednotlivých operačních programů

**METODICKÁ PŘÍRUČKA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ
PRO PROGRAMY SPOLUFINANCOVANÉ ZE SF A FS
NA PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007-2013**

a jejich nastavení a specifikace pro konkrétní program je proto plně v kompetenci příslušných řídicích orgánů. Znění pravidla je upraveno na určité úrovni obecnosti, aby bylo východiskem k využití všemi řídicími orgány a umožňovalo jistou míru modifikace pro potřeby jednotlivých operačních programů a implementačních orgánů.

V případě Regionálních rad regionů soudržnosti zřízených zvláštním zákonem (zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů), které jsou v souladu s tímto zákonem řídicími orgány Regionálních operačních programů pro příslušné regiony soudržnosti, jsou pro financování z technické pomoci způsobilé výdaje na zajištění jejich administrativní kapacity vč. kapacity obslužného charakteru.

Příklad:

Vstupní údaje:

Řídicí orgán realizuje v rámci technické pomoci dvoudenní zasedání monitorovacího výboru operačního programu. Součástí realizace tohoto zasedání je pronájem jednacího sálu včetně veškerého potřebného vybavení v celkové ceně 35 000 Kč vč. DPH, ubytování pro 40 členů monitorovacího výboru v celkové ceně 60 000 Kč vč. DPH, zajištění stravování pro členy monitorovacího výboru v celkové ceně 50 000 Kč vč. DPH a zajištění překladatelských služeb do anglického a francouzského jazyka v ceně 25 000 Kč vč. DPH.

Řešení:

Realizátorem tohoto projektu v rámci technické pomoci je řídicí orgán (ministerstvo), který je neplátcem DPH, takže tato daň je v rámci projektu způsobilým výdajem. Všechny výdaje uvedené v zadání jsou nedílnou součástí realizace projektu – zasedání monitorovacího výboru. Způsobilé výdaje na realizaci tohoto projektu jsou tedy v celkové výši 170 000 Kč vč. DPH.

Příklad:

Vstupní údaje:

Regionální rada sídlí v pronajatých prostorách administrativní budovy. Regionální rada má pro svoji činnost pronajaté prostory o celkové ploše 250 m² z celkové výměry administrativních prostor dané budovy, která činí 1 000 m². Prostory jsou pronajaty za cenu v daném čase a místě obvyklou, cena za pronájem včetně úklidových služeb a služeb ostrahy objektu činí 5 000 Kč/m² za rok. Regionální rada má celkem 35 zaměstnanců, přičemž v budově pracuje celkem 140 zaměstnanců. Regionální rada není plátcem DPH, všechny ceny jsou uvedeny včetně DPH.

Kanceláře a společné prostory nemají nainstalovány samostatné měřiče pro odběr elektrické energie, plynu a vody. Budova má pouze centrální měřiče. Roční vyúčtování za celou budovu činí v případě dodávek elektrické energie 350 000 Kč, vody 50 000 Kč a plynu 130 000 Kč. V případě elektrické energie a vody jsou náklady provozovatelem budovy rozpočtovány na osobu, v případě plynu na m².

Řešení:

Regionální rada není plátcem DPH, tato daň je tedy způsobilým výdajem. Jednotlivé složky ročních způsobilých výdajů činí:

- Výdaje za pronájem administrativních prostor: 5 000 Kč roční nájem za m² * 250 m² pronajaté plochy = 1 250 000 Kč
- Výdaje za dodávku elektrické energie: 350 000 Kč roční náklady na elektrickou energii / 140 celkový počet zaměstnanců * 35 počet zaměstnanců rady = 87 500 Kč
- Výdaje za dodávku vody: 50 000 Kč roční náklady na vodu / 140 celkový počet zaměstnanců * 35

počet zaměstnanců rady = 12 500 Kč

- Výdaje za dodávku plynu: 130 000 Kč roční náklady na plyn / 1000 m² celková výměra administrativních prostor * 250 m² pronajaté plochy = 32 500 Kč

Celkové roční způsobilé výdaje činí: 1 250 000 + 87 500 + 12 500 + 32 500 Kč = 1 382 500 Kč

Zvolený způsob rozpočtování a související výpočet výše uvedených režijních nákladů je uveden jako jedna z možností. V praxi je možné použít i jiné způsoby stanovení (rozpočtování) režijních nákladů.

3.2 Výklad k pravidlům dle druhu

Tato kapitola je členěna na jednotlivé výdajové skupiny (majetek, materiál a zásoby, osobní náklady a cestovní náhrady, atd.). Toto členění přehledně a uceleně navazuje na kategorizaci výdajů v návaznosti na účetní předpisy, a to zejména uspořádání a označování položek rozvahy (bilance) a uspořádání a označování položek výkazu zisku a ztráty v druhovém členění. Každá skupina výdajů, pokud to dle obsahu je možné, je členěna na následujících podkapitoly:

- vymezení základních pojmů (základní úprava a obsahové vymezení),
- oceňování (základní úprava, účetní ocenění, ocenění pro způsobilost),
- popis výdajových skupin (s uvedením způsobilých a nezpůsobilých typů výdajů).

3.2.1 Majetek

3.2.1.1 Vymezení základních pojmů

**Základní právní
úprava**

Legislativa EU:

- Obecné nařízení č. 1083/2006, čl. 56, odst. 2
- Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, čl. 7
- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 11
- Nařízení č. 1084/2006 o FS, čl. 3
- Implementační nařízení č. 1828/2006, čl. 53

Legislativa ČR:

- pro osoby, které neúčtují v soustavě podvojného účetnictví, ale vedou daňovou evidenci
 - zákon o dani z příjmů č. 586/1992 Sb. v platném znění
 - zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. v platném znění

- pro podnikatele účtující v soustavě podvojného účetnictví
 - vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (§6, §7)
 - český účetní standard pro podnikatele č. 013 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

- pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví (např. občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy)³³
 - vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (§7, §8)
 - český účetní standard pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání č. 409 Dlouhodobý majetek

- pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu
 - vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (§7, §8)
 - český účetní standard pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy a organizační složky státu č. 512 Dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý hmotný majetek.

³³ Pro účely metodické příručky je východiskem účetní legislativa platná pro podnikatelské subjekty. Legislativní úprava pro ostatní subjekty je uvedena pouze tehdy, pokud zde existuje významná odlišnost od účetní legislativy platné pro podnikatelské subjekty a nelze využít principu analogie.

Pro účely zákona o dani z příjmu č. 586/1992 Sb. v platném znění je majetek definován prostřednictvím § 26 a násl. (hmotný majetek) a § 32a (nehmotný majetek).

**Obsahové
vymezení**

Obsahové vymezení majetku je obsaženo v jednotlivých prováděcích vyhláškách k zákonu o účetnictví.

Podnikatelské subjekty

V souladu s § 6 vyhlášky č. 500/2002 Sb. dlouhodobý nehmotný majetek obsahuje zejména:

- zřizovací výdaje, které byly vynaloženy na založení účetní jednotky. Typickým příkladem jsou správní poplatky, odměny za zprostředkovatelské služby popř. nájemné. Pro zřizovací výdaje dále platí, že byly vynaloženy v období mezi založením a vznikem účetní jednotky. Za zřizovací výdaje nelze považovat zejména výdaje spojené s pořízením zařízení/dlouhodobého majetku/vybavení prostor účetní jednotky a nákup zásob,
- nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software,
- ocenitelná práva. Do této kategorie je možné zařadit např. průmyslové a užitné vzory, ochranné známky, výsledky duševní tvůrčí činnosti apod.,
- goodwill. Kladný nebo záporný goodwill vzniká mezi oceněním podniku a souhrnem jeho individuálně přeceněných složek majetku snížených o převzaté závazky. Pro vznik goodwillu je nezbytné, aby byl podnik nabytý zejména koupí, vkladem nebo v rámci přeměny společnosti. Goodwill nelze účetně zachytit při změně právní formy společnosti ani interně u vlastní společnosti,
- povolenky na emise a preferenční limity,
- jiný dlouhodobý nehmotný majetek,
- technické zhodnocení od částky, která je stanovena zákonem o daních z příjmů č. 586/1992 Sb., v platném znění prostřednictvím § 33.

Dále jsou při účetním zachycení dlouhodobého nehmotného majetku používány účty nedokončeného dlouhodobého majetku, které slouží k zachycení majetku v období jeho pořízení do doby jeho uvedení do užívání a účty zachycující poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek.

Pro všechny výše uvedené kategorie z účetního pohledu platí, že pro vykázání v rámci kategorie dlouhodobého nehmotného majetku musí být doba použitelnosti majetku delší jak 1 rok. Účetní jednotka je dále oprávněna stanovit si vyšší ocenění (s výjimkou goodwillu), od které se bude nehmotný majetek evidovat jako dlouhodobý nehmotný majetek při respektování zejména principu

významnosti. Pod tímto limitem vykazuje účetní jednotka zpravidla drobný nehmotný majetek s dobou použitelnosti delší než 1 rok v nákladech.

V souladu s § 7 vyhlášky č. 500/2002 Sb. dlouhodobý hmotný majetek obsahuje zejména:

- pozemky bez ohledu na výši ocenění. Pokud je předmětem činnosti účetní jednotky nákup a prodej nemovitostí a účetní jednotka tyto nemovitosti nepoužívá, nepronajímá a neprovádí na nich technické zhodnocení, ale nakupuje je za účelem prodeje, pak je o nich účtováno jako o zboží a nikoliv jako o majetku,
- stavby bez ohledu na výši ocenění a dobu použitelnosti,
- samostatné movité věci a soubory movitých věcí, jejichž doba použitelnosti je delší než 1 rok a od výše ocenění určeného účetní jednotkou při respektování principu významnosti. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí s dobou použitelnosti delší než 1 rok, které nesplní výši ocenění stanovené účetní jednotkou, jsou považovány za drobný hmotný majetek, o kterém je zpravidla účtováno jako o zásobách,
- pěstitelské celky trvalých porostů, základní stádo a tažná zvířata,
- jiný dlouhodobý hmotný majetek (např. umělecká díla, která nejsou součástí stavby, sbírky, předměty kulturní hodnoty apod.),
- technické zhodnocení.³⁴

Dále jsou při účetním zachycení dlouhodobého hmotného majetku používány účty nedokončeného dlouhodobého hmotného majetku, které slouží k zachycení majetku v období jeho pořízení do doby jeho uvedení do užívání a účty zachycující poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek.

Hlavní odlišnosti ve vymezení majetku pro ostatní účetní jednotky

Pro účetní jednotky účtující v souladu s vyhláškou č. 504/2002 Sb., a č. 505/2002 Sb., je pojmové vymezení jednotlivých majetkových kategorií obdobné jako pro účetní jednotky účtující v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb. jak je uvedeno výše. Základní rozdíl lze nicméně spatřovat zejména ve stanovení limitů pro ocenění položek majetku a jejich vykazování v rámci jednotlivých majetkových kategorií, jak ukazuje následující tabulka:

³⁴ Příslušné legislativní normy, ani účetní standardy význam pojmu „technické zhodnocení majetku“ blíže nespecifikují, a proto je vymezení pojmu „technické zhodnocení“ na jednotlivých řídicích orgánech.

**METODICKÁ PŘÍRUČKA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ
PRO PROGRAMY SPOLUFINANCOVANÉ ZE SF A FS
NA PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007-2013**

Majetková kategorie	Vyhláška č. 500/2002 Sb., pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví	Vyhláška č. 504/2002 Sb., pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví	Vyhláška č. 505/2002 Sb., pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu
Dlouhodobý nehmotný majetek	Nehmotný majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok a od výše ocenění určené účetní jednotkou	Nehmotný majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok a od výše ocenění určené účetní jednotkou	Nehmotný majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok, u kterých ocenění převyšuje částku 60 000 Kč
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	Složky majetku, pokud mají dobu použitelnosti delší než jeden rok a účetní jednotka je nevykazuje v položce "B.I. Dlouhodobý nehmotný majetek", ale v nákladech.	Nehmotný majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění jedné položky je v částce 7 000 Kč a vyšší a nepřevyšuje částku 60 000 Kč, který byl pořízen nejpozději 31. prosince 2002, a to až do doby vyřazení.	Nehmotný majetek, pokud jeho doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění je v částce 7 000 Kč a vyšší a nepřevyšuje částku 60 000 Kč. Účetní jednotka může rozhodnout vnitřním předpisem o snížení stanovené dolní hranice.
Samostatné movité věci	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením s dobou použitelnosti delší než jeden rok a od výše ocenění určené účetní jednotkou	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením s dobou použitelnosti delší než jeden rok a od výše ocenění určené účetní jednotkou	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením s dobou použitelnosti delší než jeden rok a ocenění jedné položky převyšuje částku 40 000 Kč, včetně technického zhodnocení tohoto majetku, jehož ocenění jedné položky převyšuje částku 40 000 Kč.
Drobný (dlouhodobý) hmotný majetek	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením s dobou použitelnosti delší než jeden rok nevykázané v položce "B.II.3. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí" se považují za drobný hmotný majetek, o kterém účetní jednotka účtuje jako o zásobách.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením, s dobou použitelnosti delší než jeden rok, nevykázané v položce "A.II.4. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí" se považují za drobný hmotný majetek a účetní jednotka o něm účtuje jako o zásobách. V rámci majetku se dále vykazuje: Drobný dlouhodobý hmotný majetek" obsahuje movité věci, popřípadě soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením, jejichž doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění jedné položky je 3 000 Kč a vyšší a nepřevyšuje částku 40 000 Kč,	Drobný dlouhodobý hmotný majetek obsahuje movité věci, popřípadě soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením, u kterých doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění jedné položky je v částce 3 000 Kč a vyšší a nepřevyšuje částku 40 000 Kč. Účetní jednotka může rozhodnout vnitřním předpisem o snížení stanovené dolní hranice.

**METODICKÁ PŘÍRUČKA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ
PRO PROGRAMY SPOLUFINANCOVANÉ ZE SF A FS
NA PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007-2013**

Majetková kategorie	Vyhláška č. 500/2002 Sb., pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví	Vyhláška č. 504/2002 Sb., pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví	Vyhláška č. 505/2002 Sb., pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu
		kteřý byl pořízen nejpozději 31. prosince 2002, a to až do doby vyřazení.	

3.2.1.2 Oceňování

Základní právní úprava

- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (§ 25),
- vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (§47, §61),
- český účetní standard pro podnikatele č. 013 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek (3. Oceňování).

Rozdíly v ocenění

Při stanovení ocenění majetku je nutné zohlednit skutečnost, že ocenění majetku pro účetní účely může být odlišné od ocenění majetku z pohledu způsobilosti výdajů. Odlišnosti jsou patrné zejména u nákladů souvisejících s pořízením majetku. O rozdílech je podrobněji pojednáno v následujícím textu.

Účetní ocenění

Zákon³⁵ umožňuje ocenit dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, v závislosti na jeho pořízení, standardně třemi následujícími způsoby:

- pořizovací cenou, která obsahuje cenu, za kterou byl majetek pořízen a náklady s jeho pořízením související. Tato forma ocenění se používá pro nově pořízený majetek,
 - Mezi náklady související s pořízením³⁶ řadíme především náklady na přípravu a zabezpečení pořizovaného majetku (např. odměna za poradenské služby, správní poplatky, platby za poskytnuté záruky, předprojektové přípravné práce apod.), průzkumné a projektové práce, clo, dopravné, montáž, licence nezbytné při pořízení majetku, zkoušky před uvedením majetku do stavu způsobilého k užívání apod.
- reprodukční pořizovací cenou, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje. Tato forma ocenění se používá především u majetku, který byl do společnosti vložen (není-li jeho ocenění stanoveno odlišně v rámci společenské smlouvy nebo zakladatelské listiny), dále u majetku, který byl nově zjištěn a dosud nebyl v účetnictví zachycen (např. přebytek zjištěný při inventarizaci majetku), u majetku, který byl

³⁵ Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., v platném znění, § 25.

³⁶ Vyhláška č. 500/2002 Sb., v platném znění, § 47.

bezúplatně nabyt, popřípadě u majetku, u kterého nelze zjistit vlastní náklady na jeho vytvoření vlastní činností,

- vlastními náklady, které představují veškeré přímé náklady a nepřímé náklady bezprostředně související s vytvořením dlouhodobého majetku. Tato metoda se používá u majetku, který byl vytvořen vlastní činností.

Součástí ocenění nejsou³⁷ zejména náklady na opravy a udržování, kursové rozdíly, smluvní pokuty a úroky z prodlení, daň z převodu nemovitostí, náklady na přípravu pracovníků pro budované provozy a zařízení apod.

Ocenění majetku (s výjimkou povolenek na emise a preferenčních limitů nabytých bezúplatně prvním provozovatelem nebo držitelem) se dále sníží o dotaci poskytnutou na pořízení majetku a o dotaci na úhradu úroků zahrnovaných do ocenění majetku.

V případě pořízení majetku nebo služeb v cizí měně (fakturace v cizí měně) je způsobilým výdajem skutečně uhrazená částka příjemcem za dané plnění v Kč v den úhrady, nikoliv účetní hodnota tohoto plnění oceněná v účetnictví příjemce dle platné účetní legislativy.³⁸ Příjemce může realizovat platbu následujícími způsoby:

- v případě, že je úhrada realizována z účtu příjemce vedeného v české měně, je způsobilým výdajem částka v Kč ke dni úhrady (konverze na cizí měnu proběhla automaticky aktuálním kurzem banky ke dni úhrady, na výpise je uvedena přímo částka v Kč),
- v případě, že je úhrada realizována z cizoměnového účtu příjemce, je způsobilým výdajem částka v Kč, která je vypočtena z částky uhrazené v cizí měně přepočtené na Kč kurzem devizového trhu vyhlášeným Českou národní bankou (ČNB) ke dni úhrady.

³⁷ Vyhláška č. 500/2002 Sb., v platném znění, § 47; Český účetní standard pro podnikatele č. 013, 3. Oceňování.

³⁸ Dle vyjádření Ministerstva financí ČR na základě sdělení Evropské komise příjemce vždy deklaruje k proplacení skutečně vynaložený výdaj za dané plnění, nikoliv hodnotu tohoto plnění dle účetního ocenění. Případné účetní kursové zisky/ztráty pro účely způsobilosti jsou tudíž implicitně zahrnuty do deklarovaného výdaje.

**METODICKÁ PŘÍRUČKA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ
PRO PROGRAMY SPOLUFINANCOVANÉ ZE SF A FS
NA PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007-2013**

Příklad:

Vstupní údaje:

Pro účely projektu bylo nakoupeno zařízení za cenu 100 000 EUR. Faktura byla uhrazena dne 25.3.2009. Kurz komerční banky, ve které má příjemce účet, byl ke dni úhrady faktury 28,10 CZK/EUR. Kurz ČNB ke stejnému dni byl 27,90 CZK/EUR.

Řešení – varianta 1:

Příjemce uhradí fakturu ze svého korunového účtu vedeného u komerční banky. V okamžiku zaplacení byla transakce zúčtována bankou kurzem 28,10 CZK/EUR. Celkové způsobilé výdaje činí 2 810 000 Kč (100 000 EUR x 28,10 CZK/EUR). Tato částka byla skutečně poukázána z účtu příjemce.

Řešení – varianta 2:

Příjemce uhradí fakturu ze svého cizoměnového účtu vedeného u komerční banky. Ke dni úhrady byla z účtu příjemce poukázána částka ve výši 100 000 EUR. Pro účely vykazání způsobilých výdajů je částka v EUR přepočtena na Kč kurzem vyhlášeným ČNB ke dni úhrady. Celkové způsobilé výdaje činí 2 790 000 Kč (100 000 EUR x 27,90 CZK/EUR).

**Ocenění z pohledu
způsobilosti**

V následující tabulce uvádíme základní typy nákladů spojených z oceněním majetku, které jsou/nejsou součástí účetního ocenění a jejich posouzení z hlediska způsobilosti.

A) Deklaratorní vymezení nákladů, které jsou součástí účetního ocenění majetku:

Popis (§ 47 vyhlášky č. 500/2002 Sb.)	Součástí účetního ocenění majetku ano/ne	Způsobilý výdaj/nezpůsobilý výdaj
Odměna za poradenské služby a zprostředkování	ANO	Způsobilý výdaj, pokud přímo souvisí s realizací projektu
Správní poplatky	ANO	Způsobilý výdaj, pokud přímo souvisí s realizací projektu
Platby za poskytnuté záruky	ANO	Způsobilý výdaj, pokud přímo souvisí s realizací projektu
Úroky z úvěru, pokud tak účetní jednotka rozhodne	ANO	Nezpůsobilý výdaj, pokud se nejedná o schválenou formu podpory z Fondů EU (např. dotaci na úhradu úroků).
Průzkumné a projektové práce	ANO	Způsobilý výdaj
Clo	ANO	Nezpůsobilý výdaj
Dopravné	ANO	Způsobilý výdaj
Náklady na montáž zařízení	ANO	Způsobilý výdaj
Licence nezbytné při pořízení majetku	ANO	Způsobilý výdaj
Zkoušky před uvedením majetku do stavu způsobilého k užívání	ANO	Způsobilý výdaj

**METODICKÁ PŘÍRUČKA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ
PRO PROGRAMY SPOLUFINANCOVANÉ ZE SF A FS
NA PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007-2013**

Příklad:

Cena pořízení zařízení činí 100 000 Kč, související clo 6 000 Kč, úroky z úvěru 200 Kč, náklady na dopravné a montáž 1 500 Kč. Forma podpory z Fondů EU je nevratná přímá dotace.

Pořizovací cena majetku bude pro účetní účely stanovena ve výši 107 700 Kč (všechny výše uvedené položky jsou součástí účetního ocenění).

Pořizovací cena majetku pro účely způsobilosti je stanovena ve výši 101 500 Kč (clo ani úroky z úvěru ve výši 6 200 Kč celkem nejsou způsobilým výdajem).

B) Deklaratorní vymezení nákladů, které nejsou součástí účetního ocenění majetku, ale mohou být způsobilým výdajem v rámci ostatních výdajových kategorií:

Popis	Součástí účetního ocenění majetku ano/ne	Způsobilý výdaj/nezpůsobilý výdaj
Opravy a udržování	NE	Způsobilost je nutno posuzovat individuálně dle věcného charakteru projektu.
Kurové rozdíly	NE	V případě fakturace v cizí měně je způsobilým výdajem skutečně uhrazená částka příjemcem za dané plnění v Kč v den úhrady. Případné účetní kurové zisky/ztráty jsou tudíž implicitně zahrnuté do deklarovaného výdaje.
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	NE	Nezpůsobilý výdaj
Daň z přidané hodnoty spojená s pořízením majetku	-	Způsobilý výdaj u neplátců DPH a u plátců DPH v případech, kdy nevzniká nárok na odpočet daně. V ostatních případech nezpůsobilý výdaj.
Daň z převodu nemovitostí	NE	Nezpůsobilý výdaj
Náklady na přípravu pracovníků	NE	Způsobilý výdaj v alikvotní části, pokud příprava nezbytně souvisí s přípravou projektu

Obdobná pravidla platí pro majetek oceněný reprodukční cenou popř. vlastními náklady.

3.2.1.3 Výdajové skupiny

Kapitola navazuje na vymezení kategorie dle zákona a na oceňování a popisuje výdajové skupiny s uvedením způsobilých a nezpůsobilých typů výdajů.

3.2.1.3.1 Pořízení majetku – koupě

Ve většině případů dochází k pořízení majetku koupí. Příjemce dokládá prostřednictvím např. kupních smluv, faktur, dodacích listů, apod.³⁹ okamžik vzniku a výši výdaje na nákup majetku. Vzhledem ke skutečnosti, že doklady obsahují podrobné vymezení plnění (nákup zařízení, montáž, dopravné) je

³⁹ Blíže viz kapitola 4 Dokladování a účetní zpracování dokladů.

možné určit výši způsobilých výdajů, které se vztahují k pořízení majetku prostřednictvím výše popsané metodiky ocenění majetku z hlediska způsobilosti výdajů. U nemovitostí/pozemků, které se evidují v katastru nemovitostí, dokládá dále příjemce vlastnický vztah prostřednictvím výpisu z katastru nemovitostí. Pokud je u pořízení majetku používáno zálohových faktur je nezbytné respektovat dodatečné podmínky při prokazování časové způsobilosti vzniku a uhrazení výdaje.⁴⁰

Omezení výše způsobilých výdajů u pořízení majetku

Obecná pravidla platná pro pořízení majetku:

- pořízení majetku musí být nezbytné pro realizaci daného projektu
- pořízení majetku musí být způsobilé pro spolufinancování z fondů EU. *(ESF neumožňuje spolufinancovat pořízení nábytku, vybavení, vozidel, infrastruktury, nemovitostí a pozemků - tímto není dotčena možnost pořízení majetku u ESF pomocí křížového financování. Za způsobilý výdaj se považuje odpis u odpisovatelného majetku přiděleného výhradně na dobu trvání projektu¹⁾)*
- příjemce musí vždy dbát zásady přiměřenosti a hospodárnosti vynaloženého výdaje. Jinými slovy, ceny pořízeného majetku by měly odpovídat cenám v místě a čase obvyklým. V opačném případě se příjemce může vystavit riziku, že výdaj nebude zčásti nebo zcela považován za způsobilý pro daný operační program. V závislosti na potřebách projektu se bude výše způsobilých výdajů u jednotlivých příjemců lišit. Svou roli bude u pořízení hrát též poměr mezi kvalitou majetku a dosaženou cenou.

Specifická pravidla pro jednotlivé majetkové skupiny:

1. *nehmotný majetek* – není omezena maximální výše výdajů na pořízení vůči celkovým výdajům projektu
2. *hmotný majetek*
 1. pořízení pozemků²⁾ – nezpůsobilé od částky převyšující 10 % celkových způsobilých výdajů na daný projekt.
 2. pořízení staveb – není omezena maximální výše výdajů na pořízení vůči celkovým výdajům projektu.
 3. pořízení samostatných movitých věcí – není omezena maximální výše výdajů na pořízení vůči celkovým výdajům projektu.

¹⁾ Nařízení o ESF č. 1081/2006, čl. 11 odst. 3c). Vymezení pro ESF je uvedeno dále v této kapitole, v části C) Pořízení samostatných movitých věcí - Pořízení nábytku, vybavení, vozidel a infrastruktury z ESF

²⁾ Nařízení Evropského parlamentu č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj (čl. 7), Nařízení Rady č. 1084/2006 o Fondu soudržnosti (čl. 3). Čl. 7 nařízení Evropského parlamentu č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj dále stanoví, že ve výjimečných a náležitě odůvodněných případech může řídicí orgán povolit vyšší procentní sazbu pro operace týkající se ochrany životního prostředí.

Nehmotný majetek

V praxi se za způsobilé výdaje považuje pořízení softwaru, popř. nehmotných výsledků výzkumu a vývoje a ocenitelných práv (např. licencí, ochranných známek), pokud jsou nezbytné pro realizaci projektu.

⁴⁰ Blíže viz kapitola 4 Dokladování a účetní zpracování dokladů.

U ostatního nehmotného majetku (např. zřizovací výdaje) lze jen velmi obtížně prokázat přímý vztah mezi výdajem a daným projektem. Z tohoto důvodu budou tyto výdaje často hodnoceny jako nezpůsobilé.

Hmotný majetek

A) Pořízení pozemků

Pravidla vztahující se k nákupu pozemků se jednotně uplatňují jak na pozemky zastavěné, tak i na pozemky nezastavěné bez rozdílu. Výše způsobilého výdaje vztahujícího se k pořízení pozemků je odvislá od současné aplikace následujících podmínek:

- způsobilým výdajem je pořizovací cena maximálně však do výše ceny zjištěné znaleckým posudkem, a zároveň
- pořizovací cena pozemku může být započtena maximálně do výše 10 % celkových způsobilých výdajů na projekt⁴¹.

Z prostředků ESF není obecně možné spolufinancovat nákup pozemků. Tímto ovšem není dotčena možnost nákupu pozemků u ESF pomocí křížového financování.

Příklad:

Vstupní údaje:

Příjemce nakoupil pro daný projekt pozemek. Kupní cena pozemku činí 500 000 Kč. Pozemek byl oceněn znaleckým posudkem na částku 400 000 Kč. Celkové způsobilé výdaje projektu bez pozemku činí 3 150 000 Kč.

Řešení:

Výše způsobilých výdajů se je odvislá od dvou podmínek:

- podmínka 1: způsobilá je poř. cena maximálně do výše ocenění znaleckým posudkem
podmínka 2: způsobilým výdajem je pořizovací cena do výše 10 % celkových způsobilých výdajů na projekt

podmínka 1:

způsobilý výdaj	400 000 Kč (postupuje do hodnocení dle podmínky č. 2)
nezpůsobilý výdaj	100 000 Kč

(nezpůsobilý výdaj představuje rozdíl mezi znaleckým posudkem a kupní cenou pozemku)

podmínka 2*:

	max. 10 % z celkových ZV
způsobilý výdaj	350 000 Kč
nezpůsobilý výdaj	50 000 Kč

* celkové způsobilé výdaje projektu bez pozemku činí 3 150 000 Kč. Tato částka představuje tedy 90 % celkových způsobilých výdajů. 10 % limit na pozemek lze vypočítat následovně $3\,150\,000 \text{ Kč} \cdot 10\% = 315\,000 \text{ Kč}$. 315 000 Kč představuje tedy maximální možnou hranici způsobilých výdajů na nákup pozemku.

⁴¹ U ERDF ve výjimečných a náležitě odůvodněných případech může řídicí orgán povolit vyšší procentuální sazbu pro projekty týkající se ochrany životního prostředí.

Závěr:	celkem
způsobilé výdaje pozemku	350 000 Kč
nezpůsobilé výdaje pozemku	<u>150 000 Kč **</u>
kupní cena pozemku	500 000 Kč

** podmínka 1 stanovila nezpůsobilý výdaj na 100 000 Kč, podmínka 2 na 50 000 Kč.

Kontrolu správnosti výpočtu způsobilé pořizovací ceny pozemku lze ověřit zpětně následovně - celkové způsobilé výdaje na projekt (bez pozemku) činí 3 150 000 Kč + celkové způsobilé výdaje na nákup pozemku činí 350 000 Kč = 3 500 000 Kč (celkové způsobilé výdaje na projekt včetně pozemku). Z celkových 3 500 000 Kč představuje pozemek 10 % tj. 350 000 Kč.

Způsobilými výdaji spojenými s nákupem pozemku jsou i výdaje na uzavření smlouvy (např. výdaje spojené s poradenskou činností, právními službami a dalšími výdaji spojenými s nákupem daného pozemku pro účely projektu) a poplatky za zápis do katastru nemovitostí.

B) Pořízení staveb

A) Nákup staveb

Výše způsobilého výdaje vztahujícího se k nákupu staveb je odvislá od aplikace následující podmínky:

- způsobilým výdajem je pořizovací cena maximálně však do výše ceny zjištěné znaleckým posudkem

Z prostředků ESF není obecně možné spolufinancovat nákup staveb. Tímto ovšem není dotčena možnost nákupu staveb u ESF pomocí křížového financování.

Při nákupu staveb vynakládá příjemce zpravidla tyto další typy výdajů, které jsou výdaji způsobilými:

- výdaje na uzavření smlouvy,
- poplatky za vyhotovení znaleckého posudku,
- poplatek za návrh na vklad do katastru nemovitostí.

Nezpůsobilým výdajem jsou daně spojené s vlastnictvím nemovitosti tj. zejména daň z převodu nemovitostí a daň z nemovitosti. Za způsobilý výdaj je možno uznat nákup rozestavěné (nedokončené) stavby v případě, že jsou splněny podmínky pravidla „Nákup staveb“ (kromě podmínky d) a na danou stavbu bylo vydáno platné stavební povolení.

Příklad (pokračování předchozího příkladu):

Vstupní údaje:

Součástí projektu je nákup budovy, jejíž kupní cena je 600 000 Kč. Kupní cena pozemku je 500 000 Kč (viz předchozí příklad). Znalecký posudek vystavený znalcem určil ocenění budovy na 700 000 Kč, a pozemku

na 400 000 Kč (viz předchozí příklad). Poplatek za vyhotovení znaleckého posudku ve výši 4 500 Kč a poplatek za návrh na vklad do katastru nemovitostí ve výši 500 Kč byly příjemcem řádně zaplacený.⁴²

Řešení:

Způsobilým výdajem pozemku je částka 350 000 Kč, nezpůsobilým výdajem je 150 000 Kč (viz předchozí příklad).

Kupní cena budovy ve výši 600 000 Kč nepřesahuje částku dle znaleckého posudku ve výši 700 000 Kč. V tomto případě bude způsobilým výdajem celá kupní cena budovy ve výši 600 000 Kč. Způsobilým výdajem za vyhotovení znaleckého posudku bude též poplatek ve výši 4 500 Kč a poplatek za návrh na vklad do katastru nemovitostí ve výši 500 Kč. Celkově bude způsobilým výdajem na nákup budovy částka ve výši 605 000 Kč.

Závěr:

Pozemek	Způsobilý výdaj	350 000 Kč (viz předchozí příklad)
	Nezpůsobilý výdaj	150 000 Kč
Budova	Způsobilý výdaj	605 000 Kč
	Nezpůsobilý výdaj	0 Kč

B) Pořízení staveb formou výstavby

Při pořízení staveb formou výstavby vznikají zejména tyto druhy způsobilých výdajů:

- a) výdaje na projektovou dokumentaci (např. vytvoření projektu a rozpočtu stavby, výdaje na průzkum staveniště),
- b) odměny za odbornou práci při realizaci smlouvy (např. výdaje na stavební dozor, výdaje na osoby odpovědné za řízení projektu a jeho realizaci),
- c) příprava staveniště (demolice stávajících objektů),
- d) stavební práce podle projektové dokumentace (např. rekonstrukce stávajících prostor, popř. jejich vnitřní úprava, nově postavené prostory, napojení na inženýrské sítě, terénní práce a úpravy). Výdaje na materiál, na stavební práce apod. jsou způsobilými výdaji, pokud se nejedná o výdaje, které jsou podle dalších pravidel nezpůsobilé. Pokud je zhotovitel u projektů vybírán formou výběrového řízení může být příjemce vyzván k doložení metody hodnocení předložených nabídek v rámci výběrového řízení. Ve všech případech platí zásada, že cena stavby by měla odpovídat cenám v místě a čase obvyklým.

V rámci jednotlivých operačních programů mohou být jednotlivé typy způsobilých výdajů spojené s pořízením staveb formou výstavby dále limitovány.

Příklad:

Vstupní údaje:

Neplátce DPH zakoupil pro projekt pozemek s nefunkční zástavbou v kupní ceně 180 000 Kč (znalecký posudek ocenil pozemek na 100 000 Kč). Na pozemku byla provedena demolice stávající zástavby. Vyfakturované náklady na demolici činily 80 000 Kč. Náklady na pořízení nové zástavby činily 920 000 Kč (dodávka stavebních prací, stavební materiál, výdaje na stavební dozor, projektová dokumentace).

Řešení:

Způsobilým výdajem pozemku je 100 000 Kč, stanovených znaleckým posudkem (rozdíl mezi kupní cenou a oceněním dle znaleckého posudku ve výši 80 000 Kč je nezpůsobilým výdajem). Náklady na demolici jsou způsobilým výdajem v plné výši 80 000 Kč. Náklady na pořízení nové zástavby jsou též způsobilé v plné výši 920 000 Kč.

Závěr:

Celkové způsobilé výdaje činí 1 100 000 Kč. Nezpůsobilé výdaje jsou ve výši 80 000 Kč.

C) Pořízení samostatných movitých věcí

A) Pořízení samostatných movitých věcí z fondů EU s výjimkou ESF

Do kategorie samostatných movitých věcí lze zařadit například pořízení kancelářského vybavení, strojů, zařízení, počítačů apod. Z pohledu účetní jednotky lze vykazovat samostatné movité věci:⁴³

- jako součást majetku. Jedná se o předměty, jejichž doba použitelnosti je delší než jeden rok a výše ocenění přesahuje hranici určenou příslušnou vyhláškou,
- jako součást zásob. Samostatné movité věci s dobou použitelnosti delší než jeden rok a nevykázané v rámci majetku.

Alikvotní část způsobilého výdaje – použití majetku i pro aktivity s projektem nesouvisející

Pokud není majetek využíván zcela pro účely projektu je za způsobilý výdaj možné považovat pouze alikvotní část pořizovací ceny. Propočet způsobilé části se může odvíjet např. od poměrného využití zařízení zaměstnanci pracujícími na projektu a zaměstnanci ostatními.

B) Pořízení nábytku, vybavení, vozidel a infrastruktury z ESF

Vybavením ve smyslu čl. 11, odst. 2) písm. c) Nařízení č. 1081/2006 o ESF se rozumí takové hmotné předměty nebo hmotné věci, které jsou odepisovatelné pro daňové účely v souladu s legislativou ČR a vnitřními účetními předpisy účetní jednotky. Výdaje na nákup/pořízení těchto hmotných předmětů nebo hmotných věcí nejsou způsobilými výdaji. Způsobilými výdaji jsou náklady na odpisy těchto hmotných předmětů nebo hmotných věcí dle čl. 11, odst. 3, písm.

⁴³ Blíže k jednotlivým rozdílům ve vykazování viz. 3.2.1.1. Vymezení základních pojmů, část Hlavní odlišnosti ve vymezení majetku pro ostatní subjekty.

c) Nařízení č. 1081/2006 o ESF, které jsou přiděleny výhradně na dobu trvání projektu a v míře používání daného předmětu nebo věci pro projekt.

Hmotné předměty nebo hmotné věci, které se neodpisují pro daňové účely v souladu s legislativou ČR a vnitřními účetními předpisy účetní jednotky a jejichž vstupní cena je nižší než 40 000 Kč⁴⁴, a nehmotný majetek nejsou vybavením. Nákup/pořízení těchto hmotných předmětů nebo věcí a nehmotného majetku je způsobilým výdajem.

Toto pravidlo se nevztahuje na nákup/pořízení nábytku, vozidel, infrastruktury, nemovitostí a pozemků, které jsou vždy nezpůsobilými výdaji.

C) Pořízení použitého zařízení

Podmínky pro pořízení použitého zařízení jsou stanoveny v pravidle „*Nákup použitého zařízení*“.

3.2.1.3.2 Pořízení majetku – leasing

Finanční leasing

Alternativou ke koupi nového majetku je finanční leasing. Způsobilost finančního leasingu je možné hodnotit z pohledu:

- nájemce (obvyklá alternativa),
- pronajímatele (výjimečná alternativa).

Finanční leasing z pohledu nájemce

Příjemce (nájemce) při hodnocení způsobilosti finančního leasingu vždy primárně vychází z hodnocení způsobilosti samotného předmětu leasingu. Pokud předmět není sám způsobilý pro spolufinancování v rámci daného operačního programu nelze leasingové splátky uplatnit jako způsobilý výdaj.

Přechod vlastnictví k pronajaté věci z pronajímatele na nájemce v období časové způsobilosti tj. nejpozději do 31.12.2015 není nezbytnou podmínkou pro uplatnění finančního leasingu jako způsobilého výdaje. Příjemce musí ale vždy zajistit podmínky udržitelnosti projektu.

Dalším krokem je posouzení způsobilosti splátek finančního leasingu a jejich jednotlivých složek v souladu s podmínkami definovanými v pravidle způsobilosti pro leasing. Leasing z pohledu nájemce je nutné vnímat jako alternativní způsob k pořízení majetku tradiční cestou koupě daného předmětu. Z tohoto důvodu lze na leasing aplikovat prakticky obdobná pravidla jako na pořízení majetku koupí.

⁴⁴ Limit je stanoven dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Příklad:

Vstupní údaje:

Příjemce (plátce DPH – nárok na odpočet DPH) uzavřel leasingovou smlouvu na pronájem zařízení na období 60 měsíců. Po ukončení leasingu je zařízení odkoupeno za cenu 1 000 Kč bez DPH. Pořizovací cena zařízení činí 321 300 Kč vč. DPH (270 000 Kč bez DPH). Finanční činnost pronajímatele za období leasingu činí 53 550 Kč vč. DPH (45 000 Kč bez DPH). Pojištění předmětu leasingu činí 9 150 Kč. Roční výše splátek činí 76 800 Kč vč. DPH. Projekt je realizován po dobu 14 měsíců od začátku leasingu.

Řešení:

Poměrná výše ročních splátek připadající na období realizace projektu činí:

Pořizovací cena bez DPH/60měs.*14 měsíců	63 000 Kč – způsobilý výdaj
Finanční činnost bez DPH/60měs.*14 měsíců	10 500 Kč – nezpůsobilý výdaj
Pojištění předmětu leasingu/60měs.*14 měsíců	2 135 Kč – způsobilý výdaj

DPH u plátce, který má nárok na odpočet DPH na vstupu u tohoto plnění není způsobilým výdajem.

Zůstatková cena ve výši 1 000 Kč není způsobilým výdajem, neboť není splněn časový test způsobilosti.

Závěr:

V tomto případě je pro příjemce způsobilým výdajem částka ve výši 65 135 Kč po dobu realizace projektu, za předpokladu, že byla řádně dokladována (např. prostřednictvím faktur na jednotlivé leasingové splátky) a uhrazena příjemcem v období časové způsobilosti realizace projektu.

Finanční leasing z pohledu pronajímatele

Tato specifická forma pravidla je stanovena s ohledem na zabránění dvojího uplatnění předmětu leasingu resp. leasingové splátky jak pronajímatelem tak i nájemcem. V tomto případě by docházelo k dvojímu financování jednoho způsobilého výdaje více subjekty. Dodatečné podmínky pro poskytnutí podpory pronajímateli jsou následující:

- leasingová smlouva musí obsahovat doložku o odkupu (finanční leasing) nebo musí stanovovat minimální leasingové období o délce, která odpovídá životnosti investice, která je předmětem smlouvy;
- pokud je leasingová smlouva ukončena před uplynutím minimálního leasingového období bez předchozího schválení příslušnými orgány, pronajímatel se zavazuje k tomu, že příslušným orgánům veřejné správy (na účet příslušného fondu) vrátí část podpory z fondů EU a národních veřejných zdrojů odpovídající zbývajícím délkám leasingového období;
- podpora z fondů EU a národních veřejných zdrojů poskytnutá pronajímateli musí být v celé výši použita ve prospěch nájemce:
 - pronajímatel musí prokázat, že podpora z Fondů EU a národních veřejných zdrojů bude v celé výši použita ve prospěch nájemce

tím, že se po dobu trvání leasingu sníží všechny leasingové splátky o podporu poskytnutou z fondů EU a národních veřejných zdrojů (výše všech nájemních poplatků se rovným dílem sníží),

- pronajímatel ve smlouvě zajistí podmínky rovnocenné těm, které se uplatňují v případě, kdy nebyla podpora z fondů EU a národních veřejných zdrojů poskytnuta.

Operativní leasing

Alternativou k běžnému pronájmu je operativní leasing. Tento typ leasingu je využíván zejména u projektů, kde není budoucí vlastnictví předmětu leasingu pro projekt nezbytně nutné, tzn. vlastnictví předmětu není vlastním cílem daného projektu. Také způsobilost operativního leasingu je možné hodnotit z pohledu:

- nájemce (běžná alternativa),
- pronajímatele (výjimečná alternativa).

Operativní leasing z pohledu nájemce

Na rozdíl od finančního leasingu odpadá příjemci (nájemci) potřeba prokazovat způsobilost samotného předmětu operativního leasingu, nicméně je nutné prokázat, že předmět leasingu je nezbytný pro realizaci projektu. Příjemce si také musí ověřit, zda je v rámci daného OP operativní leasing umožněn jako způsobilý výdaj, popř. zda nejsou taxativně vymezeny předměty, které lze formou operativního leasingu v rámci OP spolufinancovat. Při posuzování způsobilosti splátek operativního leasingu je nutné dále postupovat v souladu s podmínkami definovanými v pravidle způsobilosti pro leasing.

Operativní leasing z pohledu pronajímatele

Z pohledu pronajímatele se zde uplatní obdobné podmínky jako u finančního leasingu, které zabraňují dvojímu financování téhož předmětu dvěma subjekty, s přihlédnutím k odlišnostem operativního leasingu.

3.2.1.3.3 Odpisy majetku

Na účetní jednotky, které ze zákona neodpisují daný dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, se dále uvedené pravidlo o odpisech nevztahuje.

Příjemce může být při realizaci projektu postaven před rozhodnutím, zda si majetek používaný pro projekt uplatnit prostřednictvím pořízení (tzn. za způsobilý výdaj bude považována vstupní cena daného majetku) či prostřednictvím odpisů majetku (tzn. za způsobilý výdaj bude považován způsobilý odpis). Příjemce není oprávněn nárokovat si na jeden majetek

zároveň jeho vstupní/pořizovací cenu a příslušné odpisy. V tomto případě by docházelo k dvojímu financování téhož předmětu.

V případě, že majetek bude uplatněn jako způsobilý výdaj v rámci projektu prostřednictvím odpisů, je nezbytné, aby byl dlouhodobý hmotný / nehmotný majetek, ke kterému se odpisy vztahují, používán přímo v souvislosti se schváleným projektem a aby bylo možné klasifikovat druh daného majetku jako způsobilý v rámci daného operačního programu. Výjimku z tohoto pravidla tvoří příspěvky z Evropského sociálního fondu, v rámci kterého není nákup nábytku, vybavení, vozidel, infrastruktury a nemovitostí způsobilým výdajem,⁴⁵ avšak odpisy tohoto odpisovatelného majetku jsou považovány za způsobilý výdaj.

Výpočet odpisů

Pro účely způsobilosti jsou odpisy *odvozovány od daňových a nikoliv účetních odpisů*. Vstupní cena,⁴⁶ která je základem pro výpočet daňových odpisů, je pro účely způsobilosti upravena způsobem, aby obsahovala pouze způsobilé položky (blíže viz bod 3.2.1.2 Oceňování).

Vymezení pojmu hmotný a nehmotný majetek a jeho ocenění pro účely zákona o daních z příjmu a stanovení daňových odpisů je upraveno prostřednictvím § 26 a § 32a zákona č. 586/1992 Sb. U majetku, který nedosahuje limitů pro vstupní cenu majetku daných zákonem o daních z příjmu, je za daňově uznatelný považován odpis účetní v souladu s § 24 odst. 2 písm. v) zákona.

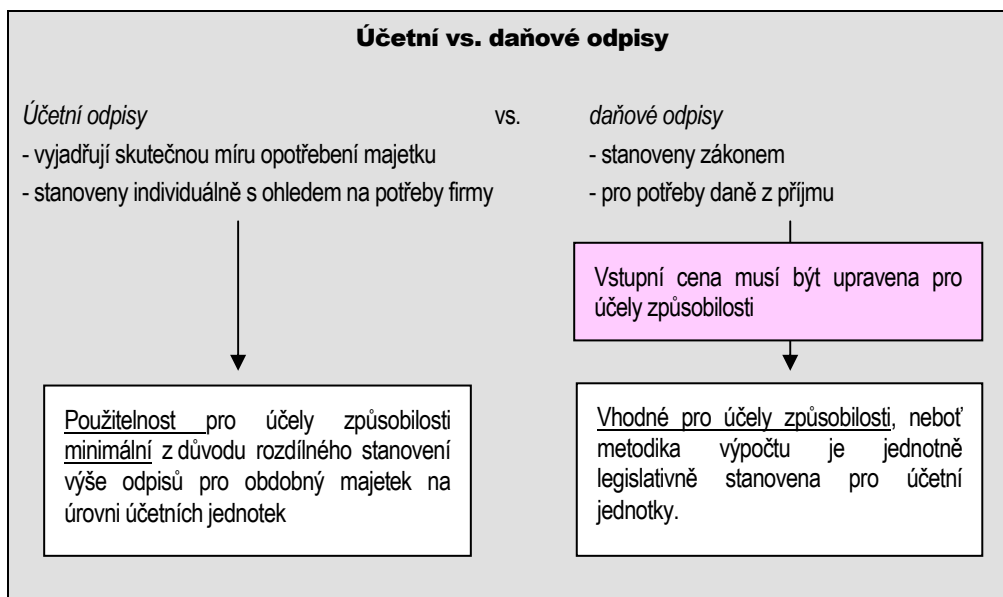
U hmotného majetku má daná účetní jednotka možnost zvolit si rovnoměrný odpis (§31) nebo zrychlený odpis (§32) v souladu s platnou legislativou. Doba odpisování pro hmotný majetek je stanovena prostřednictvím § 30 a přílohy č. 1 k zákonu č. 586/1992 Sb., v platném znění.

U nehmotného majetku jsou doba a způsob odpisování pro jednotlivé druhy majetku stanoveny prostřednictvím § 32a zákona č. 586/1992 Sb., v platném znění.

Příjemce není oprávněn měnit zvolenou metodu výpočtu daňových odpisů v průběhu odpisování. Pro účely způsobilosti aplikuje příjemce zvolenou metodu výpočtu daňových odpisů na vstupní cenu majetku obsahující pouze způsobilé výdaje.

⁴⁵ Tímto není dotčena možnost pořízení tohoto majetku prostřednictvím křížového financování.

⁴⁶ Vstupní cena majetku pro účely výpočtu daňových odpisů je blíže definována v zákoně o daních z příjmů č. 586/1992 Sb., v platném znění.

Při výpočtu způsobilých odpisů může příjemce využít některé, popř. kombinace více metod uvedených níže.

Úprava vstupní ceny:

Ve většině případů se vstupní cena pro účely způsobilosti i účely účetnictví nebude lišit, neboť ocenění pro účely účetnictví bude obsahovat pouze způsobilé výdaje (např. kupní cenu, náklady na dopravu a montáž, apod.). V tomto případě bude odpis vypočtený pro účely způsobilosti roven odpisu vypočtenému pro účely daňové.

V případě, že vstupní cena bude obsahovat i nezpůsobilé položky (např. úroky z úvěru) je nezbytné tyto položky vyloučit ze vstupní ceny (tj. vstupní cenu ponížít). Účetní jednotka bude aplikovat zvolenou metodiku výpočtu daňových odpisů na upravenou vstupní cenu. V tomto případě bude odpis vypočtený pro účely způsobilosti nižší než pro účely daňové. Tato skutečnost vyplývá z faktu, že vstupní cenu pro účely způsobilosti lze modifikovat vždy pouze směrem dolů (snížení vstupní ceny o nezpůsobilé výdaje) a nikoliv směrem nahoru (navýšení vstupní ceny). Úprava vstupní ceny není důvodem pro změnu metody výpočtu daňových odpisů pro účely způsobilosti.

Alikvotní část odpisů po dobu trvání realizace projektu (časová způsobilost):

Způsobilý odpis se vždy vztahuje k období realizace daného projektu.

Majetek, který není zcela využíván pro daný projekt:

Pokud je majetek využíván i k jiným účelům, které přímo nesouvisí s cíli projektu, způsobilá bude pouze poměrná část odpisů připadajících na využití majetku na daný projekt. Metodika výpočtu poměrné části odpisů musí být zachována po celou dobu projektu včetně závěrečného vyúčtování a případného auditu.

**METODICKÁ PŘÍRUČKA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ
PRO PROGRAMY SPOLUFINANCOVANÉ ZE SF A FS
NA PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007-2013**

Příklad:

Vstupní údaje:

Příjemce (plátce DPH) v rámci projektu používá stroj, který byl pořízen 4.1.2004. Pořizovací cena stroje činí 150 000 Kč (kupní cena bez DPH 125 000 Kč, dopravné a montáž 20 000 Kč, úroky z úvěru 5 000 Kč). Pro účetní účely je stroj odpisován po dobu 3 let. K 1.1.2007 je stroj pro účetní účely již zcela odepsán. V souladu s § 30 a přílohou č. 1 zákona o daních z příjmu č. 586/1992 Sb., v platném znění, spadá stroj do 2. odpisové skupiny s dobou odpisování 5 let, tj. 60 měsíců. Příjemce si zvolil metodu rovnoměrného odpisování pro daňové účely. Realizace projektu trvá 14 měsíců od 1.1.2007.

Řešení:

1. krok – stanovení způsobilé vstupní ceny

Pro účely způsobilosti je vstupní cenou 145 000 Kč (kupní cena + dopravné a montáž). Úroky z úvěru ve výši 5 000 Kč nejsou způsobilým výdajem.

2. krok – stanovení způsobilých odpisů po dobu realizace projektu

Primárně vycházíme z metodiky daňových odpisů zvolené příjemcem (budeme tedy aplikovat metodu rovnoměrného odpisu po dobu stanovenou zákonem tj. 5 let). Dle zákona č. 586/1992 Sb., § 31(a) je odpis po 2. odpisovou skupinu v prvním roce 11 %, v následujících letech 22,25 %.

Rok	Způsobilá vstupní cena v Kč	% daňového odpisu	Daňový odpis pro daný rok v Kč vypočtený ze způsobilé vstupní ceny majetku	Způsobilá část odpisu v měsících (dle realizace projektu)	Výše způsobilého odpisu
	a	b	c=a*b	d	e=c/12*d
2004	145 000	11 %	15 950	0	0
2005	145 000	22,25 %	32 263	0	0
2006	145 000	22,25 %	32 263	0	0
2007	145 000	22,25 %	32 263	12	32 263
2008	145 000	22,25 %	32 263	2	5 377
Celkem			145 002 Kč	14 měsíců	37 640 Kč

Závěr:

Způsobilým odpisem je částka ve výši 37 640 Kč, která odpovídá délce trvání projektu a je alikvotním poměrem modifikovaných daňových odpisů.

Příklad:

Vstupní údaje:

Příjemce (plátce DPH) má ve svém majetku evidován drobný hmotný majetek (např. samostatnou movitou věc - počítač), jehož vstupní cena bez DPH činí 24 000 Kč (pořizovací cena 22 000 Kč, doprava 2 000 Kč).

**METODICKÁ PŘÍRUČKA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ
PRO PROGRAMY SPOLUFINANCOVANÉ ZE SF A FS
NA PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007-2013**

Dle interního předpisu je tento majetek účetně odepisován rovnoměrně po dobu 2 let. K pořízení majetku došlo k 1.1.2007 a projekt byl realizován od 1.4.2007 do 1.8.2007 (tj. 4 měsíce).

Řešení:

1. krok – stanovení způsobilé vstupní ceny

Vstupní cena pro účetní účely i pro účely způsobilosti je totožná ve výši 24 000 Kč. V tomto případě není nezbytné provádět korekci vstupní ceny, neboť pořizovací cena i dopravné jsou způsobilými výdaji.

2. krok – stanovení způsobilých odpisů po dobu realizace projektu

Vzhledem ke skutečnosti, že samostatná movitá věc (v tomto případě PC) nedosahuje minimálních limitů vstupní ceny stanovené zákonem o daních z příjmu tj. 40 000 Kč, je za daňově uznatelný odpis považován odpis účetní. Pro účely způsobilosti je postup stejný. V tomto případě vycházíme z účetní politiky aplikované daným příjemcem a vypočteme příslušný odpis za dobu realizace projektu následovně.

Rok	Způsobilá vstupní cena v Kč	% účetního odpisu	Účetní odpis pro daný rok v Kč vypočtený ze způsobilé vstupní ceny majetku	Způsobilá část odpisu v měsících (dle realizace projektu)	Výše způsobilého odpisu
	a	b	c=a*b	d	e=c/12*d
2007	24 000	50	12 000	4	4 000
2008	24 000	50	12 000	0	0
			24 000 Kč	4 měsíce	4 000 Kč

Závěr:

Způsobilým odpisem je odpis účetní ve výši 4 000 Kč alikvotně propočtený pro období trvání projektu tj. 4 měsíce.

3.2.2 Materiál a zásoby

3.2.2.1 Vymezení základních pojmů

Základní právní úprava

Legislativa EU:

- a) Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 11

Legislativa ČR:

- pro osoby, které neúčtují v soustavě podvojného účetnictví, ale vedou daňovou evidenci
 - zákon o dani z příjmů č. 586/1992 Sb. v platném znění
 - zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. v platném znění
- pro podnikatele účtující v soustavě podvojného účetnictví

- vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (§9, §49)
- český účetní standard pro podnikatele č. 015 Zásoby
- pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví (např. občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy)⁴⁷
 - vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (§11, §33a)
 - český účetní standard pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání č. 410 Zásoby
- pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu
 - vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (§11, §28)
 - český účetní standard pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy a organizační složky státu č. 514 Zásoby

**Obsahové
vymezení**

Obsahové vymezení zásob je obsaženo v jednotlivých prováděcích vyhláškách k zákonu o účetnictví. V souladu s § 9 vyhlášky č. 500/2002 Sb. zásoby obsahují zejména:

- materiál, do kterého patří suroviny, který při výrobním procesu přecházejí zcela nebo zčásti do výrobku a tvoří jeho podstatu; pomocné látky, které přecházejí také přímo do výrobku, netvoří však jeho podstatu, například lak na výrobky; látky, kterých je zapotřebí pro zajištění provozu účetní jednotky, například mazadla, palivo, čisticí prostředky; náhradní díly; obaly a obalové materiály, pokud nejsou účtovány jako dlouhodobý majetek nebo zboží; další movité věci s dobou použitelnosti jeden rok a kratší bez ohledu na vyšší ocenění.
- nedokončenou výrobu a polotovary, do které patří produkty, které prošly jedním nebo několika výrobními stupni a nejsou již materiálem,

⁴⁷ Po účely metodické příručky je dále pojednáváno pouze o zásobách pro podnikatelské subjekty účtující v soustavě podvojného účetnictví. Pro ostatní subjekty účtující dle vyhlášky č. 504/2002 a 505/2002 Sb. je na relevantní úpravu upozorněno pouze tehdy, pokud se výrazně odlišuje od úpravy platné pro podnikatelské subjekty a nelze využít principu analogie.

nejsou však dosud hotovým výrobkem, nedokončené výkony jiných činností, při nichž nevznikají hmotné produkty; odděleně evidované produkty, to je polotovary, které dosud neprošly všemi výrobními stupni a budou dokončeny nebo zkompletovány do hotových výrobků v dalším výrobním procesu účetní jednotky.

- výrobky, což jsou věci vlastní výroby určené k prodeji nebo ke spotřebě uvnitř účetní jednotky.
- zvířata, což jsou mladá chovná zvířata, zvířata ve výkrmu a dále například kožešinová zvířata, ryby, včelstva, hejna slepic, kachen, krůt, perliček a hus na výkrm.
- zboží, což jsou movité věci nabyté za účelem prodeje, pokud účetní jednotka s těmito věcmi obchoduje. Položka obsahuje dále výrobky vlastní výroby, které byly aktivovány a předány do vlastních prodejen. Položka obsahuje též nemovitosti, které účetní jednotka, jejímž předmětem činnosti je nákup a prodej nemovitostí, nakupuje za účelem prodeje a sama je nepoužívá, nepronajímá a neprovádí na nich technické zhodnocení.

Dále je při účetním zachycení zásob používán účet poskytnutých záloh na zásoby, který slouží k zachycení krátkodobých a dlouhodobých záloh.

Vymezení zásob obsažené ve vyhláškách č. 504/2002 a 505/2002 se významně neodlišuje od výše uvedené úpravy pro podnikatelské subjekty účtující v soustavě podvojného účetnictví uvedené výše.

Z kategorie výdajů za materiál a zásoby jsou způsobilými výdaji takové výdaje, které jsou nezbytné pro naplnění cílů projektu.

V případě, že materiál/zásoby naplní definiční znaky vybavení nebo nábytku dle Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 11 odst. 2c) je jejich pořízení nezpůsobilým výdajem pro spolufinancování z ESF. Tímto není dotčeno pravidlo o křížovém financování.

3.2.2.2 Oceňování

Základní právní úprava

- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (§ 25)
- vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (§49)
- český účetní standard pro podnikatele č. 015 Zásoby (3. Oceňování)

Rozdíly v ocenění

Při stanovení ocenění zásob je nutné zohlednit skutečnost, že ocenění zásob pro účetní účely může být odlišné od ocenění zásob z pohledu způsobilosti výdajů. Odlišnosti jsou patrné zejména u nákladů souvisejících s pořízením zásob. Rozdíly jsou podrobněji rozebrány v části pojednávající o oceňování majetku viz 3.2.1.2 Oceňování.

Účetní ocenění Zákon⁴⁸ umožňuje ocenit zásoby, v závislosti na jejich pořízení, standardně třemi následujícími způsoby

- pořizovací cenou, která obsahuje cenu, za kterou byly zásoby pořízeny a náklady s jejich pořízením související.
- reprodukční pořizovací cenou u zásob bezplatně pořízených, nalezených apod.
- vlastními náklady, které představují veškeré přímé náklady a nepřímé náklady bezprostředně související s vytvořením dlouhodobého majetku. Touto metodou se oceňují zásoby, které byly vytvořeny vlastní činností.

Součástí pořizovací ceny zásob jsou též náklady související s jejich pořízením, zejména přeprava, provize, clo a pojistné. Součástí pořizovací ceny zásob nejsou zejména úroky z úvěrů a půjček poskytnutých na jejich pořízení. Z vnitropodnikových služeb souvisejících s pořizováním zásob nákupem a se zpracováním zásob se do pořizovací ceny zahrnuje pouze přepravné a vlastní náklady na zpracování materiálu.

Dle ustanovení § 28 zákona 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a § 56 vyhlášky 500/2002 Sb., § 39 vyhlášky 504/2002 Sb. a § 34 vyhlášky 505/2002 Sb. se zásoby neodpisují.

3.2.3 Osobní náklady a cestovní náhrady

3.2.3.1 Vymezení osobních nákladů

**Základní právní
úprava**

Legislativa EU:

Oblast pracovního práva není primárně předmětem legislativy EU z pohledu způsobilosti výdajů. Z tohoto důvodu je nezbytné vycházet z příslušných národních právních norem za předpokladu respektování základních principů způsobilosti.

Legislativa ČR:

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce a související právní předpisy
- Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
- Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění
- Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění
- Zákon č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců

⁴⁸ Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., v platném znění, § 25.

- Vyhláška MF č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb
- Vyhláška č. 518/2004 Sb., Ministerstva práce a sociálních věcí, kterou se provádí zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška o základních sazbách stravného v cizí měně pro daný rok
- Vyhláška č. 496/2005 Sb., kterou se pro účely poskytování cestovních náhrad stanoví výše sazeb stravného, výše sazeb základních náhrad za používání silničních motorových vozidel a výše průměrných cen pohonných hmot

**Pracovní právo a
pracovní poměr**

Dle platné legislativy jsou základními pracovně právními vztahy pracovní poměr a právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr.

Zákoník práce v platném znění ukládá zaměstnavatelům povinnost zajišťovat plnění svých úkolů především zaměstnanci v pracovním poměru. Pracovní poměr se v souladu s § 33 zakládá pracovní smlouvou mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem popř. jmenováním za splnění podmínek předepsaných zákonem. V souladu s platnou legislativní úpravou dle § 34 musí pracovní smlouva obsahovat druh práce, který má zaměstnanec pro zaměstnavatele vykonávat, místo výkonu práce a den nástupu do práce a musí být uzavřena písemně. Dále se pracovní smlouva musí řídit § 37, ve kterém je uvedeno, že pokud pracovní smlouva neobsahuje údaje o právech a povinnostech vyplývajících z pracovního poměru, je zaměstnavatel povinen zaměstnance o nich písemně informovat, a to nejpozději do 1 měsíce od vzniku pracovního poměru.

Mimo pracovní poměr lze uzavírat dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti. Dohodu o provedení práce lze uzavřít za předpokladu, že rozsah práce upravený touto dohodou nepřesáhne 300 hodin v kalendářním roce. Do rozsahu práce se započítává také doba práce konaná zaměstnancem pro zaměstnavatele v témže kalendářním roce na základě jiné dohody o provedení práce. Dohodu o pracovní činnosti lze uzavřít i když rozsah práce nebude přesahovat v témže kalendářním roce 300 hodin. Na základě dohody o pracovní činnosti není možné vykonávat práci v rozsahu překračujícím v průměru polovinu stanovené týdenní pracovní doby.

V případě, že se na realizaci projektu podílí osoba samostatně výdělečně činná (dále jen „OSVČ“) a není tedy možné ověřit druh vykonávané činnosti, ani podmínky práce poskytované OSVČ z uzavřené pracovní smlouvy, je z pohledu řídicího orgánu nezbytné stanovit pro tento případ předem způsob dokladování osobních nákladů u práce poskytované OSVČ.

Příjemce musí vždy při vzniku, změně a zániku pracovně právních vztahů postupovat v souladu s platnou legislativou.

3.2.3.2 Odměňování za práci

V souladu s platnou legislativou⁴⁹ přísluší zaměstnanci za vykonanou práci mzda, plat⁵⁰ nebo odměna z dohod (pro dohody o pracovní činnosti a dohody o provedení práce).

Zákon dále upravuje nejnižší přípustnou výši odměny za práci⁵¹, která náleží zaměstnanci v pracovněprávním vztahu. Pro porovnání, zda odměna dosáhla nejnižší přípustné výše, se do mzdy a platu nezahrnuje mzda ani plat za práci přesčas, příplatek za práci ve svátek, za noční práci, za práci ve ztíženém pracovním prostředí a za práci v sobotu a v neděli.

Mezi způsobilé výdaje v oblasti osobních nákladů patří zejména hrubé mzdy⁵² nebo platy (odměny z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr) zaměstnanců pracujících na projektu (popř. jejich alikvotní část odpovídající jejich pracovnímu vytížení na daném projektu) a další povinné odvody související se mzdou nebo platem.

3.2.3.2.1 Mzdové náklady a základní podmínky způsobilosti

Výše odměny za práci, která byla sjednána mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem může být ovlivněna výší jednotlivých nárokových složek. V rámci sledovaného měsíce může zaměstnanci náležet nejen základní odměna, ale též další nároky např.:

- mzda za práci přesčas v souladu s § 114 zákona č. 262/2006 Sb.,
- náhrada mzdy za svátek v souladu s § 115 zákona č. 262/2006 Sb.,
- mzda za noční práci v souladu s § 116 zákona č. 262/2006 Sb.,
- příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí v souladu s § 117 zákona č. 262/2006 Sb.,
- mzda za práci v sobotu a v neděli v souladu s § 118 zákona č. 262/2006 Sb.

⁴⁹ V dalším textu se věnujeme zejména úpravě mzdy. Obecná pravidla vztahující se na mzdové náklady lze přiměřeně aplikovat též na platy popř. odměny z dohod.

⁵⁰ Plat náleží zaměstnancům zaměstnavatele, kterým je stát, územní samosprávný celek, státní fond, příspěvková organizace a školská právnická osoba za podmínek stanovených zákonem.

⁵¹ § 111, zákoníku práce č. 262/2006 Sb.

⁵² Hrubá mzda/plat zahrnuje všechny pracovní příjmy, tj. základní mzdu a plat, příplatky a doplatky ke mzdě nebo platu, odměny a jiné složky mzdy nebo platu, které byly v daném období zaměstnancům zúčtovány k výplatě. Hrubá mzda je osobní náklad před snížením o zákonné zdravotní a sociální pojištění placené zaměstnancem, o zúčtování zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti a dalších srážek.

**Základní podmínky
způsobilosti**

Při stanovení výše mzdových nákladů se příjemce i poskytovatel řídí základními principy způsobilosti. V oblasti odměňování zaměstnanců to znamená zejména:

- Musí zde existovat přímá vazba mezi vynaloženými osobními náklady a realizací projektu. Doložení času stráveného realizací projektu je vždy v případě zaměstnanců zapojených do realizace projektu částí pracovního úvazku (popřípadě zaměstnanců, kteří se podílejí na více projektech v rámci pracovního poměru) nezbytné.
- Výše mezd/platů, které jsou příjemcem nárokovány jako způsobilý výdaj musí být přiměřené tj. musí odpovídat výši mezd/platů v oboru, místě a čase obvyklých⁵³.

Není přípustné, aby jedna osoba byla placena za práci ve stejném čase z více projektů (nebo souběžně z prostředků zaměstnavatele a zároveň z prostředků projektu).

- propočítání aliquotní části odměny, která se vztahuje k pracím na projektu prováděným konkrétním zaměstnancem, se uplatní na všechny nárokové složky hrubé mzdy tzn. i např. na práci přesčas, práci ve svátek apod. U těchto složek je dále nezbytné prokázat, že vznikly v přímé souvislosti s realizací projektu. Odměny a prémie, které byly zúčtovány v jednom měsíci, ale vztahují se k delšímu časovému období, je nutné poměrně rozdělit k příslušným měsíčním hrubým mzdám a poté propočítat jejich způsobilou aliquotní část vztahující se k pracím na projektu.

Mezi způsobilé výdaje patří při splnění základních podmínek způsobilosti i odměny za vyčerpání alokace a to i v případě, kdy zaměstnankyně odejde na mateřskou dovolenou dříve než je vyčerpání příslušné alokace potvrzeno. Podmínkou ale zůstává prokazatelnost práce na projektu a aliquotní propočítání práce na projektu.

- způsobilé osobní náklady vznikají v období časové způsobilosti, tzn. od data registrace žádosti o podporu z Fondů EU do data ukončení realizace projektu (v rámci jednotlivých operačních programů může být počátek způsobilosti pro daný projekt/příjemce určen i jiným datem). Osobní náklady musí být uhrazeny před podáním žádosti o proplacení výdajů projektu.

V případě stanovování výše odměny zaměstnanců subjektů podílejících se na realizaci NSRR je pro zaměstnavatele závazná „Metodika finančního ohodnocení zaměstnanců implementujících Národní strategický referenční

⁵³ Pro porovnání osobních nákladů s obvyklou výší v daném oboru, čase a místě lze využít informační systém o průměrném výděлку (ISPV). Informační systém je dostupný na www.mpsv.cz, sekce Příjmy a životní úroveň / Výsledky informačního systému o průměrném výděлку.

rámec v programovém období 2007-2013⁵⁴, schválená usnesením vlády ČR ze dne 26.října 2009 č. 1332.

Příklad:

Vstupní data:

Příjemce pro realizaci projektu využívá:

- zaměstnance A (pověřen koordinací projektu), který je na projektu zaměstnán na plný úvazek. Měsíční hrubá mzda tohoto zaměstnance činila 25 000 Kč.
- zaměstnance B (pověřen monitorováním projektu), který je zaměstnán na plný úvazek v hlavním pracovním poměru. Pracovní úvazek pro účely projektu byl u tohoto zaměstnance stanoven na 40 % pracovní doby. Měsíční hrubá mzda tohoto zaměstnance činila 20 000 Kč. Zaměstnanec se na projektu podílel 40 % své pracovní doby (tato doba byla prostřednictvím pracovního výkazu náležitým způsobem doložena).

Řešení:

zaměstnanec A

U tohoto zaměstnance je způsobilým výdajem celková měsíční mzda ve výši 25 000 Kč, neboť zaměstnanec se podílí 100 % své pracovní doby na realizaci projektu.

zaměstnanec B

U tohoto zaměstnance je nezbytné propočíst alikvotní část mzdových nákladů, které odpovídají skutečnému pracovnímu vytižení zaměstnance na projektu. Způsobilým výdajem bude část hrubé mzdy ve výši 8 000 Kč (tj. 40 % z 20 000 Kč). Zbytek hrubé mzdy ve výši 12 000 Kč (60 % z 20 000 Kč) nebude způsobilým výdajem, protože vznikl v souvislosti s plněním úkolů, které nesouvisí s realizací projektu.

Závěr:

Způsobilým mzdovým nákladem u zaměstnance A je částka ve výši 25 000 Kč.

Způsobilým mzdovým nákladem u zaměstnance B je částka ve výši 8 000 Kč (40 % z hrubé mzdy). Nezpůsobilým výdajem je část hrubé mzdy ve výši 12 000 Kč, která se vztahuje k pracím nesouvisejícím s daným projektem.

Pokud dojde k administrativnímu „překrývání“ pracovních úvazků zaměstnanců podílejících se na realizaci projektu spolufinancovaného z prostředků operačního programu (např. jeden zaměstnanec je ve výpovědní lhůtě a zaučuje nového zaměstnance, který ho má nahradit), za způsobilý výdaj pro spolufinancování z prostředků operačního programu lze považovat pouze osobní náklady jednoho z těchto dvou zaměstnanců.

⁵⁴ <http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Dokumenty/Methodiky-a-manualy>

3.2.3.2.2 Dovolená

Základní ustanovení týkající se dovolené obsahuje § 211 - § 223 zákoníku práce č. 262/2006 Sb. Při stanovení způsobilosti dovolené v průběhu realizace projektu musí dojít k souběhu tří následujících kritérií:

- náhrada za dovolenou musí být zaměstnanci poukázána v rámci realizace projektu, tj. je součástí hrubé mzdy zaměstnance a splňuje test časové způsobilosti,
- náhrada za dovolenou přísluší k období realizace projektu. Tzn. pokud trvá realizace projektu 3 měsíce, pak k danému časovému úseku přísluší maximálně 3/12 dovolené v souladu s platnou legislativní úpravou (§ 212 a násl. zákoníku práce č. 262/2006 Sb.),
- náhrada za dovolenou přísluší k období odpracovanému příslušným zaměstnancem na daném projektu. Tzn. způsobilá náhrada za dovolenou se bude krátit u zaměstnanců, kteří pracují pouze částí svého úvazku na daném projektu.

Poměrná část náhrady dovolené, která vyhoví současně všem výše uvedeným kritériím je způsobilým výdajem. Náhrada dovolené, která kritériím nevyhoví, není způsobilým výdajem.

ŘO stanoví postupy kontroly tohoto typu výdaje, aby bylo účinně zamezeno jeho zneužívání.

Příklad:

Vstupní data:

Realizace projektu trvala 3 měsíce. Zaměstnanec je plně zaměstnán na projektu. Měsíční hrubá mzda (bez náhrady za dovolenou) zaměstnance činí 20 000 Kč. Během období realizace projektu si zaměstnanec vybral 6 dní dovolené. Hrubá mzda (včetně náhrady za dovolenou) za období 3 měsíců činila 62 000 Kč.

Možné řešení:

1. krok - způsobilá hrubá mzda za období realizace projektu:

Hrubá mzda ve výši 62 000 Kč x % úvazku (tj. 100 %) = 62 000 Kč.

2. krok - výpočet způsobilé dovolené za období realizace projektu

Projekt byl realizován po období 3 měsíců, tzn. příslušná doba dovolené vztahující se k tomuto období činila v souladu se zákoníkem práce 3/12 (poměrnou část) ročního nároku. Předpokládáme, že standardním ročním nárokem jsou 4 týdny dovolené tj. 20 dní. K době realizace projektu je tedy příslušných 5 dní dovolené (20 dní * 3/12 = 5 dní).

3. krok - nezpůsobilá dovolená činí 1 den (6 dní dovolené čerpáno – 5 dnů způsobilá dovolená)

4. krok - nezpůsobilou část dovolené lze propočíst např. zjednodušeným způsobem následovně

Hrubá mzda za období realizace projektu = 62 000 Kč = 1 000 Kč (prům. mzda/den)
fond pracovní doby za období 3 měsíců činí 62 dní

Nezpůsobilá úhrada dovolené:

Počet dní dovolené x průměrná hr. mzda/den = 1 den x 1 000 Kč = 1 000 Kč

Závěr:

Celkovým způsobilým výdajem na zaměstnance je 61 000 Kč (62 000 Kč hrubá mzda za období – 1 000 Kč nezpůsobilá úhrada dovolené).

3.2.3.2.3 Nemocenská

Novela zákoníku práce a některých souvisejících předpisů⁵⁵ přináší významnou změnu v oblasti nemocenské. Od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2013 bude zaměstnavatel zaměstnanci poskytovat náhradu mzdy během prvních tří týdnů dočasné pracovní neschopnosti. Tato náhrada mzdy bude náležet pouze za dobu, v níž trvá pracovní vztah, který zakládá účast na nemocenském pojištění. Dávka nemocenské hrazená státem bude náležet zaměstnanci od 22. kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti.

- Dávky nemocenské hrazené státem jsou nezpůsobilým výdajem, neboť nejsou konečným výdajem příjemce.
- Náhrada mzdy zaměstnanci při dočasné pracovní neschopnosti je způsobilým výdajem za splnění všech níže uvedených podmínek:
 - výše způsobilé náhrady mzdy při dočasné pracovní neschopnosti musí odpovídat míře zapojení zaměstnance do realizace daného projektu,
 - náhrada mzdy je zaměstnavatelem poskytnuta v souladu s platnou legislativní úpravou a v zákonné výši a představuje konečný výdaj příjemce.

V ostatních případech je náhrada mzdy zaměstnance při dočasné pracovní neschopnosti nezpůsobilým výdajem.

ŘO stanoví postupy kontroly tohoto typu výdaje, aby bylo účinně zamezeno jeho zneužívání.

3.2.3.2.4 Zákonné odvody na sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem za zaměstnance

Zákonné odvody na sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem za zaměstnance jsou způsobilým výdajem v poměru k pracovnímu vytížení pracovníka na daném projektu za příslušné období (resp. v poměru k způsobilé hrubé mzdě/platu).

Příklad:

Zadání:

Zaměstnanec A pracuje výhradně na daném projektu. Jeho hrubá měsíční mzda činí 20 000 Kč.

⁵⁵ Zejména zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění.

Zaměstnanec B pracuje z 50 % na projektu a z 50 % na činnostech s projektem nesouvisejících. Jeho hrubá měsíční mzda činí též 20 000 Kč. Projekt se realizuje po období 3 měsíců. Předpokládáme, že výše zákonných odvodů na sociální a zdravotní pojištění zaměstnavatele za zaměstnance činí 34 %.

Řešení:

Způsobilým výdajem za zaměstnance A po dobu realizace projektu je:

- hrubá mzda za 3 měsíce realizace projektu ve výši 60 000 Kč
- zákonné odvody SP a ZP placené zaměstnavatelem ve výši 20 400 Kč (60 000 Kč x 34 %)

Nezpůsobilé výdaje za zaměstnance A – 0 Kč

Způsobilým výdajem za zaměstnance B po dobu realizace projektu je:

- alikvotní část hrubé mzdy za 3 měsíce ve výši 30 000 Kč (60 000 Kč x 50 %)
- alikvotní část zákonných odvodů SP a ZP placeného zaměstnavatelem ve výši 10 200 Kč (60 000 Kč x 34 % x 50 %)

Nezpůsobilé výdaje za zaměstnance B:

- alikvotní část hrubé mzdy za 3 měsíce za práci konanou mimo daný projekt ve výši 30 000 Kč (60 000 Kč x 50 %)
- alikvotní část zákonných odvodů SP a ZP placeného zaměstnavatelem ve výši 10 200 Kč (60 000 Kč x 34 % x 50 %)

Závěr:

Celkové způsobilé výdaje příjemce za zaměstnance A a B po dobu realizace projektu činí 120 600 Kč a nezpůsobilé výdaje činí 40 200 Kč (nezpůsobilé výdaje u zaměstnance B). Při výpočtu je vždy třeba odděleně vypočítat způsobilé výdaje pro zaměstnance pracující výhradně na projektu (jejich vytížení na projektu činí 100 % pracovní doby) a těch zaměstnanců, kteří se na projektu podílejí pouze částí své pracovní činnosti.

3.2.3.2.5 Ostatní zákonné výdaje zaměstnavatele na zaměstnance

Zákonem stanovené obligatorní výdaje zaměstnavatele za zaměstnance pracujícího na daném projektu popř. jejich alikvotní část odpovídající pracovnímu vytížení zaměstnance na daném projektu jsou způsobilým výdajem za předpokladu, že splňují základní principy způsobilosti.

Příkladem takovýchto obligatorních výdajů může být například:

- zákonné úrazové pojištění zaměstnanců (zákon č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců),
- odvody do Fondu kulturních a sociálních potřeb (vyhláška MF č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb),
- příspěvek na stravování formou stravenek, které poskytuje zaměstnavatel svým zaměstnancům je způsobilým výdajem do výše, kterou hradí zaměstnavatel z FKSP. Část příspěvku zaměstnance nelze zahrnovat do způsobilých výdajů.

Výdaje zaměstnavatele na zaměstnance, které nejsou ze zákona výdaji obligatorními, nejsou způsobilými výdaji. Jedná se zde především o skupinu benefitů poskytovaných zaměstnavatelem zaměstnancům (např. jubilejní dary, příspěvky na penzijní připojištění, poukázky na sportovní aktivity, vstupenky do divadel apod.).

3.2.3.3 Neplacená dobrovolná práce⁵⁶

Dobrovolnictví je obecně svobodně zvolená činnost, konaná ve prospěch projektu bez nároku na odměnu. Dobrovolník dává část svého času, energie a schopností ve prospěch projektu, který je časově i obsahově vymezen. Za tuto činnost nedostává finanční odměnu. Jedna z forem dobrovolnictví je neplacená dobrovolná práce.

Vymezení základních pojmů

Smyslem neplacené dobrovolné práce jako typu způsobilého výdaje je umožnění příjemcům pomoci, aby mohli část vlastního podílu spolufinancování projektu „uhradit“ formou poskytnutí neplacené práce, kterou příjemce vykoná ve prospěch projektu.

Neplacenou práci dobrovolníků lze použít jako doplňkové spolufinancování projektu formou věcného příspěvku pouze v případě, že je možno tuto práci prokazatelným způsobem ocenit. V opačném případě není možno neplacenou dobrovolnou činnost považovat za způsobilý výdaj.

Základní podmínky způsobilosti neplacené dobrovolné práce jsou vymezeny v pravidle „*Odpisy, režijní náklady a věcné příspěvky*“.

Dobrovolníci pomáhají projektu ve svém volném čase a nejsou zaměstnanci příjemce pomoci. Pokud jakýkoli placený zaměstnanec dobrovolně vykoná práci navíc, příslušné výdaje nejsou způsobilé. Za dobrovolnou neplacenou práci se nepovažuje činnost týkající se naplňování vlastních zájmů. Dále tato činnost nesmí být vykonávána v rámci podnikatelské nebo jiné výdělečné činnosti anebo v pracovně právním vztahu, služebním poměru nebo členském poměru. Pro neplacenou dobrovolnou práci platí následující pravidla:

- neplacená dobrovolná činnost se musí vztahovat k cílům projektu,

⁵⁶ Neplacená dobrovolná práce je upravena v Implementačním nařízení č. 1828/2006, v čl. 51 Věcné příspěvky. V české legislativě neplacená dobrovolná práce ve smyslu uvedeného nařízení není upravena - neplacená dobrovolná práce zde není chápána výlučně ve smyslu zákona č. 198/2002 Sb. o dobrovolnické službě.

- čas příjemců pomoci (př. vyškolení účastníci) strávený na projektu nelze považovat za práci dobrovolníků,
- výdaje na práci všech dobrovolníků je nutno kalkulovat podle jedné stanovené metody,
- pro dokladování je nutno předložit konečnou evidenci nárokovaného času dobrovolníků (vedení projektu musí vést úplnou, přesnou a aktuální evidenci, která zahrnuje nejen docházku dobrovolníků, ale i popis jejich činností),
- úkoly, plněné dobrovolníky, musí odpovídat pracovnímu zařazení a průměrným odměnám.

Speciálním druhem neplacené dobrovolné práce je poskytnutí stavebních prací a dodávek, kde výsledek této práce je hmotný majetek, který lze ocenit. Poskytnutí stavebních prací a dodávek je způsobilým výdajem za předpokladu:

- stavební práce a dodávky byly vynaloženy v souladu s účelem projektu,
- stavební práce a dodávky jsou řádně doloženy účetními doklady,
- hodnota stavebních prací a dodávek je stanovena zejména na základě stavební projektové dokumentace a ceníků stavebních prací (např. Katalog popisů a směrných cen stavebních prací, vydaný ÚRS Praha; Sborníky cen stavebních prací, vydané RTS a.s. Brno apod.),
- stavební práce byly provedeny po dobu realizace projektu.

Oceňování

Ocenění neplacené práce dobrovolníků musí odpovídat takovému ocenění, které nesmí přesáhnout obvyklou výši v místě a čase realizace projektu. Pro ocenění práce dobrovolníků lze využít informační systém o průměrném výdělků (ISPV)⁵⁷.

Vlastní ocenění práce se provede zařazením činnosti dobrovolníka podle průměrného výdělků dle kategorizace zaměstnanců za poslední publikované časové období. V případě, že lze práci dobrovolníka zařadit do více kategorií, použije se nižší odměna. Pokud dobrovolník vykonává stejnou nebo podobnou práci jako placený zaměstnanec, sazba uznatelná pro tuto práci bude buď sazba dle ISPV nebo mzda placeného zaměstnance, a to nižší suma z obou uvedených.

⁵⁷ Informační systém je dostupný na www.mpsv.cz, sekce Příjmy a životní úroveň / Výsledky informačního systému o průměrném výdělků.

3.2.3.4 Cestovní náhrady

3.2.3.4.1 Vymezení základních pojmů

Základní právní úprava

- zaměstnanci zaměstnavatele, který není státem, územním samosprávným celkem, státním fondem, příspěvkovou organizací, jejíž náklady na platy a odměny za pracovní pohotovost jsou plně zabezpečovány z příspěvku na provoz poskytovaného z rozpočtu zřizovatele nebo z úhrad podle zvláštních právních předpisů nebo školskou právníckou osobou zřízenou podle školského zákona
 - v zákoníku práce (zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů) v §156 - §172
- zaměstnanci zaměstnavatele, který je státem, územním samosprávným celkem, státním fondem, příspěvkovou organizací, jejíž náklady na platy a odměny za pracovní pohotovost jsou plně zabezpečovány z příspěvku na provoz poskytovaného z rozpočtu zřizovatele nebo z úhrad podle zvláštních právních předpisů nebo školskou právníckou osobou zřízenou podle školského zákona
 - v zákoníku práce (zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů) v §173 - §181

Obsahové vymezení

Cestovní náhrady musí souviset s efektivním provedením projektu, být pro něj nezbytné a souviset s osobami příjemce pomoci, které jsou zapojeny do realizace projektu. Mezi výdaje související s provedením pracovních cest patří zejména náhrady:

- jízdních výdajů,
 - jízdné všemi druhy veřejných dopravních prostředků, včetně výdajů na letenky, výdajů na autotaxi a jízdného při cestách do zahraničí, nákup předplacených jízdenek,
 - náhrada za použití vlastních osobních motorových vozidel pracovníků při pracovních cestách a služebních motorových vozidel,
- výdajů za ubytování,
- stravovacích výdajů (stravné a zahraniční stravné),
- nutných vedlejších výdajů (např. nezbytné pojištění při zahraničních cestách, parkovné, poplatky spojené s pracovní cestou, platby za telefon, fax apod.).

3.2.3.4.2 Stanovení výše náhrad

Cestovní náhrady (sazby stravného i dalších cestovních náhrad) se **mohou** ročně měnit vždy k 1. lednu daného roku.⁵⁸ Sazby uvedené v této příručce (v příkladech) jsou platné k 1.1.2007. Cestovní náhrady jsou způsobilými výdaji ve výši a za podmínek dané legislativou.

Základní právní úprava

Zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů	zaměstnanci zaměstnavatele, který <u>není</u> státem, územním samosprávným celkem, státním fondem, příspěvkovou organizací, jejíž náklady na platy a odměny za pracovní pohotovost jsou plně zabezpečovány z příspěvku na provoz poskytovaného z rozpočtu zřizovatele nebo z úhrad podle zvláštních právních předpisů nebo školskou právnickou osobou zřízenou podle školského zákona	zaměstnanci zaměstnavatele, který <u>je</u> státem, územním samosprávným celkem, státním fondem, příspěvkovou organizací, jejíž náklady na platy a odměny za pracovní pohotovost jsou plně zabezpečovány z příspěvku na provoz poskytovaného z rozpočtu zřizovatele nebo z úhrad podle zvláštních právních předpisů nebo školskou právnickou osobou zřízenou podle školského zákona
náhrada jízdních výdajů	§157 – 60	§175
náhrada za ubytování	§162	§162
stravné	§163	§176
zahraniční stravné	§170	§179 – 180
náhrada nutných vedlejších výdajů	§164	§164

3.2.3.4.3 Výdajové skupiny

Náhrada jízdních výdajů

Náhradu jízdních výdajů za použití určeného hromadného dopravního prostředku dálkové přepravy a taxislužby poskytne zaměstnavatel zaměstnanci v prokázané výši. Použije-li zaměstnanec se souhlasem zaměstnavatele místo určeného hromadného dopravního prostředku dálkové přepravy jiný dopravní prostředek, včetně silničního motorového vozidla, s výjimkou vozidla poskytnutého zaměstnavatelem, přísluší mu náhrada jízdních výdajů ve výši odpovídající ceně jízdného za určený hromadný dopravní prostředek.

Použije-li zaměstnanec na žádost zaměstnavatele silniční motorové vozidlo, s výjimkou vozidla poskytnutého zaměstnavatelem, přísluší mu za každý 1 km jízdy *základní náhrada a náhrada výdajů za spotřebovanou pohonnou hmotu*. Náhradu za spotřebovanou pohonnou hmotu určí zaměstnavatel násobkem ceny pohonné hmoty a množství spotřebované pohonné hmoty. Cenu pohonné hmoty prokazuje zaměstnanec dokladem o nákupu, ze kterého je patrná souvislost s pracovní cestou. Spotřebu pohonné hmoty silničního motorového vozidla vypočítá zaměstnavatel z údajů o spotřebě uvedených v technickém průkazu použitého vozidla, který je zaměstnanec povinen zaměstnavateli předložit. Jestliže zaměstnanec hodnověrným způsobem cenu pohonné hmoty zaměstnavateli neprokáže, použije zaměstnavatel pro určení výše náhrady

⁵⁸ Viz zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, §189

**METODICKÁ PŘÍRUČKA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ
PRO PROGRAMY SPOLUFINANCOVANÉ ZE SF A FS
NA PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007-2013**

průměrnou cenu příslušné pohonné hmoty stanovenou prováděcím právním předpisem vydaným podle §189.

V případě použití služebního vozidla je způsobilým výdajem cena pohonných hmot spotřebovaných na cestu zjištěných podle ujeté vzdálenosti (z vyúčtování pracovní cesty, event. evidence v knize jízd). Cena pohonných hmot spotřebovaných na cestu se vypočítá obdobně jako při použití osobního vozidla.

Náhrada za ubytování Zaměstnavatel poskytne zaměstnanci náhradu výdajů za ubytování, které vynaložil v souladu s podmínkami pracovní cesty, a to ve výši, kterou zaměstnavateli prokáže.

Stravné Pro účely způsobilosti výdajů je za každý kalendářní den pracovní cesty stravné způsobilé ve výši dle §163 resp. §176 zákona č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zahraniční stravné Při zahraniční pracovní cestě přísluší zaměstnanci stravné v cizí měně. Výši stravného v cizí měně určí zaměstnavatel ze základní sazby stravného stanovené pro stát, ve kterém zaměstnanec stráví v kalendářním dni nejvíce času. Při zahraničních cestách může také zaměstnavatel zaměstnanci poskytnout kapesné.⁵⁹

Nutné vedlejší výdaje Zaměstnavatel poskytne zaměstnanci náhradu nutných vedlejších výdajů, které mu vzniknou v přímé souvislosti s pracovní cestou, a to ve výši, kterou zaměstnavateli prokáže. Výdaje bezprostředně související s použitím služebního vozidla (mazadla, náplně, jednoduché seřízení, apod.) pro úspěšné absolvování cesty jsou také vedlejším způsobilým výdajem.

Příklad (při výpočtu se aplikují sazby platné pro rok 2007):

Vstupní data:

V souvislosti s realizací projektu byl zaměstnanec soukromé firmy vyslán na jednodenní pracovní cestu z Prahy do Ostravy. Dle rozhodnutí zaměstnavatele k cestě použil soukromý osobní automobil. Pracovní cesta začala odjezdem zaměstnance z Prahy v 7.00 hodin, a skončila jeho návratem do Prahy ve 20.00 hodin. Stravování na služební cestě nebylo ze strany zaměstnavatele zajištěno.

Při uskutečnění pracovní cesty zaměstnanec najel 800 km, platil parkovné v Ostravě v ceně 200 Kč a k vyúčtování pracovní cesty předložil doklad o koupi pohonných hmot. Průměrná spotřeba paliva u soukromého vozidla zaměstnance, se kterým uskutečnil pracovní cestu, je dle technického průkazu 8,00 litru benzínu natural 95 na 100 km.

Řešení:

Zaměstnanec má z titulu uskutečněné pracovní cesty nárok na:

- stravné za 13 hodin (7.00 – 20.00) ve výši 88 Kč,

⁵⁹ Toto platí pouze pro zaměstnance zaměstnavatele, který je státem, územním samosprávným celkem, státním fondem, příspěvkovou organizací, jejíž náklady na platy a odměny za pracovní pohotovost jsou plně zabezpečovány z příspěvku na provoz poskytovaného z rozpočtu zřizovatele nebo z úhrad podle zvláštních právních předpisů nebo školskou právníkou osobou zřízenou podle školského zákona.

- úhradu parkovného ve výši 200 Kč,
- úhradu ve výši sazby základní náhrady za 1km x počet ujetých km soukromým vozidlem, tedy 800 x 3,80, tj. 3 040 Kč,
- úhradu výdajů za spotřebované pohonné hmoty vypočtené dle vzorce: počet km x průměrná spotřeba x cena paliva, tedy 800 x 8 / 100 x 30, tj. 1 920 Kč.

Celkový nárok zaměstnance činí 88 + 200 + 3 040 + 1 920, celkem 5 248 Kč. Tato částka je také způsobilým výdajem pro účely čerpání pomoci z Fondů EU.

Pozn. Sazba 30 Kč za cenu paliva natural 95 vychází z předloženého dokladu o koupi pohonných hmot.

Náhrady "pro podnikatele"⁶⁰ na dopravu vlastním silničním motorovým vozidlem (nezahrnutým do obchodního majetku) jsou stanoveny zákonem o dani z příjmů v § 24 odst. 2 písm. k). Poplatníku přísluší náhrady ve výši sazby základní náhrady a náhrady výdajů za spotřebované pohonné hmoty. Zákon o dani z příjmů se dále odkazuje na zákon o č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Pro stanovení výdajů za spotřebované pohonné hmoty lze použít průměrné ceny pohonných hmot v Kč/l včetně DPH uplatňované ve zdaňovacím období jejich rozhodujícími prodejci v České republice, které zveřejní Ministerstvo financí ve Finančním zpravodaji po uplynutí zdaňovacího období.

Použije-li poplatník ceny vyšší, je povinen doložit doklady o jejich nákupu, jak to vyplývá z § 24 odst. 2 písm. k) zákona o dani z příjmů. V případě, že poplatník nakupoval jiný druh benzínu, uplatní cenu toho druhu benzínu, který má shodné oktanové číslo. Pokud benzin se shodným oktanovým číslem tabulka neobsahuje, uplatní cenu benzínu s nejbližším oktanovým číslem.

Náhrady za cesty zahraničních expertů

V případě náhrad za cestu zahraničních expertů se bude jednat zpravidla o výdaje charakteru výdajů za služby (ať již budou zohledněny v konečné ceně za služby nebo budou účtovány zvlášť). V tomto případě lze připustit, aby výše takových výdajů byla u jednotlivých programových dokumentů limitována s ohledem na konkrétní potřebu podpory. V případě, že podmínky daného programu umožňují, aby cestovní náhrady zahraničních expertů byly samostatným způsobilým výdajem, je možné pro kalkulaci náhrad použít denní sazbu stanovenou Evropskou komisí, tzv. „per diem rates“. Jedná se o cestovní náhrady zahraničních expertů při pobytu v zahraničí, které pokrývají výdaje na ubytování, stravné, místní cestovné a kapesné. Per diem rates jsou stanoveny pro všechny státy světa a pravidelné aktualizace jsou veřejně přístupné na internetové adrese: http://ec.europa.eu/comm/europeaid/perdiem/index_en.htm. Mimo náhrad se hradí mezinárodní cestovné.

3.2.4 Služby

Tato kategorie není speciálně vymezena legislativou EU/ČR z pohledu jejího obsahu či oceňování. Služby mohou zahrnovat nejrůznější položky dle typu projektu, ke kterému se váží. Vybrané služby musí přispívat k dosahování předem stanoveného účelu projektu a být pro něj nezbytné. V následujícím textu uvádíme seznam **nejčastěji** se vyskytujících služeb, které jsou způsobilými výdaji, za předpokladu splnění podmínek uvedených v tomto odstavci:

⁶⁰ Jedná se o podnikatele, spolupracující osoby nebo společníky veřejných obchodních společností či komplementáře komanditních společností.

- výdaje na poštovní a telekomunikační služby (telefonní hovory místní, meziměstské i mezistátní, zřízení nové telefonní stanice, atd.),
- výdaje na nájemné za najaté movité i nemovité věci (budovy, místnosti, vozidla, stroje, přístroje, zařízení apod.), půjčovné za osobní automobily používané pro služební cesty, částky vyplácené za užívání bytových a nebytových prostor k nebytovým účelům (výdaje na nájem, poplatky, vytápění, osvětlení a služby související s prostorami),
- výdaje na úklidové a čisticí služby,
- výdaje na překlady,
- výdaje na právní, technické, finanční a ekonomické poradenství pokud bylo prokázáno, že musely být vynaloženy v souvislosti s realizací projektu, vč. výdajů na mezinárodní experty,
- výdaje spojené s výběrovým řízením dle pravidel OP, resp. dle zákona č. 137/2006 o veřejných zakázkách jsou způsobilým výdajem pokud je toto výběrové řízení organizováno za účelem výběrů dodavatelů (př. technologie) pro realizaci projektu a dále dle „Závazných postupů pro projekty nespádající do režimu zákona č. 137/2006 Sb.,
 - psaní, rozmnožování a tisky materiálů,
 - výdaje na vedení účetnictví vztahující se k projektu,
 - výdaje na publicitu projektu,
 - výdaje na odborné (znalecké) posudky (např. ocenění majetku),
 - zpracování technické a projektové dokumentace,
 - výdaje na účetní audit, pokud je řídicím orgánem ve smlouvě o financování nebo v rozhodnutí stanovena povinnost účetního auditu),
- výdaje na opravu a údržbu pouze pokud souvisejí s položkami, které jsou uvedeny jako způsobilé výdajové položky ve schválené žádosti o podporu z Fondů EU a v rámci životnosti projektu.

3.2.5 Režijní náklady

**Základní právní
úprava**

Legislativa EU:

Obecné nařízení Rady (ES) 1083/2006, čl. 56, odst. 2

Nařízení EP a Rady (ES) č. 396/2009

Nařízení EP a Rady (ES) č. 397/2009

- Implementační nařízení č. 1828/2006, čl. 52 (článek je platný pouze pro EÚS)

Legislativa ČR:

- Není speciální právní úprava pro oblast režijních nákladů.

Základní vymezení

Režijní náklady (neboli „nepřímé náklady“) jsou způsobilými v případě, že vycházejí ze skutečně vzniklých výdajů, souvisejících s projektem. Režijní náklady jsou definovány jako způsobilé výdaje, které nemohou být vyčerpávajícím způsobem přímo zahrnuty do jednotlivé aktivity nebo procesu projektu. Režijními náklady se rozumí zejména výdaje na nájem kanceláře, nákup vody, paliv a energie, telefon, fax, internet, úklid a údržbu, aj.

Režijní náklady jsou způsobilé za podmínky, že jejich základem jsou skutečné výdaje přímo související s realizací projektu a jsou určeny v poměru k dané činnosti za pomoci nestranné a oprávněné metody, musí být prokazatelně doloženy; metodika výpočtu musí být zachována po celou dobu projektu včetně závěrečného vyúčtování a případného auditu.

Změny Nařízení vztahujících se k využití ERDF a ESF v roce 2009 umožnily vykazovat nepřímé náklady paušálně pomocí jednotné sazby k podílu na přímých nákladech projektu. Obecně platí, že nepřímé náklady mohou být vykázány paušálně až do výše 20 % přímých nákladů operace (či 25 % v případě programů EÚS – viz čl. 52 Implementačního nařízení č. 1828/2006).⁶¹

**Rozpočtování
provozních výdajů**

Z vymezení režijních nákladů plyne, že tyto výdaje nemohou být přímo přiřaditelné jednotlivým aktivitám nebo procesům projektu. Proto je nutno při přiřazení režijních nákladů k projektu zvolit odpovídající metodu, kterou se provede výpočet režijních nákladů projektu. Vhodnou metodou výpočtu režijních nákladů **může být** např. rozpočet spotřebované elektrické energie na jednotlivé spotřebiče, rozpočet spotřebovaného tepla podle vytápěné plochy kanceláří, dílen apod. Prokázání těchto výdajů bude nutno řešit zejména použitím analytických účtů.

**Druhy režijních
nákladů**

- Pokud je v souvislosti s realizací projektu využívána pouze část prostor, měla by být částka účtována v projektové žádosti o podporu z Fondů EU v odpovídajícím poměru. V takovém případě by měl výpočet uvádět skutečné roční nájemné pro žadatele, dobu využívání pro projekt, poměrnou část využívanou pro provedení projektu a výsledné způsobilé výdaje na nájemné. Výdaje na nájem

⁶¹ Podrobněji podmínkám a metodě využití tzv. „zjednodušených metod vykazování výdajů“ viz kap.

v případě, kdy žadatel dané prostory vlastní nebo je užívá zdarma, nebudou považovány za způsobilé.

Příklad:

Vstupní data:

Školící centrum si v rámci běžné činnosti pronajímá prostory o celkové výměře 250 m². Cena v Kč/m² = 100 Kč/měsíc. Pro účely projektu bude využívat 2 místnosti o celkové výměře 50 m².

Řešení:

Žadatel si bude nárokovat režijní náklady za pronájem kanceláře ve výši 5 000 Kč/měsíc po dobu realizace projektu.

- Poplatky za nákup vody, paliv a energie, internet, úklid a údržbu by měly být stanoveny obdobně; způsobilé mohou být i zálohové platby, vždy však jen v poměrné výši odpovídající předpokládané době využití v rámci projektu.
- Telefonní poplatky se musí přímo týkat účelného provádění projektu a být pro něj nezbytné.
- Součástí spotřebního materiálu mohou být takové položky, jako jsou např. poštovné, kancelářské potřeby a jiné výdaje, u kterých může žadatel prokázat, že jsou pro účelné uskutečnění projektu nezbytné.
- Při vyúčtování výdajů na energie bude způsobilým výdajem pouze energie spotřebovaná v souvislosti s realizací projektu. Její výše bude zjištěna přímým odečtem na hlavním elektroměru, pokud jím měřená energie je používána výhradně v souvislosti s plněním cíle projektu, nebo odečítacím elektroměrem, pokud jím měřená energie je používána výhradně v souvislosti s realizací projektu.

Není-li elektrická energie měřená elektroměrem využívána výhradně k realizaci projektu, ale pouze z části, stanoví se výše způsobilých výdajů jako podíl na celkových výdajích na elektrickou energii zjištěný dostatečně průkazným rozpočtovým způsobem. V úvahu připadá např. posouzení poměru na celkové spotřebě spotřebičů, poměr osvětlované či vytápěné plochy apod.

V případech, kdy odběr energií není možné stanovit přímým odečtem na měřícím zařízení (elektroměr, vodoměr, plynoměr apod.) je nutno stanovit výši způsobilých výdajů jako podíl na celkových výdajích průkazným rozpočtovým způsobem.

Je přitom nutno mít stále na paměti, že při stanovování režijních nákladů musí být základem skutečné výdaje související s prováděním činnosti

spolufinancované z Fondů EU. Na níže uvedeném příkladu jsou demonstrovány metody výpočtu režijních nákladů.

Příklad:

Vstupní data:

Příjemce pomoci je plátce DPH (všechny ceny jsou bez DPH) a provozuje činnost ve vlastním objektu, ve třech kancelářích se šesti pracovníky. Pro realizaci projektu zprovoznil doposud nepoužívanou čtvrtou kancelář a najal dva pracovníky na období 10 měsíců. Všechny kanceláře mají stejnou výměru 30 m², společné prostory mají 40 m², celková plocha 160 m². Kanceláře a společné prostory nemají samostatná měřidla pro odběry elektřiny a dalších služeb, měřidla jsou pouze na objektu. Roční vyúčtování dodávek tepla a teplé vody činí 45 000 Kč, elektřiny 30 000 Kč, studené vody 15 000 Kč. Příjemce rozpočtuje uvedené výdaje následovně:

- spotřeba tepla a teplé vody na m²,
- spotřeba elektrické energie a studené vody na osobu.

Řešení:

Způsobilé výdaje činí:

- a) Spotřeba tepla a teplé vody:
 $45\ 000\ \text{Kč} / 160\ \text{m}^2\ \text{celková plocha objektu} * 30\ \text{m}^2\ \text{nové kanceláře} / 12\ \text{měsíců} * 10\ \text{měsíců}$, po kterou se realizoval projekt = 7 030 Kč
- b) Spotřeba elektřiny
 $30\ 000\ \text{Kč} / 8\ \text{celkový počet pracovníků} * 2\ (\text{počet pracovníků pracujících na projektu}) / 12\ \text{měsíců} * 10\ \text{měsíců} = 6\ 250\ \text{Kč}$
- c) Spotřeba studené vody obdobně jako u elektřiny:
 $15\ 000\ \text{Kč} / 8 * 2 / 12 * 10 = 3\ 125\ \text{Kč}$
- d) Způsobilé výdaje celkem $7\ 030 + 6\ 250 + 3\ 125 = 16\ 405\ \text{Kč}$.
- Zvolené rozpočtování režijních nákladů je příklad. Bylo by možné zvolit i jiné způsoby např. rozpočtovat všechny výdaje na m² nebo na osobu.

3.2.6 Daně

3.2.6.1 Vymezení základních pojmů

**Základní právní
úprava**

Legislativa EU:

- Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, čl. 7
- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 11
- Nařízení č. 1084/2006 o FS, čl. 3

Legislativa ČR:

- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu
- Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí

- Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí
- Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční
- Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků

Základní vymezení Daně jsou obecně nezpůsobilým výdajem. Jsou příjmem státního nebo místních rozpočtů a lze jen těžko prokázat, že povinnost jejich úhrady vznikla v relaci na spolufinancování projektu z Fondů EU, což je základní podmínkou způsobilosti výdajů. Za nezpůsobilé výdaje z titulu daně jsou považovány přímé daně (daň z příjmů), daň z nemovitostí, daň z převodu nemovitostí, daň dědická a darovací, silniční daň a clo jako výdaj kvazi daňové povahy. Jedinou výjimkou v oblasti daní je ve vztahu ke způsobilosti výdajů daň z přidané hodnoty, která může být za určitých podmínek způsobilá a o níž je pojednáno níže.

Nezpůsobilé daně Daň z příjmů⁶² není způsobilým výdajem, protože její úhrada přímo nesouvisí s dosahováním cílů podporovaných Fondy EU, ale představuje povinnou platbu vůči příslušnému státnímu rozpočtu. Povinnost její úhrady tedy nevznikla v relaci na spolufinancování projektu z Fondů EU.

Silniční daň je placena poplatníky z titulu používání vozidla k podnikání nebo k jiné samostatné výdělečné činnosti nebo v přímé souvislosti s podnikáním anebo k činnostem, z nichž plynoucí příjmy jsou předmětem daně z příjmů u subjektů nezaložených za účelem podnikání podle zvláštního právního předpisu. Není tedy placena v přímé souvislosti s dosahováním cílů podporovaných Fondy EU a nelze ji tedy považovat za způsobilý výdaj.

Daň z nemovitostí je placena z titulu vlastnictví či využívání nemovitosti. Neziskově orientované subjekty jsou od této daně zpravidla osvobozeny. Daň z nemovitostí je placena z titulu vlastnictví, nemá přímou souvislost s dosahováním cílů podporovaných Fondy EU, a proto je nezpůsobilým výdajem.

Daně dědická a darovací jsou placeny obecně nabyvatelem majetku nebo majetkového prospěchu. Neziskově orientované subjekty jsou od těchto daní zpravidla osvobozeny. Povinnost platit tyto daně tedy subjektu vyplývají z titulu nabytí majetku a nikoli z titulu spolufinancování činností podporovaných z Fondů EU.

Daň z převodu nemovitostí je placena převážně prodávajícím subjektem. Kupující tuto daň platí zpravidla pouze při nabytí nemovitého majetku formou veřejné dražby, případně jako platbu ručitele, pokud prodávající daň řádně nezaplátí. Nabytím majetku formou veřejné dražby vzniká povinnost platit daň z titulu nabytí majetku a nikoli z titulu spolufinancování činností podporovaných z Fondů EU. Placení z titulu ručení je fakticky úplatou za jiného, která může být dále vymáhána zpět, a proto je takový výdaj nezpůsobilým výdajem.

⁶² Výjimkou jsou přímé daně související s osobními náklady viz kapitola 3.2.3 Osobní náklady a cestovní náhrady.

3.2.6.2 DPH

Základní právní úprava

Daň z přidané hodnoty je jedinou daní, jejíž základní podmínky způsobilosti jsou upraveny v relevantních nařízeních EU. Zde je jako nezpůsobilý výdaj vymezena daň z přidané hodnoty s nárokem na odpočet. Vzhledem ke skutečnosti, že daňová legislativa je primárně ponechána k úpravě na národní úrovni, je nezbytné při dalším definování pravidla vycházet zejména z ustanovení zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění na úrovni České republiky, která dále specifikují, která plnění jsou způsobilá pro odpočet daně z přidané hodnoty na vstupu. V případě, že dojde po vydání právního aktu o poskytnutí dotace k navýšení sazby DPH (a má-li příjemce možnost uplatnit DPH jako způsobilý výdaj) je v kompetenci ŘO tuto skutečnost zohlednit.

Možnost nároku na odpočet daně není žádným způsobem vázána na příjem finančních prostředků, a odvíjí se výhradně od toho, jakým způsobem jsou použity vstupy, které příjemce pro daný projekt nakoupí.

Daň z přidané hodnoty může být způsobilým výdajem pouze za předpokladu, že způsobilým výdajem je rovněž plnění, ke kterému se daň vztahuje. Pokud je dané plnění způsobilým výdajem pouze z části, je způsobilým výdajem rovněž pouze alikvotní část DPH vztahující se k tomuto plnění.

Vymezení způsobilosti

Při aplikaci relevantní legislativy na národní úrovni se problematika způsobilosti DPH rozpadá na níže uvedené případy:

- Osoby osvobozené od uplatňování daně (neplátcí DPH) dle § 6 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, nejsou ze zákona oprávněny uplatnit si DPH na vstupu z nakoupených plnění a nemají nárok na její odpočet. DPH na vstupu u způsobilých výdajů uplatňovaných těmito subjekty je tedy vždy způsobilým výdajem. Stanovení způsobu, kterým bude dokládána skutečnost, že osoba není registrována k dani, je v kompetenci příslušného řídicího orgánu.

Příklad:

Vstupní data:

Příjemce není plátcem DPH. Příjemce předkládá k proplacení fakturu za plnění ve výši 200 000 Kč (bez DPH ve výši 19 %) plus 38 000 Kč DPH, přičemž způsobilým výdajem v rámci této faktury je pouze 60 % plnění, tj. 120 000 Kč.

Řešení:

Jako způsobilý výdaj bude příjemci proplacena částka 120 000 Kč ze základu daně plus odpovídající alikvotní část DPH ve výši 22 800 Kč, tj. 60 % celkové DPH. Příjemci tedy budou proplaceny způsobilé výdaje v úhrnné výši 142 800 Kč.

- Osoby registrované k dani (plátcí DPH) dle § 5 a § 94 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, jsou ze zákona oprávněny uplatnit si odpočet DPH na vstupu v plné míře u nakoupených plnění použitých pro uskutečnění své ekonomické činnosti, u níž je zachován nárok na odpočet (plnění podléhající DPH na výstupu, plnění osvobozená s nárokem na odpočet – např. vývoz zboží nebo dodání zboží do jiného členského státu osobě registrované k dani v jiném členském státě, plnění s místem plnění mimo tuzemsko s nárokem na odpočet – např. služby poskytované osobám registrovaným k dani v jiném členském státě EU, apod.). Dále jsou ze zákona oprávněny uplatnit si odpočet DPH na vstupu v poměrné části u nakoupených plnění použitých pro uskutečnění jak ekonomické činnosti, u níž je zachován nárok na odpočet, tak činnosti, u níž nárok na odpočet není (osvobozená plnění bez nároku na odpočet, plnění mimo ekonomické činnosti). Osoby registrované k dani (plátcí DPH) ze zákona nemohou uplatnit odpočet DPH na vstupu v plné míře u nakoupených plnění použitých pro uskutečnění své ekonomické činnosti, u níž není nárok na odpočet (osvobozená plnění bez nároku na odpočet).

V závislosti na způsobu využití plnění, na které se daň vztahuje, se rozlišují následující případy:

- Pokud je daný způsobilý výdaj (plnění) použit pro plnění příjemce (plátce), u něhož vzniká povinnost přiznat daň na výstupu, dále pro osvobozená plnění s nárokem na odpočet, plnění s místem mimo tuzemsko s nárokem na odpočet a plnění spojená s vývozem zboží, může si příjemce nárokovat odpočet daně na vstupu dle § 72, odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, a DPH je tudíž pro příjemce u tohoto výdaje (plnění) nezpůsobilým výdajem.
- Pokud je daný způsobilý výdaj (plnění) částečně použit pro ekonomickou činnost (podnikání), tak neekonomickou činnost příjemce, je příjemce (plátce) povinen tyto dvě činnosti oddělit a stanovit mezi nimi poměr. Stanovený poměr musí být příjemce schopen věrohodně doložit, přičemž prokázání tohoto poměru stanoveného příjemcem může být následně ověřováno příslušným správním orgánem (finančním úřadem). V souladu s § 72, odst. 5 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, má příjemce nárok na odpočet daně pouze v poměrné výši odpovídající rozsahu použití přijatého plnění pro ekonomickou činnost. Tato část DPH je tudíž nezpůsobilým výdajem.
- V případě, že si plátce u přijatých vstupů nemůže uplatnit nárok na odpočet daně, protože tyto vstupy nejsou použity k uskutečňování ekonomické činnosti, u které je nárok na odpočet daně ve smyslu §72 odst. 2 zákona o DPH, např. z toho důvodu,

že jsou použity k činnostem osvobozeným od daně bez nároku na odpočet daně, k výkonu veřejné správy veřejnoprávním subjektem či k bezúplatným plněním poskytnutým mimo ekonomickou činnost, potom příslušné vstupy nakupované při realizaci projektů hrazených z veřejných prostředků zůstávají DPH zatíženy, a tím DPH z pořízených vstupů lze nárokovat jako způsobilý výdaj.

Příklad:

Vstupní data:

Příjemce je plátcem DPH a předkládá k proplacení fakturu za plnění ve výši 100 000 Kč (bez DPH ve výši 19 %) plus 19 000 Kč DPH, přičemž celé toto plnění je způsobilým výdajem. Fakturované plnění bylo ze 70 % použito na ekonomickou činnost příjemce s nárokem na odpočet DPH na vstupu a z 30 % na neekonomickou činnost bez nároku na odpočet DPH na vstupu. Výše přiznané podpory z veřejných zdrojů je 40 %.

Řešení:

Jako způsobilý výdaj bude příjemci proplacena částka: $100\,000\text{ Kč} \times 0,4 = 40\,000\text{ Kč}$ ze základu daně plus odpovídající alikvotní část DPH ve výši $19\,000\text{ Kč} \times 0,4 \times 0,3 = 2\,280\text{ Kč}$. Příjemci tedy budou proplaceny způsobilé výdaje v úhrnné výši 42 280 Kč.

- Pokud je daný způsobilý výdaj (plnění) použit k uskutečnění plnění osvobozených od daně bez nároku na odpočet daně uvedených v § 51 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, nemá příjemce plnění dle § 75, odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, u tohoto výdaje nárok na odpočet daně na vstupu a DPH je tudíž v tomto případě způsobilým výdajem.
- Pokud je daný způsobilý výdaj (plnění) použit jak k uskutečnění plnění uvedených v § 72, odst. 2 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, u kterých má příjemce nárok na odpočet DPH (plnění, u nichž vzniká povinnost přiznat daň na výstupu, dále osvobozená plnění s nárokem na odpočet, plnění s místem mimo tuzemsko s nárokem na odpočet a plnění spojená s vývozem zboží), tak k uskutečnění plnění uvedených v § 75, odst. 1, potažmo v § 51 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, která jsou osvobozena od daně bez nároku na odpočet daně, je povinen krátit odpočet daně za použití koeficientu způsobem stanoveným v § 76 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění. Příjemce má nárok na odpočet té části DPH, která byla propočtena koeficientem, tj. tato část DPH je nezpůsobilým výdajem, zbývající část DPH není považována za DPH s nárokem na odpočet, tj. tato část DPH je způsobilým výdajem.

Příklad:

Vstupní data:

Příjemce je plátcem DPH. Příjemce předkládá k proplacení fakturu za plnění ve výši 300 000 Kč (bez DPH ve výši 19 %) plus 57 000 Kč DPH, přičemž celé toto plnění je způsobilým výdajem. Příjemce má povinnost u tohoto plnění krátiť odpočet daně na vstupu za použití koeficientu dle § 76. Za dané období je koeficient stanoven ve výši 0,8. Výše přiznané podpory z veřejných zdrojů je 40 %.

Řešení:

Jako způsobilý výdaj bude příjemci proplacena částka 120 000 Kč ze základu daně plus odpovídající alikvotní část DPH ve výši $57\,000\text{ Kč} \times 0,4 \times 0,2 = 4\,560\text{ Kč}$. Příjemci tedy budou proplaceny způsobilé výdaje v úhrnné výši 124 560 Kč.

- Pokud se příjemce pomoci stane plátcem DPH v průběhu realizace projektu v souladu s § 94 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, může uplatnit dodatečně nárok na odpočet nakoupeného obchodního majetku pořízeného za posledních 12 měsíců přede dnem účinnosti registrace k DPH. Tato DPH je tedy pro plátce nezpůsobilým výdajem. DPH zaplacená za jiná plnění (např. služby) až do okamžiku jeho registrace jako plátce DPH je způsobilým výdajem, tj. tyto faktury spadající dle § 21-25 zákona do období, kdy příjemce nebyl plátcem DPH, podléhají režimu platnému pro neplátce DPH. Od okamžiku jeho registrace jako plátce DPH se postupuje podle výše uvedených postupů platných pro plátce DPH, tj. faktury spadající dle § 21-25 zákona do období, kdy příjemce již byl plátcem DPH, podléhají režimu platnému pro plátce DPH.
- Pokud se příjemce stane v průběhu realizace projektu neplátcem DPH v souladu s § 106 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění, je rozhodným datem pro změnu posuzování způsobilosti DPH okamžik zrušení registrace osoby povinné k dani, přičemž analogicky platí ustanovení uvedená v předchozí odrážce. Z majetku, u něhož byl uplatněn odpočet DPH je nutné v případě zrušení registrace k DPH uplatněnou daň v poměrné části vrátit. Tato vrácená daň se tak stane způsobilým výdajem neplátce.
- Pokud se příjemce stane po ukončení projektu plátcem DPH, pak v souladu se zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění nemůže uplatňovat dodatečně nárok na odpočet DPH u výdajů, u kterých již DPH bylo proplaceno jako způsobilý výdaj projektu. Toto příjemce čestně prohlašuje při závěrečné žádosti o platbu.

Režim přenesení daňové povinnosti nemá přímý dopad na způsobilost DPH. I nadále je příjemce pomoci povinen pro uznatelnost výdaje jako způsobilého doložit výdaj příslušným účetním dokladem. Pro tento účel je povinen vést evidenci pro daňové účely za každé zdaňovací období, ve které je povinen uvést DIČ dodavatele, datum uskutečnění zdanitelného plnění, základ daně, rozsah a předmět plnění. Lze tedy doložit, jaká část z daňového priznání náleží ke které účetní operaci a v případě způsobilých výdajů určit i způsobilou část daně z přidané hodnoty. DPH je přitom způsobilá, vztahuje-li se k plnění, které splňuje podmínky způsobilosti.

Příjemce plnění, který bude v pozici plátce DPH a zároveň příjemce dotace z evropských fondů, odvede částku odpovídající podílu DPH ve svém daňovém priznání. V případě, že příjemce nemá nárok na odpočet DPH na vstupu, je částka připadající na DPH způsobilá pro proplacení ze zdrojů příslušného operačního programu, v rámci kterého je daný projekt realizován.

3.2.7 Finanční výdaje a poplatky

Základní právní úprava

Legislativa EU:

- Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, čl. 7
- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 11
- Nařízení č. 1084/2006 o FS, čl. 3
- Implementační nařízení č. 1828/2006, čl. 49

Legislativa ČR:

- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, Sazebník poplatků
- Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích
- Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu

Obecná způsobilost

Do této kategorie spadají výdaje finančního charakteru, které mohou zahrnovat nejrůznější položky dle typu projektu, ke kterému se váží. Obecnou podmínkou způsobilosti finančních výdajů a poplatků je jejich nevyhnutelnost a přímá vazba na projekt, resp. požadavek řídicího orgánu na jejich vynaložení v

souvislosti s projektem. Vybrané finanční výdaje a poplatky musí přispívat k dosahování předem stanoveného účelu projektu a být pro něj nezbytné.

Způsobilé finanční výdaje a poplatky

Níže jsou uvedeny základní, vybrané, často se vyskytující finanční výdaje a poplatky, které jsou způsobilými výdaji, za předpokladu splnění podmínek uvedených v předchozím odstavci:

- výpis z obchodního rejstříku,
- zápis/výpis do/z katastru nemovitostí,
- vydání stavebního povolení,
- notářské poplatky,
- odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu,
- výpis z rejstříku trestů,
- pojištění majetku,
- bankovní poplatky (viz níže),
- bankovní záruky (viz níže).

Konkrétní správní a místní poplatky a typy finančních výdajů, které budou v rámci jednotlivých OP považovány za způsobilé výdaje, mohou řídicí orgány dále podrobněji specifikovat dle charakteru operačního programu.

Bankovní poplatky

Za způsobilé výdaje jsou považovány dva typy bankovních poplatků:

- poplatky za mezinárodní finanční transakce a
- poplatky za zřízení a vedení účtu a za finanční transakce na tomto účtu, pokud realizace projektu (resp. řídicí orgán) vyžaduje otevření zvláštního účtu nebo účtů.

Způsobilost poplatků za mezinárodní finanční transakce se vztahuje jak na transakce uskutečněné z běžných, tak i ze zvláštních účtů. Pokud je pro realizaci projektu vyžadováno zřízení a vedení zvláštního účtu nebo účtů, jsou poplatky za domácí finanční transakce na těchto účtech způsobilým výdajem. Pokud zřízení a vedení zvláštního účtu nebo účtů vyžadováno není, je úprava způsobilosti poplatků za domácí finanční transakce v kompetenci řídicích orgánů.

Bankovní záruky

Výdaje na bankovní záruky se týkají pouze zřízení bankovní záruky (popř. poplatků za její vedení), nikoliv její hodnoty, a jsou způsobilým výdajem v rozsahu stanoveném národní či evropskou legislativou. Způsobilé jsou rovněž záruky poskytnuté jinými finančními institucemi v rozsahu stanoveném právními předpisy ČR nebo právními předpisy EU.

**Nezpůsobilé
finanční výdaje a
poplatky**

Nezpůsobilými výdaji jsou úroky z úvěrů (pokud se nejedná o schválenou formu podpory z Fondů EU, např. dotace na úhradu úroků, jež jsou uvedeny jako způsobilé jak v nařízeních týkajících se ERDF (čl. 3(2)(c) Nařízení (ES) č. 1080/2006), tak v nařízeních týkajících se ESF (čl. 11(1) Nařízení (ES) č. 1082/2006) a finanční výdaje sankčního charakteru, tj. pokuty, penále, výdaje na právní spory apod.

Příklad:

Vstupní údaje:

Příjemce pomoci má v bance otevřen běžný účet, který si zřídil při zahájení podnikatelské činnosti. Řídící orgán příslušného OP nevyžaduje otevření zvláštního účtu pro realizaci projektu. Měsíční poplatek za vedení účtu činí 190 Kč, který zahrnuje 30 elektronických transakcí v rámci tuzemského platebního styku. Výpisy z účtu jsou příjemci zaslány poštou za měsíční poplatek 50 Kč. V rámci sledovaného měsíce bylo na účtu uskutečněno 38 elektronických transakcí, z toho jedna mezinárodní, a jedna mezinárodní transakce uskutečněna na přepážce, a zároveň došlo k přečerpání běžného účtu příjemce a následnému zatížení účtu úrokem ve výši 157 Kč.

S realizací projektu přímo souviselo 12 elektronických transakcí v rámci tuzemského platebního styku a jeden mezinárodní příkaz zadaný na přepážce.

Řešení:

Způsobilost finančních poplatků bude určena následujícím způsobem:

- Poplatek za vedení účtu: **nezpůsobilý výdaj**,
- Poplatek za zaslání výpisu poštou: **nezpůsobilý výdaj**,
- Poplatek za mezinárodní elektronickou transakci: **nezpůsobilý výdaj**,
- Poplatek za mezinárodní transakci na přepážce: **způsobilý výdaj**
- Poplatek za 12 elektronických transakcí v rámci tuzemského platebního styku souvisejících s projektem: **nezpůsobilý výdaj¹⁾**
- Úrok z přečerpání běžného účtu příjemce: **nezpůsobilý výdaj**

Závěr:

Jediným způsobilým výdajem je v tomto případě poplatek za mezinárodní transakci zadanou na přepážce, která přímo souvisela s realizací projektu. Poplatky za vedení účtu a zaslání výpisu poštou jsou nezpůsobilými výdaji, jelikož účet byl otevřen v souvislosti s běžnou podnikatelskou aktivitou příjemce, nikoliv v souvislosti s realizací projektu. Poplatek za mezinárodní transakci zadanou elektronicky není způsobilým výdajem, protože transakce nesouvisela s realizací projektu. Úrok z přečerpání běžného účtu rovněž není způsobilým výdajem.

¹⁾ Poplatky za elektronické transakce v rámci tuzemského platebního styku jsou klasifikovány jako nezpůsobilý výdaj z důvodu **obtížnosti jejich dokladování**. V rámci sledovaného měsíce bylo na účtu uskutečněno 38 elektronických tuzemských transakcí, čili příjemci byl účtován poplatek za 8 transakcí nad rámec měsíčního poplatku. Tento poplatek ovšem nemůže být automaticky považován za způsobilý výdaj, jelikož nelze explicitně stanovit, které z 12 transakcí přímo souvisejících s realizací projektu bylo uskutečněno v rámci 30 transakcí, které jsou zahrnuty v měsíčním poplatku, a které byly uskutečněny nad rámec tohoto limitu.

4 Dokladování a účetní zpracování dokladů

Předmětem této kapitoly je popis základních druhů účetních dokladů z hlediska dokladování. Zvláštní pozornost je věnována problematice dokladování jednotlivých druhů výdajů: osobních výdajů, dokladování odpisů, věcných příspěvků a režijních nákladů, atd.

4.1 Obecná pravidla dokladování a zpracování dokladů

4.1.1 Povinnost doložení způsobilého výdaje

Příjemce pomoci je povinen řádně doložit způsobilé výdaje nárokové pro daný projekt příslušným účetním dokladem popřípadě další podpůrnou dokumentací vyžadovanou v rámci jednotlivých operačních programů. Níže uvedené způsoby dokladování mají v souladu s charakterem Metodické příručky doporučující charakter. RO mohou dále specifikovat způsoby dokladování jednotlivých druhů výdajů. Výdaje, byť z věcného hlediska způsobilé, které nejsou řádně doložené, jsou vždy považovány za výdaje nezpůsobilé. Výjimku tvoří výdaje, které spadají pod režim daný možnostmi zjednodušeného vykazování výdajů, kde není zapotřebí výdaje dokládat účetními doklady. U způsobilých výdajů vykazovaných zjednodušenou formou se budou dokládat podklady, které budou nezbytné pro ověření, že činnosti nebo výstupy, které jsou uvedeny v právním aktu o poskytnutí dotace, byly řádně uskutečněny.

Prostřednictvím účetních dokladů dokládá příjemce vždy tři základní skutečnosti:

- časovou způsobilost z hlediska vzniku výdaje (podrobněji viz kapitola 4.1.3 Vznik a úhrada způsobilého výdaje – obecné podmínky),
- časovou způsobilost z hlediska uhrazení výdaje (podrobněji viz kapitola 4.1.3 Vznik a úhrada způsobilého výdaje – obecné podmínky),

- přímou vazbu vynaloženého způsobilého výdaje na projekt a jeho nezbytnost pro realizaci projektu.

Předložené účetní doklady, které nespĺňují všechny výše uvedené podmínky současně, nemohou doložit způsobilý výdaj. Tento jednoduchý test umožňuje příjemci prvotní zhodnocení kvality účetního dokladu a jeho vhodnosti pro prokázání způsobilých výdajů.

V souladu s článkem 78 odst. 1 Obecného nařízení č. 1083/2006 je vynaložený výdaj dokládán přijatými účetními doklady (např. přijatými fakturami).⁶³ Dále nařízení Rady (ES) č. 284/2009, kterým došlo ke změně nařízení 1083/2006) čl. 56 odst. 2, písm. b) kde je nově stanoveno, že výše výdajů na věcné příspěvky, odpisy a režijní náklady musí být řádně odůvodněna podpůrnými dokumenty mající stejnou důkazní hodnotu jako faktury, aniž jsou dotčena ustanovení konkrétních nařízení.

Některé náklady mohou být požadovány, ačkoli jejich přesná výše může být pouze odhadnuta, a to naturální příspěvky, odpisy a režijní náklady. Požadované odhadované částky musí být nicméně doloženy účetními doklady ekvivalentní důkazní hodnoty jako faktury.

Existují zvláštní ustanovení týkající se režijních nákladů v rámci ESF a ERDF na základě cíle Evropská územní spolupráce. V programech Evropské územní spolupráce jsou rovněž uvedena zvláštní ustanovení týkající se naturálních příspěvků.

V rámci ESF a nově i ERDF mohou být režijní náklady („nepřímé náklady“) účtovány pomocí paušálních sazeb v maximální výši 20 % přímých nákladů na projekt, s výjimkou výdajů realizovaných v režimu veřejných zakázek.

Vazba na základní legislativní právní předpisy:

Skutečné náklady

- Článek 56(1) Nařízení č. 1083/2006
- Článek 78(1) Nařízení (ES) č. 1083/2006

Režijní náklady, odpisy a naturální příspěvky

- Článek 56(2) Nařízení č. 1083/2006, článek 11(3) Nařízení (ES) č. 1081/2006
- Články 51, 52 a 53 Nařízení č. 1828/2006

⁶³ V rámci zjednodušení procesu administrace žádostí o platbu je v kompetenci ŘO umožnit příjemcům využití seznamu účetních dokladů namísto předkládání přijatých faktur, ostatních účetních dokladů nebo dokladů stejné důkazní hodnoty jako příloh k žádosti o platbu. Při využití seznamu účetních dokladů předkládaného spolu se žádostí o platbu stanoví ŘO požadované údaje, které musí být uvedeny na seznamu. Maximální limit pro začlenění do seznamu účetních dokladů je 10 000 Kč za jeden účetní doklad, přičemž v ostatních případech, kdy hodnota účetního dokladu přesahuje 10 000 Kč, musí být k žádosti o platbu předloženy kopie jednotlivých účetních dokladů. ŘO následně zajistí nastavení takového systému kontrol, který zajistí opodstatněnost a reálnost výdajů požadovaných k proplacení na základě seznamu účetních dokladů (viz „*Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007 - 2013*“, kapitola 3.2 Certifikace výdajů). Tímto není dotčena povinnost příjemce předložit příslušné účetní doklady v případě kontroly.

4.1.2 Vedení účetnictví pro daný projekt

Doložení způsobilých výdajů prostřednictvím účetního dokladu se řídí souborem pravidel stanovených národní i evropskou legislativou. V souladu s článkem č. 60 písm. d) Obecného nařízení č. 1083/2006 je nezbytné, aby transakce související s projektem byly odděleně identifikovatelné od ostatních účetních transakcí s projektem nesouvisejících. Příjemce je tedy povinen vést analytickou evidenci s vazbou ke konkrétnímu projektu.⁶⁴

V době podání žádosti o podporu z Fondů EU a realizace projektu je příjemce podpory povinen vést účetnictví v souladu s národní legislativní úpravou. Na národní úrovni je povinnost vedení účetnictví upravena zákonem o účetnictví č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pro subjekty uvedené v § 1 odst. 2 (zejména se jedná o právnické osoby, které mají sídlo na území České republiky, organizační složky státu, fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku a další).

Zákon umožňuje vedení účetnictví v plném rozsahu a ve zjednodušeném rozsahu pro vybrané subjekty. Zjednodušený rozsah je určen subjektům specifikovaným v § 9 odst. 3 až 5 (např. občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadační fondy, apod.). Ostatní subjekty jsou povinny vést účetnictví v plném rozsahu.

§ 8 odst. 1 dále ukládá všem účetním jednotkám povinnost vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů. V souladu s § 13 se pro zaúčtování transakcí používají deníky, hlavní knihy, knihy analytických účtů a knihy podrozvahových účtů.

Současná legislativní úprava dále připouští vedení daňové evidence dle § 7b zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů v platném znění. V tomto případě je však nezbytné rozšířit daňovou evidenci v souladu s Metodikou finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze SF/CF/EFF na programové období 2007-13 (kapitola 3.3.5. Účetnictví na úrovni příjemců) o následující požadavky:

- příslušné doklady musí splňovat předepsané náležitosti účetního dokladu ve smyslu § 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví (s výjimkou bodu f) pro subjekty, které nevedou účetnictví, ale daňovou evidenci;
- předmětné doklady musí být správné, úplné, průkazné, srozumitelné a průběžně chronologicky vedené způsobem zaručujícím jejich trvalost;
- při kontrole poskytne příjemce na vyžádání kontrolnímu orgánu daňovou evidenci v plném rozsahu;

⁶⁴ Viz „Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007 - 2013“ (Účetnictví na úrovni příjemců)

- uskutečněné příjmy a výdaje jsou analyticky vedeny ve vztahu k příslušnému projektu, ke kterému se vážou, tzn. že na dokladech musí být jednoznačně uvedeno, ke kterému projektu se vztahují.

4.1.3 Vznik a úhrada způsobilého výdaje – obecné podmínky

Při posuzování způsobilosti se nehodnotí pouze povaha výdaje, ale též období jeho vzniku a jeho uhrazení. Příjemce projektu je povinen doložit, že výdaje vznikly a byly skutečně uhrazeny mezi dnem předložení operačních programů Komisi nebo 1. lednem 2007, podle toho, co nastane dříve, a 31. prosincem 2015. Řídící orgány mohou dále modifikovat období způsobilosti pro projekty (tzn. počáteční a koncové datum způsobilosti výdajů může být stanoveno uvnitř výše uvedeného časového období stanoveného platnou evropskou legislativou). Současně musí být splněna podmínka vzniku výdaje v období způsobilosti daného projektu a uhrazení výdaje (kromě uvedených výjimek)⁶⁵ v období po počátečním datu způsobilosti výdajů. Zaplacení výdaje musí být doloženo před jeho certifikací a proplacením z Fondů EU.⁶⁶

Vznik V případě účetních dokladů vystavených osobou, která není plátcem DPH, je okamžikem vzniku datum uskutečnění účetního případu, které je jednou z náležitostí účetního dokladu. Ve většině případů je okamžik uskutečnění účetního případu totožný s okamžikem vyhotovení účetního dokladu.

U daňových dokladů vystavených plátcem DPH je okamžikem vzniku datum uskutečnění zdanitelného plnění. I zde platí, že DÚZP je nezbytnou náležitostí daňového dokladu dle zákona o DPH v platném znění.

Úhrada Pro zhodnocení způsobilosti musí být daný výdaj zaplacen ve výše uvedeném časovém rámci a zaplacení doloženo před jeho certifikací a proplacením z Fondů EU⁶⁷. Zaplacení lze doložit např. výpisy z bankovních účtů, výdajovými pokladními doklady popřípadě doložením zápočtu závazku.

Trvání projektu Příjemce není obecně oprávněn nárokovat si způsobilé výdaje u projektů, které jsou dokončeny před počátečním datem způsobilosti pro daný projekt pokud RO nestanoví jinak⁶⁸. Na úrovni jednotlivých OP mohou být dále vyspecifikovány výdaje, které nemusí splňovat časový test, tzn. mohou vzniknout a být uhrazeny před počátečním datem způsobilosti pro daný projekt. Nejčastěji se bude jednat o výdaje na projektovou dokumentaci.

Kauzalita Příjemce je dále povinen prokázat přímou vazbu mezi vynaložením způsobilého výdaje a daným projektem. Vzhledem ke skutečnosti, že příjemce má možnost

⁶⁵ Odpisy, režijní náklady, věcné příspěvky a výdaje na projektovou dokumentaci. Více viz kapitola 3.1.1 Základní principy způsobilosti.

⁶⁶ S výjimkou odpisů, režijních nákladů a věcných příspěvků. Více viz kapitola 3.1.1 Základní principy způsobilosti.

⁶⁷ S výjimkou odpisů, režijních nákladů a věcných příspěvků. Více viz kapitola 3.1.1 Základní principy způsobilosti.

⁶⁸ Viz pravidlo „Zpětné financování již ukončených projektů“

v omezené míře volit výši výdajů vynaložených na plnění nezbytná pro realizaci projektu (např. výběr cenově výhodné nabídky v poměru ke kvalitě plnění), platí v obecné rovině zásada přiměřenosti a hospodárnosti. Výdaje/náklady by měly korespondovat s obvyklými cenami požadovanými za obdobná plnění v daném čase a místě a zároveň by měly být přiměřené k dosažení cíle projektu.

4.1.4 Náležitosti účetních dokladů a jejich kontrola

Náležitosti účetního dokladu jsou stanoveny zákonem o účetnictví č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Daňové doklady používané pro prokazování způsobilosti musí splňovat náležitosti daňových dokladů stanovených zákonem č. 235/2004 Sb. v platném znění, a též obecné náležitosti účetních dokladů. Kromě zákonných náležitostí musí být na dokladech též jednoznačně uvedeno, ke kterému projektu se vztahují.

Účetní doklad Ve smyslu zákona č. 563/1991 Sb. je za účetní doklad považován průkazný účetní záznam, který musí obsahovat:

- označení účetního dokladu;
- obsah účetního případu a jeho účastníky;
- peněžní částku nebo informaci o ceně za měrnou jednotku a vyjádření množství;
- okamžik vyhotovení účetního dokladu;
- okamžik uskutečnění účetního případu (není-li shodný s okamžikem vyhotovení účetního dokladu);
- podpisový záznam osoby odpovědné za účetní případ a podpisový záznam osoby odpovědné za zaúčtování. Podpisovým záznamem může být v tomto případě vlastnoruční podpis nebo elektronický podpis nebo obdobný průkazný účetní záznam v technické formě.

Daňový doklad Náležitosti daňových dokladů pro plátce daně z přidané hodnoty určuje zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění. Běžný daňový doklad musí obsahovat:

- obchodní firmu nebo jméno a příjmení, popřípadě název, dodatek ke jménu a příjmení nebo názvu, sídlo nebo místo podnikání plátce, který uskutečňuje plnění;
- daňové identifikační číslo plátce, který uskutečňuje plnění;
- obchodní firmu nebo jméno a příjmení, popřípadě název, dodatek ke jménu a příjmení nebo názvu, sídlo nebo místo podnikání osoby, pro kterou se uskutečňuje plnění;

- daňové identifikační číslo, pokud je osoba, pro kterou se uskutečňuje plnění, plátcem;
- evidenční číslo daňového dokladu;
- rozsah a předmět plnění;
- datum vystavení daňového dokladu;
- datum uskutečnění plnění nebo datum přijetí platby, a to ten den, který nastane dříve, pokud se liší od data vystavení daňového dokladu;
- jednotkovou cenu bez daně a dále slevu, pokud není obsažena v jednotkové ceně;
- základ daně;
- základní nebo sníženou sazbu daně nebo sdělení, že se jedná o plnění osvobozené od daně a odkaz na příslušné ustanovení tohoto zákona;
- výši daně uvedenou v korunách a haléřích, popřípadě zaokrouhlenou na desítky haléřů nebo na padesátihaléře.

Kontrola Účetní jednotky dále provádějí věcnou a formální kontrolu dokladů před zachycením účetních případů v účetnictví. Věcná kontrola je zpravidla prováděna osobami uskutečňujícími danou operaci (např. nákup zboží), formální kontrola je poté prováděna zpravidla osobami odpovědnými za správné zaúčtování účetní operace, poté následuje připojení účtovacího předpisu.

4.2 Dokladování způsobilých výdajů dle jejich povahy

4.2.1 Daňové doklady pro přijatá plnění

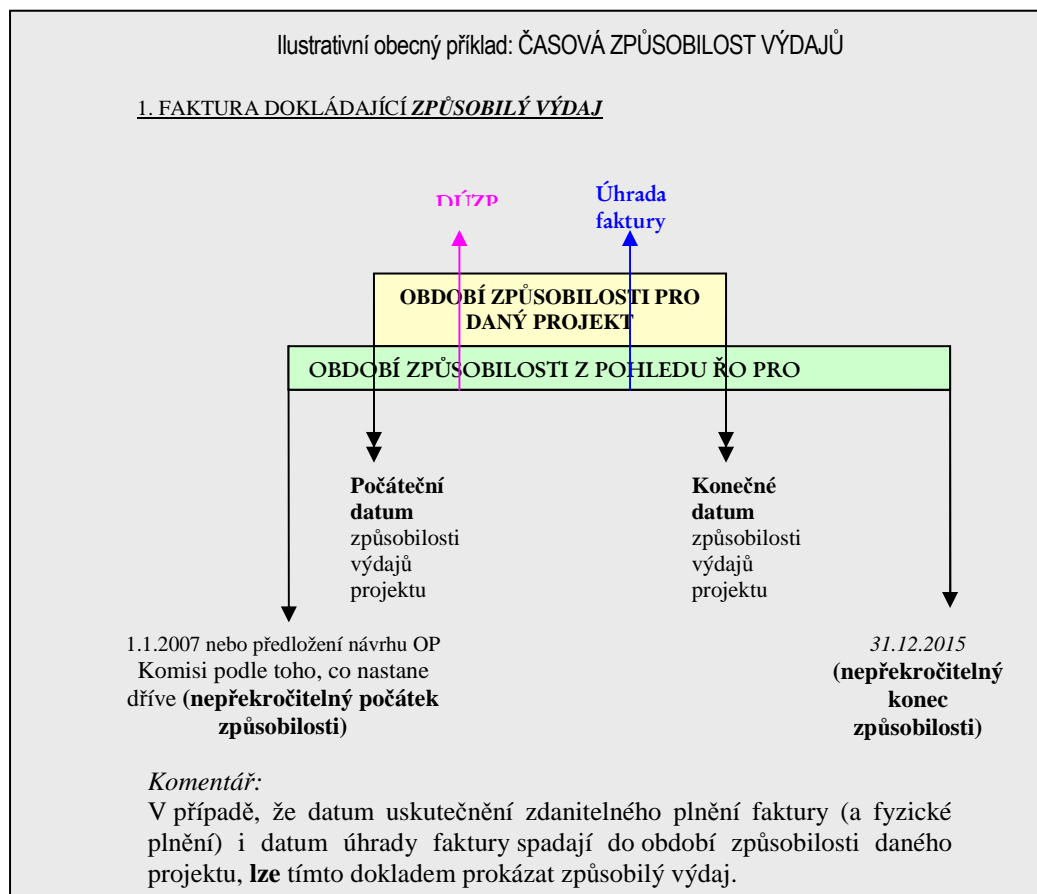
Daňové doklady, které budou přijímány pro různé druhy plnění (např. dodání zboží a služeb) tvoří nejběžnější skupinu dokladů. Zákon o dani z přidané hodnoty č. 235/2004 Sb. prostřednictvím § 28 odst. 1 rozeznává jako daňové doklady zejména běžné daňové doklady (faktura), zjednodušené daňové doklady (paragon), souhrnné daňové doklady (vystavené pro více operací), splátkové kalendáře, opravné daňové doklady, daňové dobropisy a vrubopisy a platební kalendáře.

4.2.1.1 Faktura – běžný daňový doklad

Vystavení Vystavený daňový doklad musí obsahovat veškeré náležitosti požadované platnou legislativní úpravou (viz kapitola 4.1.4 Náležitosti účetních dokladů a jejich kontrola).

Vznik způsobilosti

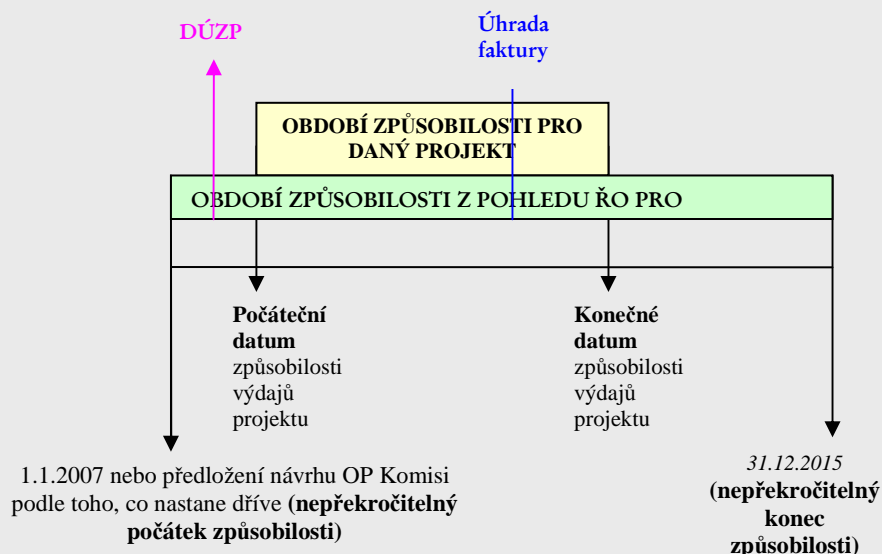
Datem vzniku způsobilého výdaje u faktur (daňových dokladů) vystavených plátcem daně z přidané hodnoty v souladu s platnou legislativou rozumíme datum uskutečnění zdanitelného plnění. DÚZP a úhrada faktury musí spadat do období od počátečního data způsobilosti daného projektu do koncového data způsobilosti daného projektu. Stejně podmínky platí pro účetní doklady, u kterých je datem vzniku datum uskutečnění účetního případu.

**METODICKÁ PŘÍRUČKA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ
PRO PROGRAMY SPOLUFINANCOVANÉ ZE SF A FS
NA PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007-2013**

ČASOVÁ ZPŮSOBILOST VÝDAJŮ - pokračování

2. FAKTURA, KTERÁ NEDOKLÁDÁ ZPŮSOBILÝ VÝDAJ

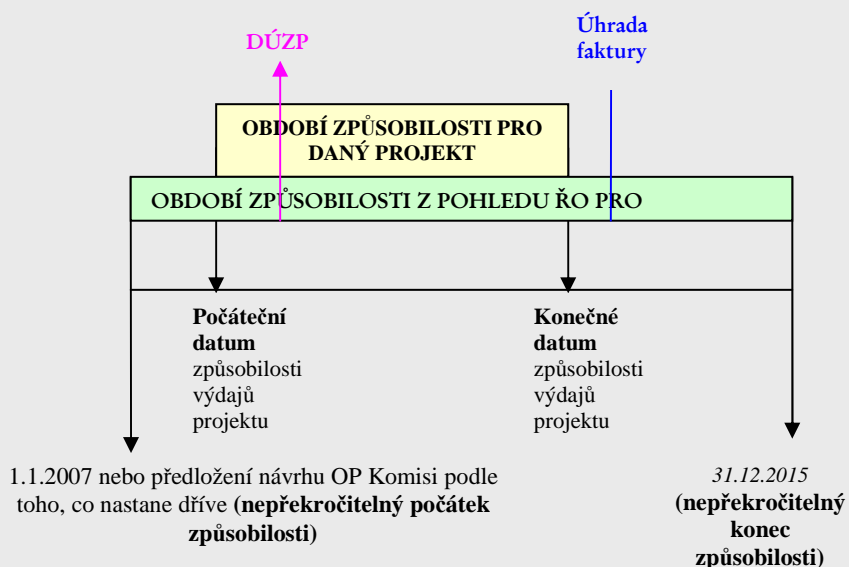

Komentář:

V případě, že datum uskutečnění zdanitelného plnění faktury je mimo období způsobilosti daného projektu a datum úhrady faktury spadá do období způsobilosti daného projektu, **nelze** tímto dokladem prokázat způsobilý výdaj.

ČASOVÁ ZPŮSOBILOST VÝDAJŮ - pokračování

3. FAKTURA DOKLÁDAJÍCÍ ZPŮSOBILÝ VÝDAJ

Komentář:

V případě, že datum uskutečnění zdanitelného plnění faktury je v období způsobilosti daného projektu a datum úhrady faktury je mimo období způsobilosti daného projektu, **lze** tímto dokladem prokázat způsobilý výdaj za předpokladu, že faktura bude uhrazena před podáním závěrečné žádosti o platbu.

Způsobilý výdaj

Výše způsobilých výdajů (z důvodu způsobilosti/nezpůsobilosti daně z přidané hodnoty) se bude lišit v závislosti na skutečnosti, zda příjemce je či není plátcem daně z přidané hodnoty (úprava způsobilosti daní viz kapitola 3.2.6 Daně).

- Výstavce daňového dokladu i příjemce jsou plátcí daně z přidané hodnoty, vystavený doklad je daňovým dokladem

Příjemce, který je plátcem daně z přidané hodnoty, není oprávněn nárokovat si daň z přidané hodnoty u plnění s nárokem na odpočet daně jako způsobilý výdaj a to ani v případě, kdy tento odpočet nevyužije.

- Výstavce daňového dokladu je plátcem daně z přidané hodnoty, příjemce není plátcem daně z přidané hodnoty, vystavený doklad je daňovým dokladem

Příjemce si za způsobilý výdaj nárokuje cenu celkovou tzn. včetně daně z přidané hodnoty za předpokladu, že plnění je samo způsobilým výdajem.

Příklad:

Vystavená faktura na nákup výrobního zařízení obsahuje:

- cenu bez DPH ve výši 150 000 Kč
- DPH ve výši 28 500 Kč
- cenu včetně DPH ve výši 178 500 Kč

Pro příjemce - plátce daně z přidané hodnoty, který má nárok na odpočet DPH u tohoto výrobního zařízení, je způsobilým výdajem pouze cena bez DPH tj. 150 000 Kč

Pro příjemce – plátce daně z přidané hodnoty, který by **neměl nárok** na odpočet DPH u tohoto výrobního zařízení (např. z důvodu použití zařízení pro neekonomickou činnost), je způsobilým výdajem cena včetně DPH tj. 178 500 Kč. ¹⁾

Pro příjemce – neplátce daně z přidané hodnoty, který tudíž nemá nárok na odpočet DPH u tohoto výrobního zařízení, je způsobilým výdajem cena včetně DPH tj. 178 500 Kč. ¹⁾

¹⁾Pozn: pokud by byl výdaj způsobilý např. pouze z 60 % (tzn. $150\,000 \times 60\% = 90\,000$ Kč), je též způsobilá pouze poměrná část DPH (tzn. $28\,500 \text{ Kč} \times 60\% = 17\,100$ Kč). V celkové výši je tedy způsobilá 60 % část z celku (tzn. $178\,500 \times 60\% = 107\,100$ Kč).

- Výstavce není plátcem daně z přidané hodnoty, příjemce je plátcem daně z přidané hodnoty, vystavený doklad je účetním dokladem

Vzhledem ke skutečnosti, že příjemce nemá možnost nárokovat si odpočet daně z přidané hodnoty, je způsobilým výdajem celková cena včetně daně z přidané hodnoty, pokud je samo plnění způsobilým výdajem.

- Výstavce není plátcem daně z přidané hodnoty, příjemce není plátcem daně z přidané hodnoty, vystavený doklad je účetním dokladem

Celková cena plnění je příjemcem nárokovatelná jako způsobilý výdaj za předpokladu, že samotné plnění je způsobilým výdajem.

4.2.1.2 Zálohová faktura vystavená dodavatelem pro příjemce

Zálohová faktura je v současné době pojmem ekonomickým, který není v legislativě speciálně upraven. Pokud příjemce akceptuje zálohovou fakturu a uhradí ji, vzniká plátcí DPH (výstavci) povinnost přiznat daň na výstupu ke dni přijetí platby dle § 21 odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění.

Po uskutečnění celkového plnění je výstavcem vystavena zúčtovací faktura (je daňovým dokladem) na konečnou částku plnění. V této zúčtovací faktuře jsou odečteny zálohy uhrazené příjemcem.

Pro zálohové faktury platí kumulativně následující omezení:

- a) Úhrada zálohové faktury nesmí být uskutečněna v období před obecným počátečním datem způsobilosti stanoveným Obecným nařízením jako den předložení OP Komisi nebo 1. leden 2007 podle toho, co nastane dříve. Tímto se zálohová platba nebude lišit od ostatních plateb uskutečněných v rámci daného projektu.
- b) Zálohovou fakturu vystavenou před datem způsobilosti pro daného příjemce/projekt (obvykle datum registrace žádosti o podporu z Fondů EU) lze akceptovat za podmínky, že nedošlo k úhradě zálohové faktury ani k plnění před počátečním datem způsobilosti daného projektu. Pokud by došlo k úhradě zálohové faktury (tj. k uskutečnění zálohové platby) před počátečním datem způsobilosti, je tato úhrada považována za nezpůsobilý výdaj.
- c) Předmět plnění musí být dodán v časovém rámci způsobilosti pro daný projekt. Splnění časové způsobilosti bude vždy předmětem kontroly. Stanovení postupů a metodik vedoucích k ověření plnění v rámci časové způsobilosti je v kompetenci jednotlivých ŘO.

4.2.1.3 Zjednodušený daňový doklad - paragon

V souladu s § 28 odst. 3 a 4 zákona č. 235/2004 Sb. v platném znění je možné zjednodušený daňový doklad vystavit jen na zdanitelná plnění jejichž celková cena včetně daně nepřesahuje 10 000 Kč. Mezi náležitosti zjednodušeného daňového dokladu patří uvedení:

- obchodní firmy nebo jména a příjmení, popřípadě názvu, dodatku ke jménu a příjmení nebo názvu, sídla nebo místa podnikání plátce, který uskutečňuje zdanitelné plnění,

- daňového identifikačního čísla plátce, který uskutečňuje zdanitelné plnění,
- evidenčního čísla daňového dokladu,
- rozsahu a předmětu zdanitelného plnění,
- data uskutečnění zdanitelného plnění nebo data přijetí platby, podle toho, který den nastane dříve,
- základní nebo snížené sazby daně,
- částky, kterou plátce získal nebo má získat za uskutečňované zdanitelné plnění celkem.

4.2.1.4 Ostatní daňové doklady

Dalším příkladem daňového dokladu je splátkový nebo platební kalendář, které tvoří součást smlouvy a sumarizují výši zálohových plateb a příslušná data splatnosti.

4.2.2 Pořízení majetku, leasing, odpisování

Koupě majetku

Pořízení majetku je ze strany příjemce dokladováno zejména daňovými doklady (přijatými fakturami), kupními smlouvami a dodacími listy (popř. předávacími protokoly), výpisy z katastru nemovitostí (u nákupu pozemků a nemovitostí, které se evidují v katastru nemovitostí v souladu se zákonem č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky), které umožňují posoudit přechod vlastnictví z prodávajícího na kupujícího. Výše uvedené doklady dále slouží k posouzení data vzniku výdaje a jeho časové způsobilosti pro daný projekt.⁶⁹

Příjemce dále dokládá uhrazení kupní ceny majetku a ostatních výdajů spojených s pořízením obvykle prostřednictvím výpisu z bankovního účtu popř. jinými doklady o úhradě.

V dalším textu podrobněji uvádíme některé specificky požadované doklady pro vybrané skupiny majetku.

Nákup pozemků

Pro účely stanovení „způsobilého ocenění“ nakupovaných pozemků dokládá příjemce znalecký posudek (nesmí být starší než 6 měsíců před datem registrace žádosti o podporu z Fondů EU) vyhotovený znalcem dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku.

S nákupem pozemků je obvykle spojena následující dokumentace: kupní smlouva, popř. smlouva o smlouvě budoucí kupní, návrh na vklad do katastru

⁶⁹ Blíže viz kapitola 4 Dokladování a účetní zpracování dokladů, bod. 4.2.1.1 Faktura – běžný daňový doklad.

nemovitostí a vyrozumění příslušného katastrálního úřadu o zapsání vlastnického práva k pozemku do katastru nemovitostí. Z hlediska posouzení časové způsobilosti nákupu pozemku je rozhodující datum vkladu práva do katastru nemovitostí (datum, ke kterému má vklad právní účinky). Pokud tedy datum vkladu vlastnického práva do katastru splňuje časový test způsobilosti není rozhodující, zda byla smlouva o koupi pozemku sepsána mimo rámec časové způsobilosti.

V případě, že vlastnické právo není ještě zaneseno do katastru nemovitostí, je možné doložit vlastnictví prostřednictvím návrhu na vklad do katastru nemovitostí potvrzeného katastrálním úřadem a smlouvou o nabytí vlastnického práva (např. kupní smlouva, smlouva darovací). Před žádostí o závěrečnou platbu musí být však výpis z katastru nemovitostí doložen.

Dále příjemce dokládá, že současný či některý z předcházejících vlastníků pozemku neobdržel v posledních pěti letech před registrací žádosti o podporu z Fondů EU dotaci z veřejných zdrojů na nákup daného pozemku, např. formou čestného prohlášení.

Nákup staveb

Pro účely stanovení „způsobilého ocenění“ pořizovaných staveb, dokládá příjemce znalecký posudek (nesmí být starší než 6 měsíců před datem registrace žádosti o podporu z Fondů EU) vyhotovený znalcem dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku.

V případě, že se stavba eviduje v katastru nemovitostí dle zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, je rozhodným okamžikem pro posouzení časové způsobilosti pořízení stavby datum vkladu práva do katastru nemovitostí (datum, ke kterému má vklad právní účinky) analogicky jako u nákupu pozemků (viz výše).

V ostatních případech, kdy se daná stavba neeviduje v katastru nemovitostí, je rozhodující okamžik pro posouzení časové způsobilosti pořízení stavby datum přechodu vlastnických práv.

V závislosti na stupni dokončení stavby a účelu použití předkládá příjemce následující dokumenty:

- u staveb, u nichž je již vydán kolaudační souhlas nebo rozhodnutí o předčasném užití stavby nebo rozhodnutí o prozatímním užívání ke zkušebnímu provozu příjemce předkládá tato rozhodnutí,
- u nedokončených (rozestavěných) staveb příjemce předloží platné stavební povolení dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, a popř. další dokumentaci požadovanou řídicím orgánem (např. projektovou dokumentaci stavby),

- u staveb určených k demolici je dokládán pouze znalecký posudek (nesmí být starší než 6 měsíců před datem registrace žádosti o podporu z Fondů EU) vyhotovený znalcem dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku.

Dále příjemce dokládá, že současný či některý z předchozích vlastníků stavby neobdržel v posledních pěti letech před registrací žádosti o podporu z Fondů EU dotaci z veřejných zdrojů na nákup dané stavby, např. formou čestného prohlášení.

Leasing/nájem

K prokázání způsobilých výdajů slouží leasingová/nájemní smlouva, splátkový kalendář, přijaté faktury vystavené na jednotlivé splátky a dále doklad o zaplacení příslušných splátek (výpis z bankovního účtu). Pokud není předmět využíván pouze pro daný projekt nebo jeho využití není totožné s dobou realizace projektu, je příjemce povinen doložit výpočet poměrné části leasingu/nájmu, kterou si nárokuje jako způsobilou. Z tohoto výpočtu musí být zřejmá doba, po kterou byl předmět leasingu/nájmu využíván pro daný projekt, skutečná výše splátek leasingu/nájemného za rok, metodika výpočtu způsobilého leasingu/nájemného po období realizace projektu (tato metodika nesmí být příjemcem v průběhu projektu ani při finančním vyúčtování měněna) a dále celková výše způsobilého leasingu/nájemného. Všechny výše uvedené podmínky jsou platné též pro operativní leasing.

Odpisy majetku

Příjemce, který uplatňuje odpisy jako způsobilý výdaj, je povinen doložit pořizovací cenu odpisovaného majetku prostřednictvím inventární karty majetku. Inventární karta majetku zpravidla obsahuje informace nejen o pořizovací ceně majetku a jejich jednotlivých složkách, ale též o počátku odpisování, době odpisování majetku dle přiřazené odpisové skupiny a o sazbách pro účely výpočtu odpisů apod. Pokud inventární karta neobsahuje informace o složkách pořizovací ceny majetku, je nutné doložit pořizovací cenu stejným způsobem, který byl popsán výše.

Výše způsobilých odpisů je dokládána odpisovým plánem. Pro účely způsobilosti se metodika výpočtu způsobilých odpisů liší od metodiky výpočtu běžných účetních odpisů používaných pro potřeby účetní jednotky. Z tohoto důvodu není odpisový plán účetních odpisů stanovený účetní jednotkou dokladem pro doložení způsobilosti výdaje. Příjemce předkládá odpisový plán sestavený v souladu s pravidly popsány v kapitole 3.2.1.3 Výdajové skupiny, část Odpisy.

Způsobilým je odpis vypočtený pro dobu trvání projektu s přesností na měsíce nebo dny. Pokud není majetek využíván výhradně pro účely projektu, je nutná korekce/krácení vypočteného měsíčního odpisu v závislosti na míře využití majetku pro daný projekt (metodika výpočtu nemůže být v průběhu projektu ani při finančním vyúčtování měněna). Příjemce je povinen dále doložit dobu a míru využití majetku pro daný projekt (např. formou čestného prohlášení).

**METODICKÁ PŘÍRUČKA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ
PRO PROGRAMY SPOLUFINANCOVANÉ ZE SF A FS
NA PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007-2013**

Příklad:

Vstupní data:

doba realizace projektu 3 roky a 4 měsíce (tj. 40 měsíců)
pořizovací cena čtecího přístroje 150 000 Kč
datum zařazení do užívání leden 2007
odpisová skupina z. č. 586/1992 Sb. 2 skupina (dle přílohy č. 1)
životnost dle § 30 z. č. 586/1992 Sb. 5 let (60 měsíců)
Přístroj je zcela využíván pro účely daného projektu

Řešení:

V souladu s § 31 (a) zákona č. 586/1992 Sb., je odpis v prvním roce 11 %, v následujících letech 22,25 %. Zároveň předpokládáme, že způsobilá pořizovací cena je ve výši 150 000 Kč.

Ilustrativní roční odpisový plán sestavený příjemcem pro účely způsobilých výdajů

Majetek – Čtecí zařízení – inventární číslo 5					
Účetní jednotka: Projekt s.r.o.			Vstupní cena: 150 000 Kč		
Název a číslo projektu:			Odpisová skupina: 2		
			Počet let odpisování: 5 let		
			Datum zařazení do užívání: 01/2007		
Rok	%	výše modifikovaného daňového odpisu v Kč vypočteného ze způsobilé vstupní ceny majetku	způsobilý odpis	zůstat. cena	zhodnocení
2007	11	16 500	16 500	133 500	0
2008	22,25	33 375	33 375	100 125	0
2009	22,25	33 375	33 375	66 750	0
2010	22,25	33 375	11 125	33 375	0
2011	22,25	33 375	0	0	0
Celkem		150 000	94 375		

Při předložení odpisového plánu je příjemce zároveň povinen doložit metodiku výpočtu způsobilého odpisu případně alikvotního podílu odpisů při využívání majetku na činnosti nesouvisející s projektem.

4.2.3 Osobní náklady a jejich dokladování

Při dokladování osobních nákladů příjemce dokládá jak existenci pracovně-právního vztahu mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, v jehož rámci

zaměstnanci vykonávají práce související s projektem, tak objem a charakter práce, která byla v rámci projektu těmito zaměstnanci odvedena.

Pracovní poměr

V rámci kontroly může být vyžadováno doložení existence pracovně-právního vztahu pracovními smlouvami nebo dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr uzavřenými v souladu se zákoníkem práce v platném znění. Pokud je zaměstnanec přijímán pouze k vykonávání práce na projektu, je účelné přesně uvést a definovat činnosti prováděné pro daný projekt v pracovní smlouvě/dohodě.

**Vykazování práce
zaměstnance**

Pokud se zaměstnanci na realizaci projektu podílí pouze částí svého pracovního úvazku, případně se podílejí na více projektech v rámci jednoho pracovněprávního vztahu, pak je úlohou řídicího orgánu stanovit vhodný způsob dokladování práce na projektu. Je v kompetenci řídicího orgánu si určit jakým způsobem budou výdaje dokladovány. K vykázání práce slouží standardně *pracovní výkazy* (tzv. timesheet). Legislativně není obsah pracovního výkazu stanoven, nicméně z jeho obsahu musí být patrný objem a charakter práce odvedený zaměstnancem na projektu za určené (sledované) časové období a vymezení pracovního úvazku zaměstnance pro účely projektu.

Vykazování práce zaměstnanců, jejichž osobní náklady jsou hrazeny z technické pomoci jednotlivých operačních programů, se řídí Metodikou finančního ohodnocení zaměstnanců implementujících NSRR v programovém období 2007-2013.⁷⁰ V souladu s metodikou stanoví řídicí orgán, u kterých zaměstnanců bude používáno *Prohlášení k vyplacení osobních nákladů zaměstnanců implementujících NSRR* a u kterých *pracovní listy*.

Podpisem Prohlášení k vyplacení osobních nákladů zaměstnanců implementujících NSRR a pracovních listů vedoucí zaměstnanec útvaru implementační struktury NSRR přebírá zodpovědnost za skutečné plnění činností souvisejících s implementací NSRR dotyčnými zaměstnanci v uvedené procentní výši.

**Vykázání
celkových
způsobilých
osobních nákladů**

Příjemce je dále povinen doložit *celkovou výši způsobilých osobních nákladů* (tj. zejména hrubá mzda zaměstnanců a zdravotní a sociální pojištění hrazené zaměstnavatelem).

Příjemce je povinen zajistit, aby transakce související s projektem byly v rámci účetnictví jasně identifikovatelné. Proto je nezbytné, aby příjemce vedl evidenci osobních nákladů způsobem, který mu umožní oddělit výdaje související výlučně s projektem a tyto výdaje zaúčtovat na základě příslušných dokladů. Z předložených dokladů (jejich forma a obsah se může lišit u jednotlivých účetních jednotek) dokládajících výši způsobilých osobních nákladů musí vždy jednoznačně vyplynout celková výše způsobilých osobních nákladů s vazbou výhradně na daný projekt.

V souladu s výše uvedeným mohou sloužit k doložení celkových způsobilých osobních nákladů v rámci projektu např.:

⁷⁰ <http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Dokumenty/Metodiky-a-manualy>

- výplatní a zúčtovací listiny, které jsou vyhotovovány za období 1 měsíce a obvykle obsahují údaje o hrubé mzdě za sledované období (včetně jednotlivých složek), o odvodech sociálního a zdravotního pojištění, o záloze na daň z příjmů fyzických osob a o dalších srážkách (spoření, splátkách půjček apod.) a ostatních položkách, které se nezdaňují (dávky nemocenského pojištění) apod. Z těchto účetních dokladů musí být zřejmá výše osobních nákladů s vazbou na daný projekt.
- mzdové rekapitulace či jiné vhodné formy⁷¹ doložení celkových způsobilých mzdových nákladů zaměstnanců (např. rozpis mzdových nákladů) za sledované období.

Z předložených dokladů (jejich forma se může u jednotlivých příjemců lišit) musí být zřejmá zejména:

- výše odpracovaných dnů zaměstnanci na daném projektu za sledované období,
- způsobilá hrubá mzda zaměstnanců odpovídající pracovnímu vytížení zaměstnance na daném projektu za sledované období,
- výše způsobilého pojistného na sociální a zdravotní pojištění hrazeného zaměstnavatelem za zaměstnance v poměru ke způsobilé hrubé mzdě zaměstnance.

Při dokladování osobních výdajů je nezbytné zohlednit požadavek na ochranu osobních údajů zaměstnanců v souladu s platnými právní předpisy.

⁷¹ Vymezení těchto forem je v kompetenci jednotlivých ŘO

**METODICKÁ PŘÍRUČKA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ
PRO PROGRAMY SPOLUFINANCOVANÉ ZE SF A FS
NA PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007-2013**

Příklad:

Pro projekt byli zaměstnání 2 zaměstnanci. Jeden z nich byl zaměstnán výhradně za účelem provádění aktivit souvisejících s projektem (administrátor projektu) a druhý zaměstnanec (koordinátor projektu) se podílel na projektu jen z části, v tomto případě 50 % svého pracovního úvazku.

Ilustrativní rozpis mzdových nákladů projektu

Účetní jednotka:		Projekt s.r.o.		
Období:		duben 2007		
Název a číslo projektu:			
Pracovní pozice	Počet odprac. dnů na projektu za sledované období	Způsobilá hrubá mzda pro účely projektu v Kč	Pojistné na soc. a zdrav. pojištění placené zaměstnav. (35 %) v Kč	Způsobilé osobní náklady celkem v Kč
Administrátor projektu	20	15 000	5 250	20 250
Koordinátor projektu	10 ¹⁾	7 500	2 625	10 125
Celkem	30	22 500	7 875	30 375
Datum:				
Podpis odpovědného pracovníka:				

Způsobilé osobní náklady jsou tvořeny součtem způsobilé hrubé mzdy zaměstnanců pracujících na projektu a proporcionální části pojistného na sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem za zaměstnance.

- u zaměstnanců, kteří pracují na projektu v rámci své celkové pracovní náplně, bude počet odpracovaných dnů představovat pouze určitou část celkového měsíčního pracovního fondu v souladu s pracovním výkazem
- pojistné na sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců hrazené zaměstnavatelem je proporcionálně vypočteno pouze ze způsobilé části hrubé mzdy pracovníka

¹⁾ Vzhledem ke skutečnosti, že tento zaměstnanec pracuje na projektu pouze částí svého pracovní úvazku musí být počet odpracovaných dnů na projektu doložen výkazem práce.

Doložení úhrady

Příjemce je povinen doložit, že došlo ke skutečnému uhrazení mezd jednotlivým zaměstnancům a k odvodu příslušné části sociálního a zdravotního pojištění.⁷²

⁷² Stanovení způsobu doložení úhrady osobních nákladů je v kompetenci příslušného ŘO.

4.2.4 Dokladování režijních nákladů

Účetní doklady předkládané příjemcem se budou lišit v závislosti na charakteru výdaje. Příjemce dokládá též metodiku⁷³ výpočtu poměrné části režijních nákladů pro daný projekt, případně metodiku výpočtu sazby pro paušální proplácení nepřímých nákladů.

K prokázání vzniku výdaje slouží především smlouvy nájemní, smlouvy dodavatelské, fakturace jednotlivých služeb dodavateli popř. dodací listy, zjednodušené daňové doklady, smlouvy o připojení telekomunikačních služeb, apod. K prokázání úhrady slouží výdajové pokladní doklady, zjednodušené daňové doklady (paragony), zálohové faktury, výpisy z bankovních účtů prokazující uskutečnění platby apod.

4.2.5 Dokladování věcných příspěvků

V případě, že projekt umožňuje vklad příjemce pomoci v podobě věcného příspěvku, je zapotřebí pro účely doložení způsobilých výdajů prokázat jak vlastnictví, tak hodnotu tohoto věcného příspěvku.

**Poskytnutí
pozemku, stavby,
zařízení, materiálů**

Vlastnický vztah k nemovitosti je dokládán *výpisem z katastru nemovitostí*.⁷⁴ V případě, že vlastnické právo není ještě zaneseno do katastru nemovitostí, je možné doložit vlastnictví prostřednictvím návrhu na vklad do katastru nemovitostí potvrzeného katastrálním úřadem a smlouvou o nabytí vlastnického práva (např. kupní smlouva, smlouva darovací). Ocenění nemovitosti je dokládáno prostřednictvím *znaleckého posudku*, vyhotoveného nezávislým znalcem, který nesmí být starší než 6 měsíců před datem registrace žádosti o podporu z Fondů EU.

Vlastnictví jiného majetku (než nemovitostí, které se evidují v katastru nemovitostí) je z hlediska požadovaných účetních dokladů řádně doloženo předložením inventární/skladní karty majetku. Hodnota vloženého materiálu by měla být taktéž doložena a oceněna předložením znaleckého posudku, který nesmí být starší než 6 měsíců před datem registrace žádosti o podporu z Fondů EU.

**Poskytnutí
neplacené
dobrovolné práce
(nebo výzkumné a
odborné činnosti)**

Dokladování neplacené dobrovolné práce (nebo výzkumné/odborné činnosti) je obdobné jako dokladování osobních nákladů (viz 4.2.3 Osobní náklady a jejich dokladování). Pro účely prokázání způsobilosti neplacené dobrovolné práce/výzkumné činnosti/odborné činnosti je třeba předložit kopii písemného dokladu (čestné prohlášení, smlouva), který prokáže vykonání dobrovolné práce/výzkumné činnosti/odborné činnosti vložené do projektu. Dále je k tomuto dokladu vždy přikládán výkaz práce projektového pracovníka, prokazující počet hodin skutečně strávených realizací projektu.

⁷³ Režijní náklady jsou způsobilé výdaje za podmínky, že jejich základem jsou skutečné výdaje přímo související s realizací projektu a jsou určeny v poměru k dané činnosti za pomoci nestranné a oprávněné metody. Příklady těchto metod jsou uvedeny v 3.2.5 Režijní náklady.

⁷⁴ Platí pro nemovitosti, které se evidují v katastru nemovitostí v souladu se zákonem č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky.

4.2.6 Dokladování ostatních výdajů

4.2.6.1 Cestovní náhrady

Výše cestovních náhrad je řešena v rámci zákoníku práce č. 262/2006 Sb. K doložení výdajů slouží vystavený cestovní příkaz, vyúčtování služební cesty, cestovní doklady (letenky, doklady o nákupu pohonných hmot, apod.) a výdajový pokladní doklad případně jiný doklad dokazující zaplacení výdaje.

Výše náhrad za ubytování není explicitně stanovena zákonem. V případě ubytování je nezbytné vycházet z podmínky dodržení hospodárnosti a přiměřenosti výdaje. Výdaj musí zároveň odpovídat cenám v místě obvyklým. K prokázání vzniku výdaje slouží především faktury a zjednodušené daňové doklady. K prokázání úhrady slouží zjednodušené daňové doklady (paragony), výpisy z bankovních účtů prokazující uskutečnění platby apod.

4.2.6.2 Výdaje na audit, posudky, bankovní poplatky

- Výdaj na audit je dokládán smlouvou o poskytnutí auditorských služeb, přijatými fakturami, dokladem o uhrazení služeb auditora a případně zprávou auditora.
- Výdaje na vyhotovení posudků jsou dokládány smlouvou o poskytnutí služeb znalce, přijatými fakturami, dokladem o uhrazení služeb znalce a případně samotným posudkem.
- Výdaje na bankovní poplatky (tj. výdaje na zřízení a vedení účtu a na finanční transakce spojené s tímto účtem) jsou dokládány prostřednictvím bankovních výpisů dokládajících jak výši výdajů tak i jejich uhrazení, popř. prostřednictvím jiných dokumentů vystavených příslušnou bankovní institucí, ze kterých je patrná výše poplatků za sledované období a jejich úhrada příjemcem. Totéž platí pro výdaje na bankovní záruky poskytnuté finančními institucemi.

4.2.6.3 Výdaje na publicitu a marketing

Tyto výdaje jsou dokládány prostřednictvím obvyklých dokladů, např. přijatých faktur, zjednodušených daňových dokladů, smluv a dokladů o úhradě (např. výpis z bankovního účtu). Příjemce může být též vyzván k předložení vzorků publikačních materiálů (např. brožur) nebo fotodokumentace (např. u pamětních desek umístěných na objektech).

4.2.6.4 Výdaje na konference a semináře, výdaje na poradenskou činnost, konzultační služby, překlady a tlumočení

Tato kategorie výdajů může vykazovat znaky typické jak pro dokladování osobních nákladů, tak pro dokladování ostatních služeb. V obecné rovině (platné pro ostatní služby) se výdaje opět prokazují prostřednictvím

obvyklých dokladů, např. přijaté faktury, zjednodušené daňové doklady, uzavřené smlouvy s partnery a doklady o úhradě.

Kromě těchto dokladů předkládá příjemce též prezenční listiny s podpisy účastníků na konferencích a seminářích popřípadě jinou dokumentaci, která dokládá přítomnost účastníků na školení a která slouží jako podklad pro stanovení celkové výše způsobilých výdajů v této oblasti.

4.2.7 Uchovávání podpůrných dokumentů

Podpůrné dokumenty týkající se výdajů a auditů musí být uchovávány po dobu tří let po ukončení operačního programu nebo, v případě částečného ukončení, po dobu tří let po částečném ukončení. Avšak i v případě částečného ukončení musí být informace nezbytné pro účely hodnocení a vykazování uchovávány po celou dobu tří let po ukončení operačního programu. Neuchování dokumentů po stanovenou dobu může vést k uplatnění finančních korekcí. K této problematice vydalo ministerstvo pro místní rozvoj „Metodický pokyn pro uchovávání dokumentů v programovém období 2007-2013“ a „Instrukce k uchovávání dokumentů“⁷⁵

Vazba na základní legislativní předpisy:

Uchování podpůrných dokumentů

- Článek 90(1) a (2) Nařízení č. 1083/2006
- Článek 19(3) Nařízení (ES) č. 1828/2006

4.2.8 Udržitelnost operací

Určité přirozeně trvalé projekty (infrastruktura, produktivní investice) musí být udržovány v provozu takovým způsobem, aby plnily své původní cíle po dobu minimálně pěti let po jejich dokončení. Dle volby členského státu může být toto období sníženo na tři roky, pro investice nebo pracovní místa vytvořené malými a středními podniky.

Obecně se udržitelností operací rozumí závazek řídicího orgánu zajistit udržitelnost výstupů podpořeného projektu. Jinými slovy řídicí orgán zajistí, že operace neprojde podstatnou změnou ovlivňující její povahu nebo prováděcí podmínky nebo poskytující podniku či veřejnému subjektu nepatřičnou výhodu, která by mohla vyplynout například ze změny vlastnictví položky infrastruktury nebo zastavení výrobní činnosti. Pokud tyto minimální lhůty nejsou dodrženy, musí být uplatněny finanční korekce *na poměrném základě*.

Vazba na základní legislativní předpisy:

Trvalost investic:

- Článek 57 Nařízení (ES) č. 1083/2006
- Článek 98 Nařízení (ES) č. 1083/2006

⁷⁵ <http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Dokumenty/Metodiky-a-manualy>

5 Relevantní právní předpisy

Uvedené právní předpisy je třeba vždy používat v platném znění. Jednotlivé novelizace nejsou uváděny.

5.1 Předpisy EU

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 397/2009 ze dne 6. května 2009, kterým se mění nařízení 1080/2006
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2009 ze dne 6. května 2009, kterým se mění nařízení 1081/2006
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 ze dne 5. července 2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)
- Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1341/2008 ze dne 18. prosince 2008, kterým se mění nařízení 1083/2006
- Nařízení Rady (ES) č. 539/2010, kterým se mění nařízení (ES) č. 1083/2006
- Nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 ze dne 11. července 2006 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/94

- Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj
- Smlouva o založení Evropského společenství
- Smlouva o fungování Evropské Unie
- Nařízení Komise (ES) č. 1628/2006 ze dne 24. října 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na vnitrostátní regionální investiční podporu

5.2 Předpisy ČR

Zákony

- Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech
- Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků
- Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí
- Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí
- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník
- Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole
- Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu
- Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
- Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění

**METODICKÁ PŘÍRUČKA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ
PRO PROGRAMY SPOLUFINANCOVANÉ ZE SF A FS
NA PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007-2013**

- Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční
- Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů
- Zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů
- Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích
- Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze
- Zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů
- Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích
- Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům
- Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)
- Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky
- Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách
- Zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
- Zákon č. 435/2004, Sb., o zaměstnanosti

- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích
- Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti
- Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách
- Zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení
- Zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu
- Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- Zákon č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců,
- Zákon č. 319/2006 Sb., o některých opatřeních ke zprůhlednění finančních vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

Vyhlášky

- Vyhláška MF č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb
- Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví
- Vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví
- Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu
- Vyhláška č. 518/2004 Sb., Ministerstva práce a sociálních věcí, kterou se provádí zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 207/2005 Sb., o formě a obsahu plnění informační povinnosti k poskytnuté veřejné podpoře

- Vyhláška č. 560/2006 Sb., ve znění vyhlášky č. 11/2010 o účasti státního rozpočtu na financování programů pořízení a reprodukce majetku

České účetní standardy

- České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, účetní standard č. 013 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
- České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, účetní standard č. 015 Zásoby
- České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, účetní standard č. 409 Dlouhodobý majetek
- České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, účetní standard č. 410 Zásoby
- České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 410/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů, účetní standard č. 512 Dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý hmotný majetek

6 Zkratky a výklad pojmů

6.1 Zkratky

Zkratka	Vysvětlení
DÚZP	<i>Datum uskutečnění zdanitelného plnění</i>
ERDF	<i>Evropský fond regionálního rozvoje</i>
ES	<i>Evropská Společenství</i>
ESF	<i>Evropský sociální fond</i>
ESUS	<i>Evropské sdružení pro územní spolupráci</i>
EÚS	<i>Evropská územní spolupráce</i>
FKSP	<i>Fond kulturních a sociálních potřeb</i>
Fondy EU	<i>Definice pro ERDF, ESF a FS dle článku 1 Obecného nařízení č. 1083/2006</i>
FS	<i>Fond soudržnosti</i>
Implementační nařízení č. 1828/2006	<i>Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj</i>
Nařízení č. 1080/2006 o ERDF	<i>Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999</i>
Nařízení č. 1081/2006 o ESF	<i>Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999</i>
Nařízení č. 1082/2006 o ESÚS	<i>Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 ze dne 5. července 2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)</i>
Nařízení č. 1084/2006 o FS	<i>Nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 ze dne 11. července 2006 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/94</i>
NUTS	<i>Tzv. „územně statistické jednotky“, které jsou v rámci Evropského společenství vymezeny podle jednotných kritérií. NUTS je charakterizováno počtem obyvatel a rozlohou.</i>
Obecné nařízení č. 1083/2006	<i>Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském</i>

Zkratka	Vysvětlení
	<i>sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999</i>
<i>OP</i>	<i>Operační program</i>
<i>ŘO</i>	<i>Řídící orgán</i>
<i>SF</i>	<i>Strukturální fondy</i>

6.2 Výklad pojmů

Certifikace vynaložených výdajů – potvrzení správnosti údajů předložených řídicími orgány Platebnímu a certifikačnímu orgánu a potvrzení, že výdaje zahrnuté ve výkazu výdajů byly vynaloženy s předpisy ES a národními předpisy.

Datum registrace žádosti o podporu z Fondů EU – pro účely této metodické příručky se registrací žádosti o podporu z Fondů EU rozumí okamžik, kdy je žádost o podporu z Fondů EU odevzdána žadatelem na ŘO (popř. jiný k tomu určený subjekt) a ten ji přijme a zanesení do svého informačního systému a přidělí ji registrační číslo. Nejedná se nutně o okamžik registrace akce dle vyhlášky č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů pořízení a reprodukce majetku.

Fondy EU – jedná se o souhrnný název pro strukturální fondy (ERDF a ESF) a Fond soudržnosti.

Grant – pomoc z fondů EU má formu nevratných individuálních nebo globálních grantů, vratných grantů, slev na úrocích z půjček, drobných úvěrů, záručních fondů a nákupu zboží a služeb v souladu s pravidly týkajícími se veřejných zakázek.

Operace – projekt nebo skupina projektů, které byly (v souladu s kritérii stanovenými monitorovacím výborem) vybrány řídicím orgánem dotyčného operačního programu nebo z jeho pověření, které provádí jeden nebo více příjemců a které umožňují dosažení cílů prioritní osy, k níž se vztahují.

Operační program – dokument předložený členským státem a přijatý Komisí, který stanoví strategii rozvoje s uceleným souborem prioritních os, jež má být prováděna s podporou některého fondu nebo, v případě cíle „Konvergence“, s podporou Fondu soudržnosti a Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Prioritní osa – jedna z priorit strategie v operačním programu skládající se ze skupiny operací, které spolu vzájemně souvisejí a mají konkrétní měřitelné cíle.

Projektová dokumentace – pro účely pravidel se projektovou dokumentací rozumí dokumentace pro přípravu žádosti o podporu z Fondů EU (vč. povinných příloh žádosti) a dokumentace nezbytná pro úspěšnou realizaci projektu. Jedná se zejména o dokumentaci pro stavební řízení, podkladové studie k žádosti o podporu, dokumentace EIA, atp.

Příjemce – subjekt realizující projekt spolufinancovaný z rozpočtu EU, který na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace⁷⁶ žádá ŘO o prostředky a přijímá prostředky na předfinancování výdajů ze SR, které mají být kryty prostředky z rozpočtu EU, a prostředky národního financování. V případě Regionálních operačních programů, OP Praha - Konkurenceschopnost a OP Praha - Adaptabilita se příjemcem rozumí subjekt realizující projekt spolufinancovaný z rozpočtu EU (SF), který na základě smlouvy o poskytnutí dotace žádá ŘO o prostředky a přijímá prostředky z rozpočtu Regionální rady regionu soudržnosti, resp. z rozpočtu hl. města Prahy. V případě Operačního programu Přeshraniční spolupráce ČR - PR se příjemcem rozumí subjekt, jak HP, tak PP, přičemž HP žádá ŘO o prostředky na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace/smlouvy o projektu a přijímá prostředky z rozpočtu EU (SF) uvolněné finančním útvarům MMR, které dále převádí na účty PP. Příjemci u Operačního programu Přeshraniční spolupráce ČR – PR také přijímají prostředky národního financování na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace;

Řídící orgán – vládou pověřený ústřední orgán státní správy nebo zákonem určená právnická osoba na úrovni NUTS II zodpovědný za řízení, koordinaci a implementaci programů.

Stavba – veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání. Dočasná stavba je stavba, u které stavební úřad předem omezí dobu jejího trvání. Stavba, která slouží reklamním účelům, je stavba pro reklamu.⁷⁷

Veřejný výdaj – výdaj, který pochází ze SR, státních finančních aktiv, státních fondů, územních rozpočtů, rozpočtu EU, z rozpočtu mezinárodních organizací založených mezinárodní veřejnou smlouvou, anebo jakýkoli podobný výdaj. Za podobný výdaj se považuje výdaj pocházející z rozpočtu veřejnoprávních subjektů nebo sdružení jednoho nebo více regionálních nebo místních orgánů nebo veřejnoprávních subjektů jednajících v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby.

Veřejnoprávní subjekt – jakýkoliv subjekt, který: a) je založený nebo zřízený za zvláštním účelem uspokojování potřeb obecného zájmu, který nemá průmyslovou nebo obchodní povahu, b) má právní subjektivitu a c) je financován převážně státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty; nebo je těmito orgány řízen; nebo je v jeho správním, řídicím nebo dozorčím orgánu více než polovina členů jmenována státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty.⁷⁸

⁷⁶ V případě, kdy příjemcem je organizační složka státu, se jedná o písemný právní akt vydaný dle vnitřních předpisů organizační složky státu viz kap. 3.12.

⁷⁷ Viz §2 zákona č.183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.

⁷⁸ Podmínky uvedené pod písmeny a) až c) musí být splněny současně (kumulativně).

Vícenáklady – pro účely této metodické příručky jsou vícenáklady, tedy náklady nad celkový rámec plánovaného rozpočtu či určité skupiny nákladů v rozpočtu, nezpůsobilé výdaje. Řídící orgán může (odlišně od uvedeného)

- příjemci umožnit modifikaci struktury rozpočtu v určitém rozmezí dle objemu či typu výdaje za podmínky nenavýšení celkové dotace na projekt,
- v řádně odůvodněných povolit navýšení výdajů nad rámec schváleného rozpočtu, a to zejména v případech, kdy nebylo možno objektivně předem odhadnout celkové výdaje při přípravě žádosti o podporu z Fondů EU.

Vyvolané investice – pro účely této metodické příručky mohou vyvolané investice být způsobilým výdajem za podmínky, že vyplývají ze zákona nebo z rozhodnutí správního orgánu a je splněna příčinná souvislost mezi vynaloženým výdajem a cílem daného projektu. Řídící orgán upřesní podmínky způsobilosti tohoto typu výdaje dle věcného charakteru jednotlivých OP.

Způsobilé výdaje – jsou výdaje na projekt, které mohou být hrazeny z finančních prostředků Fondů EU. Způsobilé výdaje jsou oficiálním pojmem příslušných překladů nařízení a jsou ekvivalentním pojmem pro uznatelné, oprávněné či přijatelné výdaje.